

ROPARZ HEMON

GERIADUR ISTOREL
AR BREZHONEG

Dictionnaire Historique du Breton

Rann 26
Penndommet-Poazh

PREDER
Kaier 193-194
Gouere-Eost 1975

ROPARZ HEMON

GERIADUR ISTOREL
AR BREZHONEG

Dictionnaire Historique du Breton

Rann 26
Penndommet-Poazh

PREDER
Kaier 193-194
Gouere-Eost 1975

ROPARZ HEMON

GERIADUR ISTOREL AR BREZHONEG

Dictionnaire Historique du Breton

Rann 26
Penndommet-Poazh

PREDER

Kaier 193-194

Gouere-Eost 1975

- MKRN.p.89 aliezik eta, d'ar Sul d'an noz, e veze un tammig penndommet.
- penndouseg m. gourdin, massue.
L'Arm-p.390 peenn-dossêc (m.), tr."tricot".
- penndousek ; bazh penndousek gourdin, massue.
L'Arm-p.233 bah peén-dossêc, tr."massuê".
- penndrabiñ v. culbuter.
VALL.p.176 pendrabi, pendrabiñ (inf.).
- penndraouilhat v. faire culbuter.
VALL.p.737 penndraouilhañ (T.), tr."renverser sur la tête" (inf.); p.194 penndraouilhet, tr."dégringolé"(pp.).
- penn-dre-benn adv. d'un bout à l'autre.
Qu.II.p.127' toullaf pen dre pen, tr."percer tout outre".
GReg.p.113 penn-der-benn (V.); L'Arm-p.36 peenn-d'er-beenn.
LLB-172 holl emaint en iliz da benn koulz an oferenn, ha he c'hlevet a reont a galon pen d'er ben.
- DIHU-1910 p.121 pen-dre-ben d'an hent.
- pennduenn f.-où roseau.
Qu.II p.149 pen duèn, tr."roseau".
GReg.p.133 penduenn, tr."canne, ou roseau, qui porte à sa cime un bout noir long de quatre à cinq pouces";
-ou (pl.); PELletier. penduen, tr."roseau de marais";
HB.p.246 ... elakzont ur benduen en e zorn dehou.
ISV.p.454 ar benduen a zo hejet.
VALL.p.664 penduenn (f.), tr."roseau des étangs, massette".
- pennduig m.-ed mésange.
PELletier.penduic.
GON.penduik (m.); penduiged (pl.).
- penn-ed m.épi de blé.
Nom.p.74 (Gloss.p.474) penn eth.
GReg.p.359 penn-ed ; pennou-ed (pl.).
HTC.p.32 seizh penn-ed.
SKET.III p.88 ur bern pennou-ed (pl.).
- pennegez f. mercuriale (plante).
GReg.p.619 penneguès, ar benneguès.
- pennegezh f. obstination.
BAHE.22 p.31 ar gatoliged o deus roet ar skouer gant o fennegezh, o dalc'husted, o youl start.
- pennegiñ v. aboucher (des tuyaux).
VALL.p.3 pennegi (T.)(inf.).
- pennek a. (1) muni d'une tête.
C.penneq, tr."testu, lat.capitatus".
GReg.p.910 morzhol penneq, tr."têtu, sorte de marteau de maçon pour démolir".
GBI.p.148 un hachig pennek.
----- (2) entêté, obstiné, têtu.
L'Arm-p.136 peennêc, tr."entêté, opiniâtre".
ISV.p.214 mar kendalc'hez da vezañ pennek ... e weli petra a goust va lakaat e kounnar; BKG.II p.25 seul vui ma c'hoarzhed dezhañ, seul bennokoc'h a se n'oa ken (comp.).

- pennekaat v. tenir tête.
VALL.p.737 pennekaat (V.)(inf.).
- penn-eog m. saumon.
PElletier.p.255 ur pen saug.
penn-e-penn adv. de bout en bout.
C. penn en penn, tr. "de chief en chief, lat capitatum".
- penneskob m. pennesked, penneskibien évêque métropolitain.
BAHE.23 p.13 penneskob Croatia.
- penn-etev m. tison.
C. (Gloss.p.473) penn eteau, tr. "tison".
GReg.p.924 ar penn eteau, tr. "le gros tison, le tison de Noë".
- penn-evil-penn adv. sens dessus dessous.
GReg.p.278 penn evil penn.
- pennfoll m. (1) vertige.
GReg.p.956 ar pennfoll, tr. "vertigo, maladie des chevaux".
----- (2) emballement, emportement, colère soudaine.
GReg.p.956 pennfoll, tr. "vertigo, caprice, colère soudaine"; kroget eo ar pennfoll ennañ.
- pennfolliñ v. s'affoler, s'emballer.
LLB-1533 ar maout ... ; ... o penfolein (inf.).
DIHU-1910 p.104 penfolliñ dall a reas Keriocled ouch an Aotrou Doue (inf.); SKRS.p.186 en un taol, setu ar vamm penfollet-naet (pp.); MMEK.p.47 penfollet, ar soudarded a dennas o c'hleze (pp.); NOTK.p.69 ... e pennfollas kezeg ar Gelted pa weljont al loened divent-se (3 prêt.); BAHE.9 p.6 he buoc'h ... a zalc'he da bennfolliñ (inf.).
- penn-fust m. femme sans ordre.
VALL.p.298 penn-fust.
- penngab m. (1) capuchon.
VALL.p.96 penngab (m.).
----- (2) chappe des branches d'un fléau.
GReg.p.418 penn-gap, tr. "garniture de cuir qu'on met sur le manche et sur la gaule du fleau"; pennou-gap (pl.); PElletier.p.104 pen-cab, pen-gab, tr. "l'armure des deux bâtons d'un fléau à battre le bled; c'est ce qui couvre le bout de chaque bâton, afin de les attacher l'un à l'autre par le moyen de deux boucles et d'un lien"; p.686 penn-gap; L'Arm-p.159 peenn-gapp (m.).
- penngadour m. -ien chef de guerre.
VALL.p.710 penngadour, tr. "stratège"; NOTK.p.363 ar penngadour roman; SKBT.III.p.102 ar benngadourien (pl.).
- penngadouriezh f. stratégie.
VALL.p.710 penngadouriezh; SKBT.p.54 reolennoù kentañ ar benngadouriezh hag ar brezelekaerezh.
1. penn-gamm a. qui a la tête penchée sur l'épaule.
PElletier.p.255 penn-gamm, tr. "tête penchée, celui qui a naturellement ou par habitude la tête penchée sur une épaule.

2. penn-gamm m. (1) celui qui a la tête penchée sur l'épaule, qui a un torticolis.
GReg.p.929 ur penn-gamm a zen eo, tr. "c'est un torticolis".
----- (2) torticolis.
GReg.p.929 enañ ar penn-gamm daou zeiz 'zo ganis; L'Arm-p.384 peenn-gamm (m.).
- penn-gammiñ v. avoir la tête qui penche sur l'épaule.
GReg.p.689 penn-gammi, tr. "pencher de la tête" (inf.); L'Arm-p.265 penn-gammiñ, tr. "pencher" (inf.).
- penn-gaer m. -ioù Voir penn-gaer.
penn-garb m. frelon.
VALL.p.320 penn-garb (V.).
penn-garmenn m. penn-garmennad frelon.
VALL.p.320 penn-garmenn (V.); pennou-garmenned (pl.).
penn-garter m. -ioù quartier général.
NOTK.p.50 Eburakon (York) a yeas, en eil kantved, da penn-garter an arme roman; BAHE.25 p.17 ar c'hazino a zo chomet brudet dre ma oa bet e-pad ar brezel bras 14-18 penn-garter an Impalaer Wilhelm II.
- penn-geñ m. -ioù Voir penn-keñ.
penn-geñnadur m. -ioù dogme.
VALL.p.226 penn-geñnadur.
penn-geñ f. -où têtère (de bride).
L'Arm-p.381 peenn-geñ (f.).
- penn-gêr f. -ioù capitale.
GReg.p.135 ar penn-kaer eus ar Rouantelezh.
- penn-glaou m. -ed mésange.
Nom.p.40 (Gloss.p.474) pen-glaou.
GReg.p.619 penn-glaou; -ed (pl.); PElletier.p.255 "et, selon le nouveau Dictionnaire, Penglaou"; L'Arm-p.237 penn-gleu (m.); -étt (pl.).
LLB-1645 pigos ar pen-gleu.
penn-glaouic m. -ed (1) mésange.
GReg.p.619 penn-glaouic; penn-glaouic-gued (pl.).
----- (2) tête légère.
GReg.p.919 penn-glaouic-gued, tr. "tête légère"; p.577, tr. "tête de linote, injure; homme de peu de sens".
SVE.RC.2 p.370 ur penn-glaouic eo, tr. "c'est un étourdi".
- penn-glas m. bleuet.
ERNault.Dict.Vannes p.179 pen-glas; pennou-glas (pl.).
- penn-glin m. pennou an daoulin extrémité du genou.
NL.n.424 Mary en adulas ... dyuoar pennou he daou glin (pl.); Mc.p.110 voar pennou'n daou glin (pl.).
GReg.p.456 penn ar c'hlin, tr. "l'éminence du genou"; pennou an daoulin (pl.); PElletier.p.255, tr. "genou"; RP.p.149 darn anezhi ... a guzhe o bizaj etre pennou an daoulin (pl.).
- EKG.II p.295 ho taou penn-c'hlin a zo re hir an eil diouzh egile; p.115 kae war pennou da zaoulin (pl.); SFA.p.207 ... e savas ... diwar pennou he zaoulin (pl.); HTC.p.34 ra zeuy an holl da soublañ

- penn ho glin dirak an hini a zo lakaet da vestr;
GBI.p.172 mont a ran bremañ war bennou ma daoulin
(pl.).
- DIHU-1910 p.78 Albin, ar bennou é zœuhlin a c'houlennas
pardon (pl.); MKRN.p.46 ouzhpenn hanter-kant
bragob-bras, tre d'ar penn-daoulin a risklas (d.).
- penngod m.-où (1) gourdin.
GReg.p.84 penngod, tr."bâton court qui a un gros bout,
et sert pour se battre"; -ou (pl.); peef-god (V.);
p.82 paotred ar penn-god (V.), tr."qui est de
Basse-Bretagne, Bas-Breton"; PELletier.penn-god "que
le P. Maunoir écrit Pengot", tr."massuë, gros
bâton qui a une masse".
- OZB.p.43 ur penn-goat.
---- (2) paquet de lin, d'étoupe, etc.
PELletier.penn-got, tr."paquet; c'est un petit paquet
tortillé, et comme cordé, suffisant pour faire une
quenouillê"; penn-got lin; penn-got stoub; penn-godou
(pl.).
- penn-godañ v. mettre (le lin, l'étoupe, etc.) en paquet.
VALL.p.529 penn-goda, tr."paqueter" (inf.).
- penn-gos m.souche, billot.
TDB.BF.penn-gos, tr."souche de genêt, de lande".
VALL.p.702 penn-gos (m.), tr."souche d'arbre, et billot".
penn-gulier; marc'h penn-gulier cheval d'avaloire.
VALL.SUP.p.15 penn-gulier, tr."(cheval) d'avaloire".
- penn-gwazi m. cîe.
TDB.FB.p.635 prenet em eus ur penn gwazi.
penn-gwazi m. oison.
PELletier.p.681 penn-gwasic.
penn-ha-korf adv. de la tête aux pieds.
GReg.p.18 goleiñ penn ha korf, tr."affubler, couvrir
entièrement".
- penn-ha-pilhon adv. entièrement, totalement.
L'Arm.p.133 lonkiñ penn ha pillon, tr."engloutir".
- penn-ha-troad adv. de la tête aux pieds.
MKRN.p.87 kreno (=krenañ) a ra penn ha troad.
penn-hêr m.-ed (1) seul héritier.
GReg.p.492 penn-hêr, penn-hêr, penn-hêr; pennaer
(pl.); penn-hêr, pennaer (fém.); pennaer
(fém.pl.); PELletier.penn-hêr, penn-hêr.
SVE.RC.2 p.236 ur penn-hêr hag ur benn-hêr a ra alies
gwall diegezh (masc. et fém.); GBI.p.142 o prenañ
ur sae satin glas ... da'm fenn-hêr (fém.).
- (2) fils unique.
GReg.p.414 penn-hêr; penn-hêr (pl.); PELletier.penn-hêr,
penn-hêr.
GANe.22,2 kemer Izaak, da vab penn-hêr.
MMFM.p.117 mab penn-hêr Hermez.
penn-herr m.élan.
EKG.II p.24 kemeret a ris penn-hêr, ha mont a ris a-dreuz

- ar gouerioù bihan.
pennig-prad m. culbute.
MKRN.p.86 en ur ober ar pennig-prad, tr."la tête en bas
et les pieds en l'air".
- penniliz f.-où cathédrale.
GReg.p.139 ar Penn-Iliz eus an eskopti.
pennivinet pp. (animal) pris par le sabot dans son entrave.
GERIadurig Ernault.p.453 penn-ivinet.
tr."(animal attaché) dont la corde s'est prise dans
la fente de son pied".
- pennkanañ v. chanceler.
GReg.p.114 pennkana, tr."branler, chanceler"; pennkana
a ra gant e gofad gwin (inf.).
- penn-kaol m.chou.
GReg.p.167 ur penn-caul.
penn-kaoz m. cause principale.
GReg.p.140 penn-caus, tr."cause, principe, cause
principale, première cause"; pennou-caus,
penn-causyou (pl.); p.755 ar penn-caus eus an afer-se;
p.183 penn-caus, tr."commencement"; an Aotrou Doue
azo ar penn-caus a bep tra; p.422 penn-caus, tr.
"fondamental".
- VNB-p.130 marse emañ ar c'hoant d'en devout a zo bet
penn-caus d'ar fallaenn-se; EKG.II p.143 te a zo
penn-kaoz a gement-mañ; IAL.p.25 en eo a voe
penn-kaoz da verzherenti Santez Barba.
- SKRS.p.152 skouerioù ar gerent, ha dreist-holl re an tad
eo a vez ar penn-kaoz.
penn-kazh m. hibou.
VALL.p.360 penn-kah (V.).
penn-kef m. (1) souche 'd'arbre).
GReg.p.878 penn-keff, tr."souche, tronc qui reste en terre
après l'arbre coupé"; penn-quvyou (pl.); p.924 ar
penn-keff, tr. "le gros tison, le tison de Noël".
- (2) souche, origine.
GReg.p.878 penn-keff, tr."souche, chef d'une famille, celui
de qui elle sort originellement".
- SKET.p.92 penn-kef ez int bet d'ar Vroad.
penn-kentañ m. commencement, début, origine; cf. penn-kentañ.
GON.FB.p.141 penn-kenta (m.), tr."commencement";
pennou-kenta (pl.); GANe.1,1 er penn-kenta Doue a
grouas an neñv hag an douar; EKG.II p.213 al
leurgêr, el lec'h m'oa bet ar penn-kenta eus a emgann
Kergidu; SFA.p.139 er penn-kenta a viz Du; LEM.p.195
adalek ar penn-kenta eus he buhez.
- SKRS.p.17 an tan a grogas er penn-kenta eus an noz.
---- (2) chef.
SKRS.p.113 an dudjentil vras ha penn-kenta an arme
(pl.).
- pennkêr m. -ioù hameau, village.
Chal-(Gloss.p.474) pennkêr, tr."hameau, bout de village";

CHal-ms.(Gloss.p.474) penher, tr."hameau"; L'Arm-p. 208 pénheerr (m.), tr."issuë sortie".
 VALL.p.352 penkêr (L.C.m.), tr."hameau"; p.784, tr. "village"; -iou (pl.); penhêr (V.); DIHU-1910 p.19 penhêr ha ti ar verc'h yaouank; MKRN.p.78 ur yarig kozh eus va fenker; SKET.p.86 penn-kêriou (pl.).
penn-kêr m. magistrat.
 GReg.p.159 pennou-kear, tr."les chefs d'une ville".
 VALL.p.438 penn-kêr, tr."magistrat d'une ville".
pennkêriad m. -où contenu, population d'un hameau, d'un village.
 DIHU-1910 p.27 blejerezh, garmerezh da spontiñ rac'h ar penhêriad.
penn-kezeg m. cheval.
 FBlletier.p.681 ur pen-kesec, tr."un seul cheval".
penki m. toupie à pointe de bois.
 VALL.p.746 penki, tr."toupie à grosse pointe prise dans le bois au lieu de la pointe de fer".
penn-kigmen m. tête d'ail.
 VALL.p.16 penn-kigmen, tr."un brin, une gousse d'ail".
penn-kil-ha-troad adv. de la tête aux pieds.
 GReg.p.18 goleiñ penn gilh ha-troad, tr."affubler, couvrir entièrement".
 SFA.p.255 deoc'h on penn-kil-ha-troad.
 SKRS.p.87 kristenien penn kil ha troad.
penn-kont; lakaat e penn-kont mettre en ligne de compte.
 VALL.p.139 lakaat e penn-kont.
penn-krec'h m. (le) haut.
 BAHE.18 p.22 e penn-krec'h ar pajennou
penn-kristen m. chrétien.
 VALL.p.122 penn-kristen ebet, tr."(il n'y a, il ne reste) pas un chrétien".
penn-kuch m. femme malpropre.
 VALL.p.298 penn-kuch.
pennlavarenn f.-où proposition principale (en grammaire).
 VALL.p.599 penlavarenn.
pennlec'h m. -ioù chef-lieu.
 GReg.p.159 pennlec'h, tr."chef-lieu, maison principale"; -you (pl.).
 NOTK.p.44 ... e veze pennlec'h pep broad ur gêr heñvel a-walc'h ouzh Roma; BAHE.17 p.20 ur pennlec'h-kanton.
pennlevier m. -ien directeur principal.
 VALL.p.220 penlevier.
pennlezen f.-où maxime.
 L'Arm-p.234 peenn-lézenn (m.); peenn-lézanneu (pl.).
pennlinad m.-où génuflexion.
 VALL.p.334 pennlinad (m.).
pennlinañ v. mettre un genou à terre.
 SKET.p.60 fromet ... gant an doujañs, e pennline mibien Vanos (3 imparf.); II p.36 pennlina pe daoulinañ (inf.).

pennlizherenn f.-où majuscule.
 GReg.p.593 penn-lizerenn; pennlizerennou (pl.).
pennlodenn f.-où partie principale, thème radical (d'un mot).
 NOTK.p.142 pep anv e oa ouzh e ober ur "penlodenn"... digemm.
penn-maez m. bout d'un champ.
 KRL.p.8 adverenn war penn-maez.
penn-maout m. mouton.
 GReg.p.644 penn-maoud; ur peenn mēud (V.).
pennmarc'henn s. frelon.
 CHal-ms.(Gloss.p.475) pen marhen, tr."freslon, mouche"; pen marhet (? pl.).
penn-mat m. succès, réussite, bonne fin.
 SKET.III p.68 en taol-se am eus danevellet ha lavaret penaos ne zeuas ket da penn-mat ganto.
penn-meot m. mouton.
 VALL.p.484 penn-meot.
penn-merluz m. personne d'Audierne (sobriquet).
 GReg.p.64 penn-merlus, tr."qui est d'Audierne, en termes ironiques".
penn-mestr m. sarment.
 L'Arm-p.349 peenn maestre (m.), tr."sarment, jeune bois qu'on laisse au sêp".
pennmoalañ v. rendre ou devenir chauve.
 SKET.II.p.81 ar pennmoala pe ar c'hignañ ar c'hroc'henn-penn (inf.).
pennober m.-où, -ioù chef-d'oeuvre.
 VALL.p.116 pennober.
pennoberenn f.-où chef-d'oeuvre.
 BAHE.10 p.26 ur pennoberenn lennegel.
penn-ogan m. agneau.
 FBlletier.p.681 ur pen-Oën.
penn-ognon m. oignon.
 Qu.III p.27 vr pen ougnoun.
 GReg.p.671 penn-ougnoun; pennou-ougnoun (pl.).
 DIHU-1911 p.272 pennou ougnoun (pl.).
pennorin m. origine, source première.
 NOTK.p.82 hennezh a voe penn-orin hag abeg an doueed diniver azeulet gant ar baganed.
pennou-moust pl. franges.
 VALL.SUP.p.82 pennou moust (pl.).
penn-ouzh-penn adv tête-à-tête, bout à bout.
 GReg.p.919 penn ouc'h penn, tr."tête à tête"; p.112, tr."bout-à-bout"; peen-oh-peen (V.); L'Arm-p.36 peenn-oh-peenn, tr."bout-à-bout".
 EKG.II p.136 graet em boa kant paz en hent-karr... p'en em gavis penn-ouc'h-penn gant ur vandenn scoudered.
 MARI.p.57 ret oa dezhañ chom penn-ouzh-penn gantañ.
pennozvezh f.-ioù moitié de la nuit.
 VALL.SUP.p.50 penn-nozvez.
pennpakat pp.(femme) portant la coiffe de la campagne de Roscoff.

- VALL.SUP.p.34 pennpaket.
penn-paotr m. fille garçonnière.
 GReg.p.448 penn-paotr, tr."garçonnière, injure qui se dit aux petites filles qui se plaisent à hanter les garçons".
pennrann f. -où partie principale, thème radical (d'un mot).
 SKET.III p.180 tennet eo "trinkos" eus ur pennrann "trink-".
penn-red m. (una) course, trajet fait en une seule course.
 GReg.p.9 dont en ur penn-red, tr."accourir, venir promptement et en hâte".
 BBR.p.204 kemeret ur penn-red.
pennreizher m. -ien magistrat suprême.
 NOTK.p.36 ur pennreizher; p.44 ar benreizherien hag ar senedourien (pl.).
pennrener m. -ien chef suprême, directeur principal.
 SKET.p.71 sentet em eus ouzh va fenrener; NOTK.p.36 pennrenerien dilennet... gant an dudjentil (pl.).
pennreolenn f. -où règle principale.
 SKET.II p.23 penn-reolenn keennadurezh an Amerikaned; BAHB.25 p.2 pennreolennoù ar Feiz (pl.).
pennrouanez f. -ed reine suprême, souveraine.
 SKET.p.85 diwar-benn ar benrouanez a renas war ar Vro-wenn.
pennroue m. -ed roi suprême, souverain.
 NOTK.p.25 ar pennroue.
pennrouessezh f. souveraineté
 VALL.p.706 pennrouessezh (f.).
pennruz m. -ed macreuse.
 GReg.p.589 penn-ru, tr."macreuse commune à la côte de Vannes"; pennrued (pl.); L'Arm-p.382 pennru (m.), tr."tiers"; -étt (pl.).
pennsac'h m. -où, pennseier (1) dépôt d'humeurs.
 GReg.p.269 pennsac'h, tr."dépôt d'humeurs qui se fait au fond d'une plaie qu'on n'a pas laissé assez suppuer, sac"; pennsever, pennsayou (pl.); L'Arm-p.345 peñnn-sahig apotum, tr."sac d'humeurs" (dim.).
 ----- (2) goitre.
 GReg.p.343 pennsac'h, tr."enflûre à la gorge".
 GON.pennsac'h (m.), tr."goitre"; -où (pl.); SVE.RC.3 p.202 salud deoc'h, brulu gwenn; me a zo deuet d'ho tispenn evit ma'm lakafet yac'h, rak klañv on gant ar pennsac'h.
 ----- (3) érysipèle de la face.
 VALL.p.270 pennsac'h (m.).
pennsac'henn f. cervelas.
 GReg.p.146 pennsac'henn; -ou (pl.).
penn-sacut m. bête à cornes.
 TDE.BF.penn-sacut.
penn-sardin m. personne de Douarnenez (sobriquet).
 GReg.p.303 Douarneneziz a c'halver penn-sardin.

- penn-skañv a. ou m. tête légère, étourdi.
 SFA.p.86 yacuankizoù pennou-skan (pl.).
penn-skoaz m. bout de l'épaule.
 BKG.II p.41 reiñ a ris dezhi neuze un taol penn-skoaz.
pennskod m. -où; penn-skod souche d'arbre.
 GReg.p.878 penn-scod, tr."souche, tronc d'arbre tiré de terre, grosse buche à brûler"; pennou-scod, pennscodou (pl.); PElletier.penn-scod, tr."souche, selon le Nouveau Dictionnaire; c'est un gros tronc d'arbre, qui produit de menuës branches, comme on en voit sur les haies qui ont été émondées, et dans les bois taillis".
penn-skort a. ou m. tèveur.
 PElletier.pennscor, pennscort, tr."pensif, rêveur, mélancolique outré, duquel l'esprit est altéré".
pennskouer f. -ioù paradigme.
 VALL.p.529 pennskouer (f.); -ioù (pl.).
pennskrivagner m. -ien rédacteur en chef.
 DIHU-1910 p.4 pennskrivagner "Dihunamb"; BAHB.8 p.3 ar pennadoù na vint ket sinet, e responto ar pennskrivagner evito.
pennsod m. -ien sot.
 TDE.B.F. pennsot (C.), tr."imbécile, niais".
 VALL.p.701 pennsot.
pennsodiñ v. perdre la raison.
 GReg.p.427 pennsodiñ, tr."devenir comme fou par étourdissement"; p.17, tr."affoler, devenir fou, endéver"; pennsodiñ a rahe un den gant hemañ (inf.); PElletier.
pennsodiñ (Basse-C.), tr."être étourdi, sot, impertinent, être ou devenir stupide; s'échapper, s'égager, s'évader s'enfuir (inf.).
 VALL.SUP.p.165 pennsodi, tr."perdre la tête".
penn-staon m. prous.
 SKET.II p.49 ken eus penn-aros e vag ... na wele ket ar paotr ar penn-staon anezhi.
pennstur m. -ioù principe, précepte, maxime.
 VALL.p.592 pennstur-buhezgezh, tr."principe moral".
pennsturienn f. -où principe, précepte, maxime.
 VALL.p.592 pennsturienn (f.), tr."principe; BAHB.25 p.18 ar pennsturienn anavezet-mat.
pennsturier m. -ien directeur principal.
 VALL.p.220 pennsturier.
penn-tan m. tison.
 PElletier.penn-tan, tr."tison; et au sens figuré, mauvais esprit qui sème la discorde, Boute-feu qui allume la guerre entre les amis".
penn-ti m. -ez, -er, -où maison sans terrain.
 GERIadurig Ernault.p.454 penn-ti.
penn-tieg m. penn-tieien chef de famille, chef de maison.
 DIHU-1910 p.92 er porzh-noblañs a pa erruas, ar penn-tieg a rankontas.

penn-tiegezh m. (1) chef de famille.
 GReg.p.159 penn tyêguez ; pennou tyêguez (pl.);
peen-tyegueah (V.); penned-tyegueah (pl.).
 SKET.III p.58 en em strollañ a raint tro-dro d'ar
penn-tiegez; II.p.98 bodadenn ar pennou-tiegez (pl.).
 ----- (2) fermier.
 KLBD p.129 ar pennou tiegez (pl.).
penn-tir m. promontoire.
 SKET.p.130 ar penn-tir bras diouzh tu ar c'huzh-heol;
 III p.65 stlapet e voe er mor...a-ziwar ar pentir
 Trileukos.
penntoupen s. tacaud.
 VALL.p.724 penntoupen (Brhat,T.).
penn-trell a. ou m. mauvaise tête.
 VALL.p.737 penn-trell (C.).
penntrok m. compensation payée par un copartageant.
 L'Arm-p.365 peen-troque, tr."scouts"; p.121 e peenn-troque,
 tr."en échange".
pennvad m. -où bien principal.
 SKET.II p.28 an nav fenvad ma tever diouto pep mad all.
pennvadaouiñ v. abasourdir.
 VALL.p.2 pennvadaoui (inf.).
pennvarner m. -ioù juge suprême.
 NOTE.p.378 hordennoù-arouez ar benvarnerien (pl.).
pennverour m. -ien surintendant.
 VALL.p.718 penverour.
pennveudiñ v. abasourdir.
 VALL.p.2 penveudi (V.)(inf.).
pennvicherour m. -ien contremaitre.
 SKET.p.20 ar benvicherourien (pl.).
pennvrezelour m. -ien chef de guerre.
 NOTK.p.16 ur penn-vrezelour keltiat;p.36 ur penvrezelour;
 p.61 darn eus ar benvrezelourien keltiat a voe
 brudet en Henamzer (pl.).
pennwele m. -où (1) traversin.
 GReg.p.162 penn-wele, tr."chevet, traversin de lit";
penn-vel8ou (pl.).
 GWE.p.55 dindan ar penn-wele.
 ----- (2) chevet.
 PELletier. penwele, tr."chevet de lit".
 LEM.p.156 ouzh penn gwele an hini glañv.
pennwir m. -ioù redevance annuelle.
 GReg.p.804 penn-wir, pinnwir, tr."chef-rente"; pennviryou,
pennvirou, pinnvirou (pl.); peennür (V.); -éü
 (pl.); PELletier. penwir, tr."chef-rente"; L'Arm-p.
 333 peenn-güirr (m.), tr."chef-rente"; peenn-güirieu
 (pl.).
 GON. penn-wir (m.), tr."chef-rente, sorte de rente foncière";
penn-wirioù (pl.).
pennwirionez f. -ioù axiome.
 VALL.p.52 penwirionez (f.).

pennrizienn f. -où, pennrizioù (1) racine principale.
 VALL.p.615 pennrizienn.
 ----- (2) cause principale.
 TDE.EF. pean-grisienn (m.), tr."origine ou source, cause
 principale".
penn-var m. poule.
 PELletier.p.681 pen-ier.
penn-yer m. poule.
 TDE.EF. penn-ier ; ISV.p.309 pennou ier (pl.).
peñs m. -où fesse.
 Nom.p.22 (Gloss.p.472) pençou (pl.).
 GReg.p.406 peñg ; -ou (pl.); reiñ war ar peñgou,
 tr."fesser"; PELletier. pens, pensa, penç ; pensou
 (pl.).
 VALL.p.301 peñs (m.); -ou (pl.).
peñsad m. -où coup sur les fesses, fessée.
 PELletier.p.688 pensat, "fessée, coup sur la fesse";
 -ou (pl.).
 MBR.p.136 unan anezho a yeas d'e gaout ... o reiñ pensadou
 dezhañ.
peñsadenn f. -où fessée.
 PELletier.p.688 pensaden; -nou (pl.).
peñsata v. -et fesser.
 PELletier.p.688 pensata (inf.).
 VALL.p.301 peñsata (inf.).
peñse m. -où (1) naufrage.
 GReg.p.652 peñce, pace, tr."naufrage"; -ou -(pl.); ober
pace, tr."faire naufrage"; p.120 peñcè (L.) tr."bris,
 brisement, ou perte d'un vaisseau à la côte";
peñc8ou (pl.); pacè (C.); pac8ou (pl.); mont d'ar
peñce, tr."aller au bris"; L'Arm-p.251 peñsé (m.).
 tr."naufrage"; peñséyeu (pl.).
 SFA.p.112 peñse a reas.
 MMRK.p.85 ar peour kaezh martolod en deus gwelet e vagig
 oc'h ober peñse; MOAO.p.19 pet peñse n'ec'h eus
 gwelet.
 ----- (2) épave.
 GReg.p.248 peñce, pace, tr."debris, parlant de vaisseaux
 perdus"; -ou (pl.); PELletier. peñse, peñse, peñse,
 tr."bris, débris, pièces d'un bâtiment qui a fait
 naufrage"; pace (C.); L'Arm-p.38 peñsé (m.); tr.
 "bris, dépouille de naufrage"; -iañ (pl.).
 SAG.p.18 petra eo ur peñse ? ul lestr aet da skeiñ ouzh
 ur garreg.
 MOAO.p.45 n'eus mui netra nemet peñse tro-dro; MPM
 p.129 emamp bepred evel tammoù peñse war an
 houladennou; SKET.p.114 ar peñseou taolet d'an aod
 gant ar gwagennoù (pl.).
 1. peñsead m. peñseidi naufragé.
 VALL.p.491 peñsead; peñseidi (pl.).
 2. peñsead m. -où épave.

SKET.p.115 prenn-keuneud gleb diwar ar penseadou (pl.).
peñseadeg f.-où naufrage (d'une flotte).
 VALL.p.491 peñseadeg (f.).
peñseadenn f.-où (un) naufrage.
 VALL.p.491 peñseadenn (f.).
peñseañ v. faire naufrage.
 GReg.p.652 pences (inf.).
 SKET.III.p.67 penses eo a reas ar re a yeas dre vor
 (inf.);MARI.p.21 el listri peñseet (pp.).
peñseer m.-ien naufrageur.
 GON.peñseer, tr."celui qui accourt à la côte, quand il
 y a un naufrage, moins souvent pour secourir que pour
 piller les naufragés"; -ien (pl.).
peñsek a. fessu GReg.p.406 peñsezeg.
peñsel m. -ioù pièce (pour raccommoder).
 C.peñcel, tr."tabon, lat tapetum".
 GReg.p.721 peñcel, tr."pièce qu'on met à un habit déchiré,
 à un bassin percé etc." -you (pl.); peccell, picell
 (V.); -yäu (pl.); lakaat peñcell war beñcell;
 FBlletier.peñsel, tr."pièce de quelque étoffe
 employée à raccommoder un habit, ou quelque autre
 chose percée; et en général tout ce qui sert à
 boucher quelque trou";L'Arm-p.284 picèle, tr."pièce
 qu'on met à rapetasser";picèlieu (pl.).
 SVE.RC.2 p.240 gwelloc'h peñsell evit toull.
peñseliador m.-ioù rapiéçage.
 GReg.p.775 peñseliador, tr.rabillage, rabblement,
 raccommodage"; piceliador (V.);L'Arm-p.319
piceliador.
peñseliat v. rapiéçer.
 C.peñseliaff, tr."tabonner, lat.tapetare" (inf.)
 GReg.p.721 peñseliya; picelyein, pecelyeif (V.); p.775
peñseliya, tr."rabiller de vieux souliers, de vieux
 habits"; picelyeif, picelyat (V.) (inf.); L'Arm-
 p.284 piceliatt (inf.).
 DIHU-1910 p.141 da béseliat dilhad (inf.); ibid. dilhad
 ... peséliet (pp.); SKET.p.59 gwriat, peñselia (inf.).
peñselier m.-ien raccommodeur (de vêtements).
 Nom.p.311 (Gloss.p.471) vn peñselyer da dillat, tr.
 "radoubeur, racoutreur d'habits".
 GReg.p.775 peñseliyeer, tr."rabilleur, rapetasseur";
peñselieryen (pl.); piceliour (V.); -yon, -van (pl.);
 L'Arm-p.320 piceliour.
peñsenn f.-où fesse.
 FBlletier .p.688 pençen; peñsennou (pl.); L'Arm-p.155
fèssenn; difèssenn (d.).
peñsennad f.-où fessée.
 FBlletier.p.688 peñsennat.
peñsennadenn f.-où fessée.
 FBlletier.p.688 peñsennaden.
peñseüs a. qui produit des naufrages.

GON.peñseüs, tr."sujet aux naufrages".
 VALL.p.491 peñseüs.
pentadenn f. -où femme fardée.
 VALL.SUP.p.74 pentadenn.
pentadur m. -ioù peinture (art, chose peinte).
 C.pentadur, tr."painture, lat.pictura".
 GReg.p.708 peñfadur, peñfadur; peentadur (V.); L'Arm-
 p.275 peñntadur, tr."peinture, chose peinte";
 -eu (pl.).
pentadurezh f. peinture (art).
 GReg.p.708 peñfadurezh; p.707 peñfadurezh, tr."l'art de
 peindre".
peñtañ v. peindre.
 C.peñtaff, tr."paintre, lat.pingere" (inf.); Qu.II p.226'
peñtaff (inf.); Jer.ms.n.21 d-e sal peñtet real ha
 glan (pp.); G.963 e-m caoudet pepret peñtet voas an
 passion (pp.); M.1999 an tan á vez peñctet, ouz
 tan gruet... ne d-eu da vezaff quet comparaichet
 (pp.);Dnal.p.95 ar re ... á scrif, á peñt un dra
 benac (3 prés.).
 GReg.p.707 peñta, peñta; peñteif (V.)(inf.); L'Arm-p
 274 peñntein (inf.); BD.2589 an imajoù peñtet (pp.).
 ISV.p.411 peñta a ouzon (inf.); LEM.p.169 ur Werc'hez
 kaer peñtet war un deolenn (pp.).
peñtefeñv s. orvet.
 GBNladurig Ernault.peñtefeñv.
peñter m.-ien peintre.
 C.peñter, tr."paintre, lat.pictor"; Qu.II p.226'peñter.
 GReg.p.708 peñtêr, peñtêr; peñtêryen, peñtêryen
 (pl.); peñtêr (V.); peñteryon, peñteryan (pl.);
 L'Arm-p.275 peñntêr; peñnterion (pl.);RP;p.139
 ar peñter; p.400 ur peñter.
 ISVp.495 ar peñter a ouie mat e vicher.
peñterezh m. peinture (art.).
 GReg.p.708 peñterezh.
peñton m.-ioù grande cuve.
 VALL.p.177 peñton (T.)(m.); BAHF.15 p.15 da sikour hen
 diskenn er puñs en ur peñton; 16 p.8 ar peñtonioù
 aezhenn-deviñ (pl.).
 peñtoniad m. -où contenu d'une grande cuve.
 VALL.p.177 peñtonad (m.).
peñtur m.-ioù (1) peinture (matière).
 MOA.p.380 peñtur (f.).
 ----(2) peinture (tableau).
 BD.4419 ar peñtur, ar poltred a Jezuz; 5170 an tan
 tennet e peñtur ne ra da zen droug erbet; 1798
 da gestell, da balez ha da holl benturio (pl.).
peñturer m.-ien peintre.
 OZB.p.47 Sant Lukaz Avieler a oa ur peñturer.
peñver a.(1) doux, tendre.

- M.2895 o peguen cuff, peguen peuffer consolation deboner, esper ha douger da-n speret ...' 1835 euel oan cuff, nac edy mar peufuer, ha prest d-on pardonaff; 1867 na ve mar cuff peufuer voe dez guener an croas.
- (2) fade.
- VALL.p.291 penver (I.).
- (3) pâlê.
- VALL.p.525 penver.
- (4) délicat.
- VALL.p.291 penver, tr."délicat (personne, couleur)".
- penvers a. opiniâtre, têtû, obstiné.
- GReg.p.675 penvers, tr."opiniâtre"; PElletier.penvers, penvers, tr."indocile, opiniâtre, rebelle, mutin"; RP.p.298 disent, penvers ha revoltet; BD.2982 an eil montaga war egile a lakay an den penvers-se.
- penverzerzh m. opiniâtreté, entêtement, obstination.
- VALL.p.506 penverserez, tr."obstination".
- penverziñ v. s'opiniâtrer, s'entêter, s'obstiner.
- VALL.p.506 penverzi, tr."s'obstiner" (inf.).
- penvestr m.-où licol.
- C.penfestr, tr."lat.chamus".
- GReg.p.573 penvestr; -ou (pl.); PElletier.penffestr.
- penvestrañ (1) mettre le licol (à).
- GON.penvestra, tr."brider, mettre la bride ou le licol à un cheval, etc." (inf).
- (2) dompter, soumettre.
- PElletier.p.686 penffestra, tr."maltraiter, fraper, et peut-être dompter" (inf.).
- peoc'h (1) paix.
- C.peuch, tr."paix, lat.pax"; Qu.p.132 peuch, peoch; ma lesit e peuch; p.131 ober peuch, tr."pacifien"; G. 767 peuch deuch breman; M.3087 eno peuch yuez á vezo; Cnf.p.a/4 salut ha peuch en Iesus-Christ; Nl.n 27 peoch e-n douar ! Mo.p.90 dont á gra da coll an peoch; Qu.p.67 ma caremp ober peuch gantaff, an bresel ne pade quet pell; Dnal.p.176 peoc'h r-o bezo.
- GReg.p.687 peoc'h, puoc'h, peuc'h, pioc'h; peah, pioh (V.); ober ar peoc'h; tenniñ ar peoc'h; peoc'h Doue ra vezo ganeoc'h; PElletier.peoc'h, tr."paix, tranquillité, repos, patience"; peoc'h din-me, tr. "laissez-moi en paix"; L'Arm-p.264 peah (m.); -eu (pl.); RP.p.74 mervel a reomp e peoc'h... pa na vez mui netra ouzh hor stagañ ouzh an douar; RS.p.245 peur eta em bezo-me peoc'h diouzhit-te.
- LLB-1105 beviñ a reont e peah; MGZ.p.229 ar peoc'h ra vezo ganeoc'h; BKG.II p.167 lezit e peoc'h tud an ti-mañ.
- DIHU-1910 p.19 e peah didrouz an tisegezh; SKRS.p.47... e pannie d'ober dezhañ chom peoc'h.
- (2) silence.

- Qu.II p.156 peuch, tr."silence".
- GReg.p.867 peoc'h, roit peoc'h, tr."silence, taisez-vous".
- BKG.II p.54 peoc'h, ar scouarded a zo adarre e Maner al Liorzhou; p.18 ro peoc'h, va factr; p.48 va mouezh-se a lakaas ar vouezh all da devel, da vihanañ, reiñ a reas peoc'h en un taol-kont.
- peoc'haat v. (s') apaiser, pacifier.
- C.peuchat, peuchhat, tr."appaisir, pacifier" (inf.); peochhaet (pp.); Nl.n.423 da peochat lignez Adam (inf.).
- GReg.p.42 peoc'hat, tr."appaiser, pacifier" (inf.); peoc'het (pp.).
- peoc'hadur m. apaisement, pacification.
- GReg.p.684 peoc'hadur, tr."pacification".
- peoc'haer m.-ien pacificateur.
- C.(DEEM.p.352) peuchaer, tr."lat.placator".
- GReg.p.684 peoc'haer, peoc'haer; -yen (pl.).
- peoc'haus a. apaisant, pacifiant.
- C.(DEEM.p.352) peuchhaus, tr."paisible".
- GReg.p.684 peoc'haus, tr."pacifique, paisible".
- peoc'hidigezh f. pacification.
- GReg.p.684 peoc'hidigez.
- NOTK.p.24 peoc'hidigez Breizh-Veur e voe labour Agricola.
- peoc'hiek a. pacifique.
- SKET.II.p.16 pobladoù peoc'hiek ha doueüs.
- peoc'hier m. -ien pacificateur.
- SKET.II p.11 peoc'hier ar bodadegoù.
- peoc'hius, peoc'hus a. pacifique, paisible.
- GReg.p.684 peoc'hus, tr."pacifique".
- GANE.42,33 tud peoc'hus.
- MOAO.p.48 dindan bolz peoc'hus an neñvoù.
- peogwir conj. puisque, du moment que.
- RP.p.10 pa zec gwir eta penaos ur refleksion graet-mat... a zo kapapl da goñvertisañ ur peoc'her; p.350... da lakaat evezh mat pep hini outañ e-unan...pa e gwir... penaos...
- BKG.II p.167 pa'z eo gwir eo ni e glaskit,... lezit e peoc'h tud an ti-mañ; LHM.p.188 pa z-ec gwir ec'h eus kollet da deod abalamour din, e tegasan dit un teod all.
- VALL.p.603 pa'z eo gwir, peogwir, pegwir, tr."puisque"; penegwir (T.); DIHU-1910 p.53... e oa mall dezhañ mont da dreiñ dre ar vro pen-de-gwir e oa skañv e yalc'h.
- peorien pluriel de paour.
- peotramant adv. autrement, ou bien, sinon.
- GReg.p.72 peautramant; p'autramant (V.); NG-749 pe autrament; RP.p.185 peautramant e kredont ez eus un Ifern, peautramant n'her c'hredont ket; J.V.334 peotramant; BD.612 pe otrament; 800 potramant.

- GBI.II p.40 ken n'am bo komzet ouzh Melkunan, peramant an dugez Anna.
- DIHU-1910 p.11 kerzhit avañ, petremant me ho tebro; BAHB.25 p.37 ret eo dit echuiñ gant ar jeu-mañ, pectramant e vo bec'h.
- pep a.ou pron. (1) chaque.
- C. pep tra, tr."chascune chose, lat.quodlibet"; M.283 pep heur nos ha beure; 51 peb amser; 2866 pep vn pas; Fm.n.4 en pep bro; Jer.ms.n.232 tregont a pep tregontou; n.84 pep try ho dyren da bezañ dystruget; Jer.Felletier.p.690 (n.425) laquaff (?lenn: laquat) pep try en un lyam; Dnal.p.173 pep sizun me yuno.
- GReg.p.152 pep deiz; pep devezh; pep gwech (skrivet: veaich); Felletier.pep; e peb amser; L'Arm-p.32 pep, pep; NG-564 pep bloaz; RP.p.V e peb lec'h hag e peb amser; JV.256 ha pa zeufe pep den holl en ur vandennad; BD.I2I pep eur ha pep momed; 316 a pep hent.
- MBR.p.20 pep taol o deveze lamm; LLB-1338 lakaat beb eil taol an douar da zasseniñ; KRL.p.10 e miz Mae... glav beb eil devezh; ibid.glav pep eil deiz; SFA.p.86... e raamp lodennoù...ul lodenn da pep daou ac'hanomp; SVE.RC.3 p.80 tremenet pardon Bulad, a beb goabrenn peb gacvad.
- KLBD.p.33 sec'hañ a ra koulskoude pep un tammig; DIHU-1910 p.81 beb eil deiz emañ ret din kas ar saout d'al lamm;p.106 ne zebre netra met pep daou pe dri deiz; 1911 p.203 dre pep div wazh; MMEK.p.142 pep eil tro e lavaront o chapeled hag e kanont kantikoù.
- (2) chacun.
- G.756 pep d-e stat a ebato; NL.n.254 Jesus ... a rento pront da pep a-n tu hont e bontez; J.p.227 ouz pep hetus; M.3276 da pep repos; B.n.350 neuse pep d-e plac a cazo ...; pep anezo en guello sclaez.
- (A) pep hini chacun.
- NL.n.23 dreist pep heny beniguet.
- GReg.p.146 pep-hini; e hini da pep-hini; Felletier.p.690 peb-hini "et dans les vieux livres pep-henni"; L'Arm-p.50 pepani.
- JKS.p.50 pep-hini ac'hanomp en deus e vec'h; SBI.p.168 Doue ne ro ket d'an holl peb-hini e c'houlenn.
- MMEK.p.29 peb hini en em gave meurbet eurus.
- (B) pep unan chacun.
- NL.n.90 pep unan a hanomp; M.2880 pep vnan ... eno ho devezo ho hoant.
- GReg.p.146 pep-unan; L'Arm-p.50 pebunan; RP.p.VI pebunan anezho; p.78 penaos e rank peb-unan mervel; BD.4986 da varn pep vnan; MG-p.III da beb-unan.
- (C) pep re chacun.
- B.n.603 te eu ... a re da pep re e eur; N.625 vn vertuz e da pep re so dleet.

- (D) pep a (à) chacun respectivement.
- G.1163 pep a sachat... on bezo; B.n.24 choaset ... pep a contre; NL.n.428 rouanez try dicuz Orient ... hos (? lenn: ho) em caffas... gant pep a rouez dezaff; M.1714 da pep ez rot...s carchar separet, an eil gant eguille aneze ne laquet, hac en pep a prison ez lacquat da monet; Am.ms.n.678 deomp prest da ober pep a banerat.
- RP.p.168 ... e teuas daou aerouant all gant peb a vriad sarpanet; CB.ms.p.11 me a roy deoc'h eno pep a gurun nevez; EN.868 evit peb a vannac'h; 548 setu pasamant: peb a zen pistolenn; 45 c'hoariomp ar boullou; choazet peb a hini.
- VNB-p.165 evomp peba wezh; GANe.11,29 Abram ha Nakor a gemeras peb a wreg; EKG.II.p.153 deomp da evañ pep a vanne ... en ostaleri; SBI.II p.248 me ho ped ... paotred ... lavarit peb a bedenn.
- (E) pep eil alternativement.
- EKG.II p.82 pep eil ez aent da zebriñ.
- (F) pep ma, a pep ma tandis que.
- NL.n.224 beb ma-z maruent ez aent da-n tan.
- EN.1253 ar bevien a beb ma 'v'h an a zeu da'm importuniñ.
- SBI.p.300 beb ma 'c'h a Rene gant ar prad, e heulier e roudou deus ar gwad.
- (G) pep an amzer, pep en amzer de temps à autre.
- MOA.p.489 peb enn amzer.
- SKRS.p.32 pep en amzer e lavare.
- (H) ar pep (devant un superlatif) ce qu'il y a de plus.
- EKG.II p.178 ar pep diaesañ, ar pep poaniusañ a glaske atav da ober.
- SKRS.p.23 ar peb brasañ eus hon oberioù; p.53 ar peb brasañ eus ar Basion; SKET.p.6 rak ma kavint ennañ ar pep retañ-holl da pep pobl.
- pep-eil-penn adv. sens dessus dessous.
- HS-p.138 Jehu ... a lavaras he zeurel peb-eil-penn etre treid ar roñseed.
- SST-p.XXXIV e ziskibled a ravajas a pep tu ar rouantelezh a Frañs, ha James ne dint bet frankil bet ken n'o deus eñ garenebet erfin peb eil pen.
- per coll.-enn poires.
- C.perenn, tr."poyre, lat.pirum" (sgf.); C.(DEEM.p.352) Qu.II p.134 vn peren (sgf.); Am.ms.n.544 periquou (dim.pl.)
- GReg.p.736 per; -enn (sgf.); per, pir (V.); peren, pireen (sgf.); Felletier.per; -en (sgf.); L'Arm-p.462 pirr; piraenn (sgf.); piraenneu (pl.); BD.4165 per hag avalou.
- LLB-932 splus pir; GBI.p.28 hi zo ken kaer hag ar bleuñv per.
- perag m. (1e) pourquoi.
- VALL.p.581 ar perag.

perager m. -ien questionneur.

VALL.SUP.p.144 perager.

perak.adv.pourquoi.

C.perac, tr."pourquoy, lat.cur, uel quare"; perac abec, tr."pour quelle cause, lat.quapropter, quamobrem"; Qu.II p.136 perac; N.504 perac ... na sarmonez; Em.n.70 perac... e-m lesoud-e da vout en hirvout a-z goude ?; B.n. 380 perac ... eu did-e he discuez euel se desaff ?; J.p.52 ne gousot quet ... perac ez graf me; Qu.p.17 perac à deuet hu-quen diuesat-se? GReg.p.745 pe rag; pe rag, perèg (V.); PElletier.perac; L'Arm-p.298 pérac, pérag; RF.p.75 da c'houlenn outañ perac e lavare ken alies-se ar memes tra; BD.509 perac ec'h sus-te int lazhet ?

LLB-41 o perak ... n'hon sus ket ni sentet evel gwir vugale ?; EKG.II p.190 perak 'ta n'ec'h sus ket redet buan a-walc'h ? p.292 na perak 'ta ?; p.51 hep gouzout perag.

----- (A) perak tra pourquoi.

Pm.n.53 perac tra eu ez-couch-uy duet ...?; B.n.371 ac eff so hoaruzet netra, na perac tra eu ez-a hy ? RP.p.98 perac tra ec'h sus-te aon ?; p.8 perac tra ne vezo ket hiziv e cheñch-n-e a vuhez ?; FG.p.45 me a ouezo perac tra ez so ken gorrek.

(?) perann n'em sus perann gant je n'ai rien à faire avec.

VALL.SUP.p.73 n'em sus perann gantañ.

perch f. rame (pour les pois, etc.).

VALL.p.620 perch (f.).

perchañ v. mettre un tuteur (à une plante), ramer.

C.perchaff an guin, tr."percher les vignes, lat.tendere"; C.(DBEM.p.352) perchaff an guini (inf.).

GReg.p.712 percha gwini, tr."percher la vigne"; percha piz, tr."percher des pois"; percheñ (V.)(inf.).

perchenn f. oñ, perchad, perchoñ (f) perche, gauls.

C.perchenn, tr."perche, lat.perca".

GReg.p.712 perchenn, tr."perche, gauls longue"; -ou (pl.); perch (coll.); perchad (V.)(pl.); p.2 muzuldañ gant ar perchenn; L'Arm-p.277 perchenn (f.); -eu (pl.).

EKG.II p.74 ... e vos distaget he fenn dicuzh he c'horf, lakast e beg ur perchenn hir.

VALL.p.548 perchenn (f.); -ou, perchou (pl.); DIHU-1911 p.261 ar perchenn da sevel; BAHE.24 p.12 peadra da besketa perchenn, linenn.

----- (2) fourgon, ringard.

GReg.p.429 perchenn foin, tr."le fourgon pour remuer le bois dans le four".

perchennad f.-où meule bâtie autour d'une perche.

VALL.p.466 perchennad (-fenn)(f.), tr."meule de foin ronde, autour d'un mât".

perchennañ v. disposer (la paille) autour d'une perche.

VALL.p.548 perchenna, perchennañ (inf.).

perc'hell pluriel de porc'hell.

perc'helliñ v. cochoonner (en parlant de la truie).

VALL.p.129 perc'helli (inf.); perc'hellet eo ar wiz (pp.).

perc'henn m.-ed, -où propriétaire.

C.(DBEM.p.352) perchenn; M.72 den perchen tensor; N.42 den da perchenn ne-m goulenn; 1208 an chatal...;... ho perchenn ho goulenn; Mc.p.34... ez oar obliget... d-o rentaff d-o perchen.

GReg.p.761 perc'henn; -ed; -ou (pl.); PElletier.perc'henn; -nou (pl.); L'Arm-p.311 perchenn.

EKG.II p.169 perc'henn an ti-mañ; GWE.p.61 neb a zo perc'henn din-me en deus ar pezh a gar; GBI.II p.402 un den a-feson hoc'h sus bet; 'zo perc'henn an arc'hant hag an acour; p.96 den a galite, perc'henn da bemp mil skod leve; SBI.II p.10 da vesañ warnon gwir perc'henn.

DIHU-1910 p.43 perhenned (pl.); KLBD.p.75 ar perc'hennou (pl.); NOTK.p.39 ar berc'henned vras war douarou ha chatal (pl.).

perc'hennaj m. propriété, possession.

GReg.p.761 perc'hennaj, tr."propriété".

TDE.BF.perc'hennach (m.), tr."droit de propriété, de possession".

perc'hennañ v. (1) s'approprier, s'emparer (de), acquérir; cf. perc'hennañ.

GON.perc'henna "et plus ordinairement perc'henta", tr."s'approprier, usurper la propriété d'une chose, se rendre maître, possesseur" (inf.); SFA.p.82 ar Sant en em hastas da zont ... da perc'henna e iliz dre ar bedenn (inf.).

SKET.p.12 douar... perc'hennet dre ar c'hleze (pp.).

----- (2) adopter, prendre sous sa dépendance.

TDE.BF.perc'hennet, tr."il se dit, en style familier, d'une femme mariée"; houmañ a zo perc'hennet (pp.).

VALL.p.10 perc'hennañ, tr."adopter" (inf.).

perc'hennidigezh f.-ioñ (f) appropriation, acquisition.

NOTK.p.16 ar perc'hennidigez gant ar Galted sus ar rannvro-se.

----- (2) adoption.

VALL.p.10 perc'hennidigez (f.).

perc'henniezh f. possession, propriété.

GON.perc'henniezh (f.), tr."propriété, possession, appropriation."

MOAO.p.23 divent-meurbet eo da perc'henniez; BAHE.9 p.18 tamm peadra pe perc'henniezh personel.

perc'hentañ v.(1) s'approprier, s'emparer (de) acquérir; cf. perc'hennañ.

GReg.p.741 perc'henta, tr."se mettre en possession de" (inf.); p.46 perc'henta un dra, tr."s'approprier, se rendre le maître d'une chose" (inf.).

----- (2) adopter.

GReg.p.341 krouadur perc'hentet, tr."enfant adopté"(pp.).

- perc'hentiaj m. propriété, possession.
GReg.p.741 perc'héntyaich, tr."possession, fond de terre, ce qu'on possède".
- perc'hentiez f. possession, propriété.
GReg.p.741 perc'héntyez, tr."possession, fond de terre ce qu'on possède"; p.46 tr." appropriation, action de s'approprier"; L'Arm-p.311 perhentiaich, tr."propriété"; -eu (pl.).
- per-douar coll. perenn-douar topinambours.
KLEB.p.188 aval-douar-kezeg, pe welloc'h per-douar.
ibid, ejened ... lardet gant per-douar kepez.
- pere pron. (1) lesquels, lesquelles (interrogatif).
Do.p.39 per (lenn : pet) Sacramant so e-n Ilis ? -seiz-
pere int-y ?
GReg.p.568 pe-re ; FElletier.p.691 pere int-i ? ;
L'Arm-p.216 péré.
TDE.BF.p.510 pere anezho ?
---- (2) qui, que, lesquels, lesquelles (relatif).
CA.n.11 hantercant orateur, pere a excede an holl re aral
mortal ; M.3572 an peuar fin, pe a re dyn e-m eux
determinet.
NG-1437 ar madoù peré zo eternal ; BD.31 ar goulennoù...
pere a brometas.
KLV;p.21 ar c'heuneud gant pere eo graet ho tiegezhioù ;
SBI.II.p.8 tadoù ha mammoù, pere a vag bugale.
---- (3) adj. quels, quelles.
GBI.p.8 pere dilhad a wiskin-me evit mont d'an iliz
feteiz ?
- pereg f. -i, -où plantation de poiriers.
C.(DBEM.p.352) perec, tr."lat.piretum".
GReg.p.736 piregui (V.), tr " poiriers" (pl.);
L'Arm-p.462 pirégui, tr. "des poiriers" (pl.).
- perenn f. -ed poirier.
GReg.p.736 perenn; -ou, -ed, -ver (pl.); perenn (V.);
perenned (pl.); L'Arm-p.462 piragenn (f.); -eu (pl.).
VNB-p.16 ur biren.
DIHU-1910 p.56 piren hag avalenn.
- pergen (1) adv. proprement, justement, précisément, exactement,
clairement, expressément, surtout.
Fm.n.67 quantiz ma-z sezcas an glau meur ... ha donet
perguen guir amser ; B.n.91 da comps pergen
(var. perguen) ouz brashaff den so e-n bet ; n.200
rac se ... e-m eux ... prederet ober ... vn tour...
d-oz miret ...; enn haff ... secret ez vihét plen,
pergen (var. perguen) eno, na n-o guelo neb den ;
n.796 ... ma-z iff certen da-nn ifferm ... da chom
perguen bishuiquen ; J.p.21-b en berr ez duy an
termen ma-z achefheur ... an pez so perguen ordrenet ;
p.10 perguen da pep heny ez dle ... bout devry pbllet ;
p.198-b perguen laouen, ma Maestr ...; ez ouf me
perguen graet guen ech; (?) Am.FElletier p.691 chwi
a comps perghen hen un termen coant.

- VALL.p.719 pergen "(ancien), tr."surtout".
---- (?) (2) adj. propre, net.
FElletier. perghen, tr."propre, net, pur, poli, bien
ajusté et en bon ordre. On le dit des hommes et
des femmes même de leurs manières d'agir, de parler
etc."
- KAS.p.1 beleien ... hag a brezege deomp ar gomz a vuhes
perghen ha flour.
- perisilh coll. -enn persil.
C. parissilenn, tr."persill, lat.petrosilium"; C.
(DBEM.p.349) parissilen, parissillen (sgf.); Qu.III
p.26 parichill.
GReg.p.714 parichilh, paricilh, piricilh, perichil,
pericilh; -en (sgf.); FElletier. perisil, perichil,
pirichil; L'Arm-p.280 perzill.
VNB-p.16 perzil.
VALL.p.550 perisilh ; persilh (V.); -enn (sgf.); DIHU-1910
p.32 ur piñsad persil.
perisilh-aod coll. casse-pierres.
GReg.p.139 piricilh-aod, tr."casse-pierre, plante qui
vient au bord de la mer"; FElletier. perisilot,
perisilhot, tr." casse-pierre, lat.saxifraga".
perisilh-ki coll. perisilhenn-gi ciguë.
GReg.p.168 piricilh-qv, tr."ciguë, plante ressemblante
au persil, qui est d'une excessive froideur, et un
poison"; L'Arm-p.59 perzill-qui, tr."ciguë"; p.280,
tr."persil sauvage".
perisilh-mor coll. perisilhenn-vor casse pierres.
L'Arm-p.277 perzill-mor, tr."perce-pierre, casse-pierre,
saxifrage, crête-marine, herbe de Saint-Pierre".
- perkus a. perclus, paralytique, impotent.
L'Arm-p.277 percuss, tr."perclus"; p.267, "tr."paralytique";
p.194 percuss, tr."impotent".
- perle m. -ioù pâturage; cf. peurlec'h.
L'Arm-p.273 perlé (m.), tr."pâturage"; -yeu (pl.); p.396
perlé, tr."varenne".
- perlez coll. -enn perles.
C. perles, tr."perle fine, lat.gemma"; Qu.II p.128' vn
perlesen (sgf.); CNF.p.a/18 teureull ho perles
dirac ar Moch ; Am.ms.n.531 nac ada perles hen touez
ar mez moch.
GReg.p.713 perlez ; -enn (sgf.); perlezennoù (pl.);
L'Arm-p.279 perlez ; perlenn (sgf.) ; perlennou
(pl.); RP.p.402 ar Perles, evito da gouezhañ er mel,
ne vezont ket souilhet.
EKG.II p.200 kregin ha perlez ; BAZ.p.729 ur berlezen
priziusoc'h eget an holl deñzorioù sgf.).
SKBT.III p.38 daerennoù lintrus heñvel ouz perlezennoù
(pl.).
- perlezeg m. -ed éperlan.
GReg.p.359 perleseg; -ued (pl.).

perlezenañ v. perler.

VALL.p.549 perlezenni (inf.).

permetiñ v. permettre.

Qu.II p.128' permettiff (inf.); B.n.655 pliget guenech net permetaff ... da quement den e-m (var.a-m) souteno ...ez uezo pep tro en ho gracc (inf.); B.n.336 permettiff (inf.); M.1533 an den man ...â pedas ... Roe'n tron ... ez permetse gantaff gaelet... an drouc aql (3 cond.II).

GReg.p.713 permeti ; permetiñ (V.) (inf.); L'Arm-p.279 përmettèin (inf.); RS.p.235 bremañ e permetit gant ho servijerez ... da vont e peoc'h eus ar bed-mañ (5 prés.); BD.3885 va mab Jezuz...; permetet ganen ur mennad (5 impér.); 4352 me a bermet deoc'h (3prés.).

BAHE.25 p.38 ne oa ket permetet dezhi ober he fenn evel-se (pp.).

permil ; sot-permil très sot.

VALL.p.701 sot-permil.

peroked m.-ed (1) perroquet (oiseau).

GReg.p.714 perroqad ; -ed (pl.); L'Arm-p.279 përroquëtt ; eu (pl.); CB.ms.p.17 an evnig glas a vezo perroquet.

GBI.p.464 ur perroquet, a oar al latin, ar galleg.

----- (2) perroquet (voile).

GReg.p.714 perroqad ; L'Arm-p.279 përroquëtt (m.); përroquëttët (pl.).

1. pers a. azuré, bleu.

Jer.Pelletier.p.692 (n.426) guerz ha pers ha ruz ha du

GReg.p.99 pers, liv pers, tr.'bleu celeste, azur";

Pelletier.pers, tr."bleu, couleur céleste; livide, meurtri".

2. pers s. azur (pierre ou couleur).

Greg.p.73 përs, tr."azur, pierre minerale, dont on fait un bleu fort vif et précieux".

1. persdu a. meurtri.

VALL.p.466 persdu.

2. persdu m. meurtrissure.

VALL.p.466 persdu (m.).

persduadur m.-ioù meurtrissure.

VALL.p.466 persduadur.

persduañ v. meurtrir.

VALL.p.466 persdua (inf.); MMPM.p.137 unan ... a gouezh marv; e gorf perzduet a zalc'he krog en e fuzuilh (pp.).

person m.-où ; -ed (1) personnes.

C.person, tr."personne, lat.persona"; Fm.n.153 try person guyrion en vnan ; M.4 personou (pl.).

GReg.p.715 a-benn persoun, tr."en personne, en propre personne"; L'Arm-p.280 person (m.); -nétt (pl.);

NG-1037 an eil personne ag an Dreinded ; RP.p.6' tri Person en un Doue hepken ; BD.5646 Doue, tri person en unan.

BAHE.25 p.3 an emziapleg leun eus ar personou-tud (pl.).

----- (2) (pl.-ed curé.

Cnf.p.11 an person.

GReg.p.240 persoun, personn, tr."curé, recteur".
persouned, persofned (pl.); PElletier.person,
tr."recteur, pasteur en chef d'une paroisse";
-et (pl.); L'Arm-p.88 person ; -étt (pl.); RP.p.3
Personet pe Gureed (pl.).

LLB-249 ar person ... en deus hi bet nouet; EKG.II p.55

an Aotrou Persoun ; p.148 persoun Flouenan ; p.315

hon tud-kozh a sente atav ouzh o persouned (pl.);

GBI.p.326 an aotrou'r person; p.330 an aotrou person;

II.p.100 aotrou'r person, din-me lavarit ...

DIHU-1910 p.167 ur person ; SKRS.p.74 Aotrou persoun,
emezañ...; BAHE.17 p.32 personed (pl.).

personaj m. -où personnage.

C.personaj, tr."personnage, lat.personatus";

C.(DBEM.p.352) personaj.

GReg.p.714 persofnaich ; -ou (pl.); ober ar persounaich

eus a ur prinç, tr."faire le personnage d'un prince

en une comédie"; L'Arm-p.280 përsonache (m.),

tr."personnage, Terme de Têatre"; përsonacheu (pl.);

BD.850 ne deus nep personaj a vo din rezistant;

5622 dre personajo (pl.).

personded f. -où personnalité.

VALL.p.275 stad personded, roll ar persondedou, tr.

"état-civil" (sg. et pl.).

personel a personnel.

C.personel, tr."idem, lat. personalis".

BAHE.9 p.18 tamm peadra pe berc'henniezh personel.

personeladur m.-ioù personification.

VALL.p.551 personeladur (m.).

personelañ v. personifier.

VALL.p.551 personela (inf.).

personelezh f. -ioù personnalité.

VALL.p.551 personelez (f.); BAHE.14 p.4 ar Gouarnamantou

a glask mougañ pep frankiz ha pep personelezh.

personiaj m. -où cure (fonction d'un curé).

GReg.p.240 persounyaich ; -ou (pl.); L'Arm-p.88

përsonnage (f.); përsonnageu (pl.).

personiezh f.-où cure (fonction d'un curé).

VALL.p.177 personieze (f.).

perukenn f.-où perruque.

Qu.III p.2 perruquen.

GReg.p.714 perruqenn ; -ou (pl.); L'Arm-p.279 përruquënn

(f.); -eu (pl.).

perukenner m.-ien perruquier.

GReg.p.714 perruqenner ; perruqennerven (pl.); L'Arm-p.

279 përruquënnourr ; përruquënnierion (pl.).

perverz a. (1) précis, attentif, soigneux.

Fm.n.122 neuse ... e petsont ... roe an belly ... da

pardonaff... e eneff, ha pervez e-n dez diuezaff;

Jer.ms.n.186 perfez henoñ hon em lazomp ; M. 1046 ma n-o mirer perhuez, lech rez so da mezaff ; Am.ms.n.499 pa z-ouc'h deuvet peruez querz d-on evezzat.

L'Arm-p.147 gred d'ober perhuñh ar pezh zo dleet, tr. "exactitude" ; RP.p.105 ur gwir Gristen a zo pizh ha pervez-estrañch war e amzer ; MG-p.65 ... e c'houlenn Doue gante ur gont perhuñh anezhe.

LLB-285 hi a sell perhuez-mat ar minor.

SKET.p.138 ken pervez ha ma'z eo bet sevenet komzoù an doue.

----- (2) chiche, regardant, avare.

PELLetier.perhez (C.), tr. "industrieux, vigilant, actif, attentif à ses intérêts, bon menager et oecome" ; perhuñh (V.), tr. "ladre, vilain, mesquin" ; L'Arm-p.57 perhuñh, tr. "chiche" ; p.237 perhuñh-bras, tr. "mesquin".

----- (3) bien instruit.

PELLetier.perdez (C.), tr. "bien instruit, bien appris, dit le P. Maunoir... ; il est en usage en Cornwaille, ainsi que je le sçai par expérience".

pervezhed f. exactitude.

VALL.p.281 pervezded (f.).

perzh m.-ioù (1) part ; Voir aussi a-berzh.

M.1910 ne doug plen é enep sech na gluep a-nep perz ; 2512 hynchou Doe ... nep amser n-o quersomp, na dreise dre é perz ... ne querzomp.

GReg.p.696 perz, peurz, tr. "part, côté" ; perh (V.) ; kemeret un dra a berz vat, tr. "prendre quelque chose en bonne part" ; kemeret un dra a wall berz, tr. "prendre une chose en mauvaise part" ; PELletier perz, perz, tr. "part, portion, droit, prétention" ; RP.p.84 an Oferenn, pe en hini marteze n'ho pez... perz ebet peurvuiañ ; p.117 ar perz a gemeront en hor poan.

HTC.p.6 Adam en deus lakaet an dud holl da gaout perz en e bec'hed ; SAG.p.245 peurliesañ Doue n'en deus perz ebet enno ; SFA.p.312 plijet ganec'h, o va Doue, reiñ perz din er grasoù ; EKG.II p.171 ar barrez a-besh a oa en em zastumet en-dro d'ar vinorez kaesh, evit... kemeret perz en he glac'har ; p.208 o intañvezed hag o bugale a vezo maget diwar-goust ar gouarnamant ma n'o deus ket a vadoù eus a ur perz all bennak.

----- (2) pouvoir, autorité.

BEL-p.7 d'ar pennoù-tiegezh eo labourat ha kemer poan gant ar re a zo edan o ferh ; KRL.p.9 miz Meurzh a ro peurz d'an den da zebriñ e goan deus an heol.

DIHU-1910 p.88 a pa gredas e oa an diaoul hep perh erbet arnezhañ.

----- (3) qualité.

MOA.p.416 perz mat ennañ, tr. "bonne qualité (parlant de l'homme)".

VALL.p.606 perz (m.et f.) ; SKET.p.100 ne anavez Kreisteiziz eus ar garantez nemet ar perziou a zo izel (pl.) ; BAHF.14 p.2 e wellañ perzh ez ec e frankiz klok.

perzh-fall m. défaut.

VALL.p.191 perz-fall (m.).

perzhier pluriel de perzh.

perzh-mat m. (bonne) qualité.

VALL.p.606 ar perziou-mat a zo ennañ, tr. "ses bonnes qualités" (pl.) ; SKET.IIp.97 kement perz-mat, ene, kalon ha meiz a zo ennoc'h.

peuseurt a. ou pron. quelle sorte de, quoi, quel.

Do.p.31 na pe seurt maleur a couez voar an re a deu d-o transgressif ? Qu.p.26 peuseurt cleffet à deus-hi ? ; p.44 pe seurt den eo é ? ; p.139 pe seurt den eo ennez ? ; p.119 pe seurt tut a so e barz ?

GReg.p.770 pe seurd den eo hennezh ? ; CO.p.49 pe seurt tud a ra dezhañ souffr ur seurt poanioù ? HB.p.524 en deiziou-mañ holl, peuseurt gouel bennak a oufe erruout, na vez ket graet e ofis ; BD.2568 lavarit-hu din-me peuseurt komzoù ganec'h a glevan-me aze.

EKG.II p.55 pe seurt bro an diaoul eo houmañ ... ?

ISV.p.205 pe seurt micher ac'h eus ; HTC.p.30 hag e tegas... pennadoù enkreuz d'ar re a gar ar muiañ evit gwelet peuseurt kalon o deus en e geñver ; LEM. p.186 pe seurt pedenn a vez nerzhusoc'h.

pesk m.-ed poisson.

C.pesq, tr. "poisson, lat.piscis" ; C.(Glos.p.482)pesq ; Qu.II p.134 pesq ; Pm.n.216 dou pesq ; Jer.ms.n.22 salu pesq, pur ha neat ; E.n.504 me ray ... da gouliou salu pesq fresq ; M.464 ma-z dalcher... pesquet en roedou (pl.) ; Qu.p.137 deiz pesquet á zo hizyo (pl?) ; Dnal.p.193 ur pesq ; p.38 pesquet (pl.).

GReg.p.736 pesq ; -ed (pl.) ; pesqueud, pesquod, pesquod (Bas-L.) (pl.) ; pesqued, pisqued (V.) (pl.) ; PELletier. pesk ; -et (pl.) ; L'Arm-p.292 pissequ, pessequ (m.) ; pissequett (pl.) ; BD.1548 Mari ... n'em lezit ket da gavet va lod a'r pesquet (pl.) ; TB-p.2 ar pesquét er mor (pl.).

LLB-242 ken yac'h evel ur pesk ; 1118 lennoù don d'ar pesked (pl.) ; VNB-p.21 pisquéd-mor (pl.) ; EKG.II p.218 o werzhañ pesked (pl.) ; SVE.RC.4 p.95 peuseurt pesket ar muiañ a zo er mor ? - pesket bev (pl.).

DIHU-1910 p.59 ne vez ket kaset pesked d'ar mor (pl.).

pesk-askellek m. poisson volant.

VALL.p.789 pesk askellek.

pesk-avel m. poisson de surface.

VALL.p.572 pesk-avel.

peskdebrer m. -ien piscivore.

VALL.p.562 peskdebrer.

pesk-ebrel m. poisson d'avril.

VALL.p.572 pesk-ebrel.

peskedenn f. -où poisson.

MGK.p.41 pa wel ar beskeden.

VALL.p.572 peskedenn (f.); DIHU-1910 p.31 ar bisketen;

NOTK.p.383 ur peskedennou bennak (pl.).

peskedus a, poissonneux.

GReg.p.736 peskedus; L'Arm-p.292 pissquagduss.

NOTK.p.397 stêrioù ha lennoù peskedus.

pesk-ejen m. lamantin.

VALL.p.416 pesk-ejen, tr."lamantin (d'après le portugais)"; MARL.p.10 setu ma tremene dre eno ur pesk-ejen.

pesker m. -ien pcheur, poissonnier.

C.pesqueer, tr."pecheur, poissonnier, lat.piscarius";

C.(DBEM.p.352) pesquer; Qu.II p.128' pesqueer,

tr."pecheur"; p.134, tr."poissonnier"; Dnal.p.38

evel ma deù ar pesqueer da choas ar pesquet mat;

p.193 pesqueurien (pl.).

GReg.p.706 pesquer, tr."pcheur"; p.736, tr."poissonnier";

pesqeryen (pl.); pesqour (V.); L'Arm-p.281

pissquour, tr."pecheur"; pissquerion (pl.); MG-p.3

e amied wellañ a oa kozh pissquerion (pl.).

1. peskerezh f. -ioù pcherie, poissonnerie.

C.pesquerez, tr."pecherie, lat.piscolencia";

GReg.p.706 pesquerez, tr."pcherie, lieu de pêche"; -ou

(pl.); pesqereh (V.); -äu (pl.).

2. peskerezh m. pêche.

GReg.p.706 pesquerez, tr."pêche, l'art de prendre les

poissons"; pesqereah (V.); L'Arm-p.281 pissquereah;

-eu (pl.).

pesketa v. -et pcher.

C. pesqueta, tr."pescher, lat.piscari"; C.(DBEM.p.352)

pesquetaff (inf.); Qu.II p.128' pesquetaff (inf.).

GReg.p.706 pesqeta; pesqetañ, pesqetal (V.) (inf.);

L'Arm-p.281 pissquetañ (inf.).

VNB-p.21 linenn da bisquetat (inf.); EKG.II p.193 o

pesketa e veze bemdez (inf.).

DIHU-1910 p.139 a pa erru an hañv har ar c'houlz da

bisquetat (inf.).

pesketaer m. -ien pcheur.

Qu.II p.128' pesquetaer, tr."pescheur"; Cnf.p.79 ma

bellegyen pesquasterien ves an tut (pl.).

GReg.p.706 pesquetaer; -yen (pl.); pesquetaour, pesquetour,

pesqatour (V.); -yon, -yan (pl.); CB.548 ar

gerc'heiz pesqueter; ms.p.18 ar gerc'heiz

pesquetaer.

BAZ.p.734 pesketaer dre e vicher; ANN.p.11 pesketer

kozh; GBI.II p.256 pesketerrien (pl.).

DIHU-1911 p.312 ur pisketour; 1910 p.139 ar bisketerien

(pl.); MOAO.p.82 ar pesketour; SKRS.p.141

pesketerien (pl.); MMEK.p.82 ar basketourien (pl.).

1. pesketaerezh f. -ioù poissonnerie.

GReg.p.736 pesquetérez; L'Arm-p.292 pissquattérez;

-eu (pl.).

2-pesketaerezh m. pêche.

GReg.p.706 pesquetérez, tr."pêche, l'art de prendre les

poissons"; L'Arm-p.281 pissquétérez; -eu (pl.).

BAZ.p.735 evit ober e besketaerezh.

BAHE.22 p.5 ar besketaerezh.

peskheñvel a. pisciforme.

VALL.p.562 peskhéñvel.

pesk-koad m. poisson qui suit les épaves.

VALL.p.572 pesk-koed (V.).

pesk-mare m. vive.

ERNault Dict.Vannes p.184 pisk maré, tr."vif, poisson

plat qui passe pour venimeux".

pesk-nijer m. poisson volant.

VALL.p.789 pesk nijer.

pesk-sol m. poisson de fond.

VALL.p.572 pesk-sol.

peskus a. poissonneux.

C.(DBEM.p.352) pesquus.

GReg.p.736 pesqus.

pester pluriel de post.

pestuek a. maladroit.

ERNault Dict.Vannes. pestuek.

pesuilhadenn f. -où grillade de pois.

VALL.p.572 pesuilhadenn (Ouessant, L.)-f.).

pet a. combien (de).

C. peth, tr."quantz, lat.quotus et quot"; peth guez,

tr."quantez fois, lat.quotiens"; C.(DBEM.p.351)

pe a pet-guez; J.p.168-b dez ez fell bezaf; G.276

ne-onn pet ker bras ha castell; Do.p.11 pet tra

so necesser da-n Christen eu t (lenn: euit) é

siluidiguez ? - peoar; Qu.p.112 pet so á hanoch-hu?

p.105 pet leau homn-eus ny ahan da-n tostaf villagen ?;

p.15 pet heur eo ?

GReg.p.182 ped int-i ? Bellefleur. pet, ped; L'Arm-p.64

pétt "avant une consone", péd "s'il suit une

voyelle"; RS.p.226 pet bloaz; RP.p.274 pet a

soñjit-hu ... a vezo salvet eus ar gêr vras-mañ;

p.3 a bet hini o devezo klevet !; JV.145 pet viktor

en arme en deus-añ gounezet...?

VNA-p.101 pet leue he deus-hi bet ?; VNB-p.93 ped a

vugale hoc'h eus-c'hwí ?; EKG.II p.62 ped mamm a

ranno o c'halon pa glevint n'o deus mab ebet mui?

p.62 piv a oar ped eus hor breudeur hoc'h eus lazhet...?

p.88 o c'hontañ am boa c'hoant da ober evit gouzout

ped oant; p.179 da bed n'o deus ket digoret dor ar

Baradoz ?; SFA.p.202 ped vloaz hoc'h eus c'hoant e

padfe an induljañsoù-se ?; KMM.p.235 pet bloaz;

BSA.p.329 pet hini all n'o deus ket bet an eurvad-se;

OZB.p.103 n'ouzon dare ped all; ATC.p.26 ne oar ket

ped a zo; GBI.p.404 ped a vevelien a zo en ho ti ?

SKRS.p.136 ped miz a zo er bloaz ?; p.198 nag a bed o deus

aon ha mezh o lavarout Benedicite hag Agimus !
pe-taol-chañs adv. apparemment, sans doute.
 LLB-235 e-lec'h un eured, pe taul chanj hor bo daou.
petiz coll.-enn vers servant d'appât pour la pêche.
 FElletier-petis, pitis, tr."ver, qui se prend dans le
 sable du rivage de la mer, pour servir d'appât au
 poisson que l'on pêche à la ligne; ce ver ressemble
 assez au Lumbricus des Latins; mais un peu plat ou
 plus ridé".
 VALL.p.777 petiz (coll.); -enn (sgf.).
peton m.-ed pétoncle.
 GReg.p.688 peton, tr."palourde"; -ed (pl.).
 VALL.p.553 peton, petoun (L.), tr."pétoncle".
petore a. quelle sorte de, quel.
 GJ.p.47 a betore bro ez oc'h-hu, a betore renk, a betore
 gwad?
 JAV.p.14 ar marc'hadour ne lavaro ket e pétoré stad
 stad emañ e bouezioù.
 NOTK.p.148 setu amañ diwar betore danvez e vije bet
 steuet darn eus an danavelloù pe ar c'hanaouennoù-se;
 SKET.III p.50 n'ouzout ket petore le a douez ;
 BAHE.25 p.39 ne gradan ket lavarout deoc'h petore
 soñj a zo deuet war va spered.
 petra pron., a.ou adv.(1)quoi, ce (que).
 C.petra an tra-man, tr."quest cecy, lat.quid est hoc";
 B.n.368 petra so a mall, Rivallan ? ; J.p.18 petra
 a-m bezo me breman ? ; M.2789 ne gonn quet ...petra
 anezy a contiff muyha; Fm.n.74 pe dre tra ...
 ez-out duet e hierusalem ? ; Do.p.6 petra eo'n
 doctrin Chrysten ?
 GReg.p.774 petra, pe tra; FElletier.petra; L'Arm-p.319
pétra; NG-527 sant Bernard, penaos e hirvoude, pa
 soñje petra eo, bet mab-den ken frajil; RS.p.378
petra am eus-me graet ? ; BD.658 intentit holl petra
 lavaran;867 daoust petra a c'hell bout ? ; 77 pe
 evit tra en deus-añ lakaet...? ; MG-p.303 petra
 a rahimp-ni ?
 VNB-p.58 petra a rit-c'hwi ? ; p.96 ne ouzer ket gant
petra tremen an amzer; MBR.p.158 petra e teuin-me
 da vezañ...? ; p.68 houmañ ne ouie ket petra a dlee
 c'hoarvezout; p.76 gra ar pezh a vezo lavaret dit,
 n'eus forzh petra vezo;EKG.II p.110 setu amañ petra
 ez an da ober;p.182 ha petra fell dit a rafen-me
 d'an den-se ?
 ----- (2) quel.
 GBI.p.38 din-me lavarit petra pec'hed hoc'h eus nac'het.
 ----- (3) pourquoi.
 Qu.p.49 petra na liuirit hu netra ? ; p.48 petra ma ouc-hu
 daleet queit se ?
 RP.p.107 petra eo deoc'h-hu eta n'er'em zalc'hit prest...
 atav a-benn neuze ? ; BD.1612 hennezh...a c'hallhe
 lavaret petra eo d'an douar bout en noz-mañ krenet.

TDE.BF.p.8 petra eo deoc'h mont ken alies all diouzhin ?
 ----- (A) petra bennak quonique.
 GReg.p.774 petra-bennac ma lavarit kement-se, tr.
 "quoique vous disiez cela"; p.660 petra-bennac ma
 vez war al lec'h, tr."nonobstant qu'il soit présent".
 BMN.p.3 petra bennac ma voe ret dezhañ teurel evezh en e
 zispignoù, e roe koulskoude ul lodenn eus e zarvez
 d'ar beorien ; HTC.p.8 Abel, lazhet petra bennak
 n'oa netra da damall dezhañ.
petral m.-ioù poitrail (partie d'un harnais ou d'une armure).
 C.petrall, tr."poitrail de selle, lat."antela,pectorale".
 GReg.p.736 petral marc'h, tr."poitrail, ancienne armure
 pour conserver la poitrine d'un cheval dans le
 combat";-you (pl.).
petrefe m. chose, objet dont on ignore ou oublie le nom.
 GReg.p.145 petr'-effe, tr."un certain, ou une certaine
 chose dont le nom ne revient pas".
 VALL.p.612 ur petrifi denig distolok, tr."un certain
 petit quidam paisible".
petvet a. quantième.
 GReg.p.768 ar petved eus ar miz, tr."le quantième du
 mois"; pe petved eo-eñ ? , tr."quel quantième est-il?";
 FElletier.p.694 petvet.
peud m. (1) toux sèche des moutons et des vaches.
 GReg.p.934 ar peudd, tr."toux sèche qui fait mourir les
 brebis et les vaches".
 ----- (2) mal aux jambes des bestiaux.
 FElletier.peüt, tr." certain mal qui vient aux jambes des
 veaux et les fait enfler".
peudal v. tousser.
 VALL.p.748 peudal (L.) (inf.).
peudek a. (1) (animal) qui a mal aux jambes.
 FElletier.p.697 peüdec, peüdoc, tr."celui qui a ce mal
 (peüt)".
 ----- (2) qui marche avec peine.
 VALL.SUP.p.112 peudek da gerzhet.
peudrenn f. épouvante des bêtes dans les foires; cf.poultrenn.
 L'Arm-p.139 peudreenn (f.) "ou re (?peudre)" tr.
 "épouvante de bestiaux mise dans une foire"; -eu
 (pl.); (GReg.p.362 "épouvante des bestiaux dans les
 foires, causée par de la cendre de peau de loup, que
 les voleurs ou mal intentionnez mettent dans les
 oreilles des bêtes à cornes, et des chevaux").
peuk ; taol-peuk m. botte (d'escrime).
 GReg.p.110 taul-peucq, tr."bourrade, coup que l'on porte
 à quelqu'un du bout de la pointe de l'arme
 offensive".
 1.peukañ v. porter une botte d'escrime à; cf.feukañ.
 GReg.p.110 peucqa ur re bennak, tr."donner des bourrades,
 bourrer quelqu'un" (inf.).
 2.peukañ v.tousser

- VALL.p.748 peukañ (T.)(inf.).
peukenniñ v. tousser.
 VALL.p.748 peukenni (T.)(inf.).
peul m. -ioù pieu, poteau, pilier.
 C.peul, tr."pel de haye, lat.palus".
 GReg.p.722 peul, tr."pieu, bois pointu pour ficher en terre"; PElletier.peul, tr."pieu".
 EKG.II p.159 sonn evel ur peul ; p.118 un tammig skeul, dalc'het a-ispilh ... gant daou beul koad sanket er voger ; HTC.p.61 Moizez a reas un telt hag a oa savet war beulicou, pe bostoù(pl.).
 SKRS.p.128 harpet ez oa ouzh ur peul-maen.
peulgae m. -où palissade.
 VALL.p.526 peulgae (m.); -ou.
peul-gwini m. échalas.
 GReg.p.314 peul-guiny, tr."échalas, appui d'un cep de vigne"; peulyou-guiny (pl.).
peuliadur m. -ioù clôture de pieux.
 VALL.p.559 peuliadur (m.).
peuliañ v. (1) garnir de pieux, palissader.
 PElletier.p.695 peulia (inf.).
 ----- (2) empaler.
 GReg.p.334 peulya ur re bennak, tr."empaler, supplice ordinaire des turcs".
peulieg f. -où colonnade.
 VALL.p.133 peulieg (f.); -ou (pl.).
peulier m. -ien fabricant de pieux.
 C.(DBEM.p.353) peulier.
peultrin m. -où poitrine.
 C.petrin, tr."petrine, lat. pectus, thorax"; Qu.II p.134 an peutrin, tr."la poitrine"; J.p.60 ... ez cousquif me oar da peutrin; Nl.n.5 an eil Person diuin, a peutrin an Dryndet.
 GReg.p.736 peutrin "ce mot est de Leon, et ne se dit guere ailleurs que d'une poitrine de veau, de bœuf, de mouton"; CO.p.66 en ho peultrin ; RP.p.149 darn anezho... a skoe gant o dorn war o feultrin; p.152 o pheultrin a oa bloñset-holl o pilat warnezhañ; BD.4972 va peutrin ; 3315 o foeltrin ; GB.ms.p.29 te a gerzho war da beutrin.
 GBI.p.162 va feutrin.
 SKRS.p.15 gwellet a ran e tougit ar groaz a enor war ho peultrin.
peultriner m. tuberculose pulmonaire.
 KLEB.p.175 ar peultriner.
peulvan m. -où pilier, pierre dressée, menhir.
 GReg.p.723 peulvan, tr."pilier, ou pierre longue et haute, élevée dans les Landes et sur les grands chemins par les Pafens, nos ancêtres"; -ou (pl.); PElletier.peulvan, tr."une pierre longue, élevée perpendiculairement en guise de pilier, ou de pieu,

- une colonne brute, sans être travaillée; ce nom est d'usage en Basse-Cornwallie vers Audierne, où l'on voit plusieurs de ces pierres dressées sur les grands chemins et dans les lieux déserts"; -et, peulvannou (pl.).
 GANe.28,18 Jacob ... a gemeras ar maen ... hag e savas e doare ur peulvan ; GBI.p.134 ar peulvan.
 MARL.p.38 ar messaer, diflach evel ma vije troet d'ur peulvan.
peulveriañ v. empaler
 VALL.p.250 peulveria (inf.).
 1.peur adv. quand (interrogatif).
 Do.p.9 peur ez dle er (lenn : dleer) é ober euff ? ; Qu.p.99 peur ez veziff me paet ? ; Dnal.p.37 pe eur é duy hon Salver da ober ar Barn diveza ?
 GReg.p.767 pe eur e vezo ? ; pe a-benn peur ? ; tr."d'ici à quand ? " ; PElletier.peur, peheur ; I'Arm-p.316 pihiérr ; NG-309 pier e tle bout ganet ; 547 un devezh bras-meurbet, pier bennak bezo, a deuy ; DO.p.9 peur e ranker e ober ? ; RP.p.45' peur e teuin-me 'ta da zilezel ur vuhez leun a bep anken ... ? ; p.73' evel na ouzon ket pe da heur e varvin.
 EKG.II p.101 peur e skoimp adarre war soudarded Canclaux ? ; HTC.p.64 ac'han da heur e laoskin-me ar bobl difeiz-se da vlasfemiñ va anv ?
 2.peur adv. complètement (précédant le mot qu'il détermine et en général joint à lui comme préfixe).
 G.3 peur tenn eo he pedennou ; 115 peur lyger ; 154 peur haznat ; 290 peur dyvez ; 437 monet stang peur franc gant an ancoù ; M.3017 douc dreist musur, pur eürus ; 687 an diaoùl, euit da peur foulaff, a requeto ... ; Fm.n.20 ... ez deuhet pur lem guene-me.
 3.peur m. pâturage.
 PElletier.p.695 peur, tr."pâturage, pature".
 VALL.p.541 peur (m.), tr."pâturage".
peuraj m. -où pâturage.
 GReg.p.703 perach (V.) ; I'Arm-p.273 paerage (m.), tr."paturage, ce que les bestiaux paissent"; paerageu (pl.).
peurankounac'haet v. oublier complètement.
 BAHE.24 p.34 peurankounac'haet hor Sent (pp.).
peuraozañ v. parachever.
 NOTK.p.399 pa gav dezho e vo trawalc'h gant daou vloaz da beuraoza pep tra (inf.).
peurarat v. achever de labourer.
 GReg.p.10 peur-arat ; per-areiañ (V.)(inf.).
peurbad a. éternel.
 SKET.p.65 an tan peurbad-se.
peurbadel a. éternel.
 VALL.p.276 peurbadel ; BAHE.24 p.35 an Doue peurbadel.
peurbadelezh f. éternité.

GON.peür-badélez (f.), tr."perpétuité, durée sans interruption, continuité, éternité.
 SKET.p.75 peurbadélez ar garantez.
peurbadus a. éternel.
 GReg.p.714 peurbadus, tr."perpétuel".
 GANe.17,13 ur gevredigezh peür-baduz.
 MOAO.p.105 an Tad peurbaduz.
peurbae m.-où appoint, paiement complet.
 VALL.p.32 peurbae (m.), tr."appoint".
peurbasadur m.-où appoint, paiement complet.
 VALL.p.32 peurbasadur (m.), tr."appoint".
peurbasament m.-où appoint, paiement complet.
 GReg.p.634 bete peurbasament.
peurbasañ v. achever de payer, faire l'appoint.
 Do.p.25 petra eo Purgator? - an plac pe en heny an eneuouff (lenn: eneuou) à meru en gracc Doue, a ya da peür pes an poanjoù dileet d-o pechedaou (inf.).
 GReg.p.10 peür-basa, tr."achever de payer"; pérbáif (v.) (inf.); RP.p.127 mar bez chomet deoc'h o'hoazh un dra bennak da bасаñ d'e Justis, e rankot mont d'e peür-basa er flammañ eus ar Purgator.
peurbasañ v. guérir complètement.
 OZB.p.134 avit peür bаса hon ene (inf.).
peurbrezeg m. péroraison.
 VALL.p.550 peurbrezeg (m.).
peurbrezegenn f. -où péroraison.
 VALL.p.550 peurbrezegenn (f.).
peür'holo a. entièrement couvert.
 SKET.III p.43 peür'holo tevenn an arvor nevez a gorfoù marv.
peür'hounit v. peür'hounezet gagner complètement.
 MMEK.p.126 evit hor sikour ... da peür'hounit hor c'hurunenn (inf.).
peür'hraet participe passé de peüober.
peürderriñ v. peürdorret briser complètement.
 MMPM.p.100 o peürderri ar skoultr hanter zistag (inf.).
peürdevel v. peürdaveñ achever de se taire.
 SKET.p.72 kerkent ha peürdaveñ mouezh sklintin-arc'hant ar werc'hez ... (pp.).
peürdremen v.-et achever de passer.
 SKET.II p.85 evel-se e voe peürdremenet an nozvezh (pp.).
peürdremenet m. plus-que-parfait.
 VALL.p.569 peürdremenet (m.).
peürech a. parachevé, accompli.
 GReg.p.8 peürech eo ha daouzek vloaz, tr."elle a douze ans accomplis".
 SKRS.p.19 pa voe peürech al labour, an den kalonek a voe tost dezhañ mervel.
peürechuiñ v. parachever, accomplir.
 Qu.II p.123' peüracheuiff, tr."paracheuer" (inf.).

GReg.p.691 peürechui, tr."parachever"; p.8 peür-achui, tr."accomplir, finir entièrement"; pérachiv (v.) (inf.).
 OZB.p.36 kerkent e c'hellas peürechui e dro (inf.); HTC.p.43 a-vec'h oa ar c'homzoù-se peür-achuet pa aegouezhas un trede kannad (pp.).
 MKRN.p.83 daouarn eta evit peürechui va labour (inf.).
peüehan m. arrêt complet, repos complet.
 SKET.p.74 emañ degouezhet e lec'h ar Peür-ehan.
peüembann v. -et achever de publier.
 BAHE.22 p.26 ur wech embannet Sant Lukaz e vo bet peüembannet ar pevar Avielour (pp.).
peüenn f. pâturage.
 MOA.p.378 peüenn, tr."place à pâturer"; peüenn dreut.
peüecostif v. achever la récolte.
 SKET.III p.74 n'emañ ket peüecostet c'hoazh (pp.).
peüeuilh m. pétoncle, palourde.
 PELletier.peüeuilh, tr."coquillage de mer, que j'ai entendu nommer en François Falourdes".
 VALL.p.553 peüeuilh (m.).
peüevañ v. achever de boire.
 GReg.p.10 peür-eva (inf.).
peüerfall a. complètement mauvais.
 SKET.III p.38 gouzout a ouient ervat ez eo ar ouenn anezho peür-fall.
peüerfonn a. très abondant.
 MOA.p.101 peüerfonn, tr."abondant"; MGZ.p.27 pinvidik-peüerfonn oa.
peüerfournis a.complet.
 GReg.p.188 peür-fourniçz.
peüergas v.-et (1) achever, venir à bout de.
 MOA.p.104 peür-gas un dorzh, tr."achever de manger une tourte".
 § BAHE.15 p.19 er bloaz-mañ ez eo bet peüergaset al labour da benn (pp.).
 ----- (2) achever, donner le coup de grâce (à).
 HTC.p.82 me a ya d'hen treuziñ gant va c'hleze en un hevelep feson ma ne vezo ket ezhomm da reiñ dezhañ un taol all evit e peür-gas (inf.).
peüergelenn v. -et achever d'instruire.
 SKET.II p.33 merc'hed bras, bet peüergelennet (inf.).
peüergetket adv. principalement, notamment, surtout.
 GReg.p.755 peüergedged (Ht-L.); tr."principalement"; p.896, tr."sur-tout".
 NOTK.p.32 un anv tennet eus ur stumm pe stumm eus an douar, stêr peüergetket.
peüergoll v.-et perdre complètement.
 SKET.p.89 ... e voe peüergollet an neuz-korf ha peürzivet ar gwad anezho (pp.).

- peurgouezhañ v. achever de tomber.
BAHB.24 p.34 pa vo ... peurgouezhet hor chapelioù (pp.).
- peurguzumiñ v. achever de se consumer.
BAHB.25 p.13 ar relegoù paour o peurguzumiñ en o gwele-pri (inf.).
- peurhadañ v. achever de semer.
GReg.p.10 peur-hada ; per-hadeiñ (v)(inf.); PELletier. peürhada (inf.).
BAHB.25 p.38 an temz an eus ezhomm da beurhadañ ar gwinizh (inf.).
- peurheñvel a. identique.
NOTK.p.23 peurhenvel e tle bezañ an div yezh.
- peurheñvelaat v. rendre ou devenir identique, (s')assimiler complètement.
BAHB.17 p.6 politikerezh ar peurheñvelaat (inf.).
- peurheñveladur m. identification.
VALL.p.372 peurheñveladur (m.).
- peurheñvelded f. identité (similitude absolue).
VALL.p.372 peurheñvelded (f.).
- peurijinañ v. inventer complètement.
BAHB.25 p.8 pezhioù ar Barzhaz a vije bet peurijinet gant Kervarker (pp.).
1. peuriñ v. (1) paître.
C. peuriff (inf.); Qu.II p.132 peuriff, tr. "paistre" (inf.).
GReg.p.687 peuri, peure; péreiñ, peureiñ (v)(inf.); L'Arm-p.264 paerrein, paerratt (inf.).
LLB-207 lod a gas da birein an deñved d'al lannoù (inf.); MBR.p.344 he saout, dre ne gavont nemet geot fall da beuri (inf.).
DIHU-1910 p.61 un deiz ma oa an azen o pérat (inf.).
---- (2) faire paître.
SKET.p.91 ar peurvanoù treut ma peurent o saout (6 imparf.).
2. peuriñ m. peuriou pâturage.
GReg.p.703 peury, tr. "pâturage, ce que les bestiaux paissent"; -ou (pl.); peury mat a zo er maez-mañ.
ISV.p.453 ar peuri druz; SAG.p.208 ar peuriou (pl.).
- peurlakaat v. achever de mettre, de planter.
BAHB.8 p.9 ... e teuas Eujen ... da labourat ar jardin ha da beurlakaat ar patatez (inf.).
- peurlazhañ v. achever (de tuer).
ISV.p.224 galvet e voe ar glezeidi evit peurlaza ar verzherien (inf.).
- peurlec'h m. -ioù pâturage ; cf. perle.
NOTK.p.375 "chaume", anv roet da beurlec'hioù uhel ar "Côte d'Or" (pl.).

- peurlenn v. -et lire complètement.
Qu.II p.124' peurlenn, tr. "parlier" (inf.).
GReg.p.577 peurleenn, tr. "lire tour, lire entièrement" (inf.).
- peurleskiñ v. peurlosket brâler complètement.
SKET.p.79 riblennet... a goadoù peurlosket gant an tan-kurun (pp.).
- peurleuniañ v. remplir complètement.
SKET.III p.77 an daou vrezelour ... a rankas soublañ da zont tre en he logig, hag i, disoublet, o peurleunia anezhi (inf.).
- peurliesañ adv. (1) très souvent.
Mc.p.95 en em acustum peur liessaff da pidiff Doue.
---- (2) le plus souvent.
GReg.p.884 peur-lyeczañ, peur-lyeczañ; RP.p.269 ar fiziañs o deveus ar bec'herien gousket-se da vezañ pardonet... ne zeu peurliessa nemet eus a ur goustiañs pehini zo sammet eus a bec'hedoù marvel.
ISV.p.462 ... e komzont peurliessa, pe eus an traoù ma'z int douget dezho, pe eus an traoù ma kavont ur gounid bennak enno; LEM.p.151 ouzh an aoter-se eo e weler peur-liessan an dud fidel o pediñ.
MMEK.p.9 gwisket-fall, diarc'hen peurliessa; SKRS.p.117 peurliessa ne fell ket dezhañ kastizañ diouzhtu an dud.
- peurlipat v. lécher complètement, boire ou manger complètement.
ISV.p.317 hag e tistroe da beur lipat e werenn (inf.).
BAHB.24 p.13 d'ober ar begoù figus peurlipat o asiedoù (inf.).
- peurllok m. -où discours.
BAHB.17 p.19 pa c'hellas Combes adkregiñ gant e beurllok; 22 p.7 e beurllokoù da dud ar C'hreisteiz (pl.).
- peurnevessaat v. renouveler complètement.
SKET.II.p.29 peurnevessaat eo bet, en hon amzer, deskadurezh an istor dre gavadennoù skiant ar Gevredigezh.(pp.).
- peurnoazh a. complètement nu.
SKET.II p.82 ur c'hadour bras ha kaer ha peur-noaz.
- peurober v. peurc'hraet achever, parachever, accomplir.
Qu.II p.123 peur ober, tr. "parfaire" (inf.).
GReg.p.691 peur-ober, tr. "parachever" ; p.694, tr. "parfaire" ; p.8, tr. "accomplir, finir entièrement" (inf.); peurc'hreat, tr. "accomplir, finir" (pp.).
GANe.2,2 Doue a beur-c'hréaz e ober d'ar seizhvet deiz (3 prêt.); SFA.p.295 da c'hedal ma vije peurc'hreat an englaek-se (pp.); LEM.p.188 a-boan e oa peur-c'hrêt e bedenn gant ar beleg ma welas dirak e gaoulagad Mari he-unan (pp.).
SKRS.p.71 pa voe peurc'hreat gantañ e brezegenn (pp.);

NOTK.p.69 neuze e kerzhe war-raok an droadegiezh...
da beurober an dismantr.
peuroberiañ v. accomplir, achever.
SKET.II p.62 peuroberia al lidlazhadoù (pl.).
peuroberidigezh f. accomplissement, achèvement.
GReg.p.8 peur-oberidiguez.
peurouiziek a. omniscent.
SKET.p.123 an doueed vadelezhus, peur-ouiziek.
peurredek v. peurredet parcourir.
GReg.p.692 peur-redecg (inf.).
NOTK.p.401 brezelourien geltiat a-vandennoù a beurred
hag a wast maezioù pinvidik kreizenn ha kreisteiz
Italia.
peurreizh a. absolument régulier.
SKET.II p.15 an nerzh peur-reiz a greded a oa er
pevarveder.
peurrest.m. reste.
NOTK.p.12 e Bro-C'hall hag er peurrest eus Europa; BAHE.
15 p.8 en un ostaleri bennak e c'helljen diskuizhañ
ar peurrest eus an deiz.
peurrivinañ v. ruiner complètement.
MMEK.p.24 ar revolusion vras a beurrivinaz ar Folgoad
(3 prêt.).
peursellout v. bien regarder.
M.124 ... nac eu ret hueru mervel, pan vezo peur sellet
(pp.); 305 ha-n buhez so traue, pan vezo
peur sellet (pp.).
peursevel v. peursavat achever de construire.
SKET.p.96 kerkent ha peurzavet al logelloù (pp.).
peurskarzhañ v. débarrasser complètement.
SKET.p.30 ... e voe ergerzhet an douar gant Belios d'e
beurskarza eus ar gwall viled (inf.).
peurskeudenniñ v. décrire complètement.
SKET.p.121 n'oufe gerioù distaget gant genou mab-den...
peurskeudenni kened... ar pevarzek den yaouank-se
peursklaer a. absolument clair.
BAHE.23 p.10 n'eo ket peursklaer an traoù.
peurskornañ v. glacer complètement.
NOTK.p.376 alies e c'hoarveze e peurskourne an Danuvios
(3 imparf.).
peurskubañ v. balayer complètement.
SFA.p.128 da peur-skuba an iliz (inf.).
peurstankañ v. obstruer complètement.
BAHE.24 p.34 pa vo ... peurstanket an andon a vuhez
(pp.).
peurunvan a. complètement unifié.
BAHE.12 p.2 ar Republik unvan, peurunvan ; 15 p.2 ar
reizhskrivadur peurunvan.
peurunvaniezh f. unification totale.
BAHE.11 p.15 peurunvaniezh ar Vammvro.

peurunvaniñ v. unifier complètement.
BAHE.13 p.26 ... e oa ret-groñs peurunvaniñ ar Yezh
(inf.).
peurvad m. bien absolu.
BAHE.22 p.10 bezañ glan ha tizhout ar peurvad.
peurvagañ v. achever de nourrir.
KLDB.p.148 an tammoù boued a gavint er c'hiz-se n'int ket
a-walc'h, ret eo peurvaga anezho er gêr (inf.).
peurvan f. -où pâturage.
Qu.II p.132 peuruan an chatal, tr."le paissage des bestes".
GReg.p.703 peurvan, tr."pâturage, ce que les bestiaux
paissent"; -ou (pl.); peurvan yat a zo amañ.
SKET.p.78 geotenoù ar peurvan ; p.21 e-kreiz peurvanou
(pl.); NOTK.p.434 peurvanou ha koadoù (pl.).
peurvarrañ v. mettre un comble (a).
SKET.p.86 an naonegezh hag ar c'hleñvedoù a beurvarras
war ar c'hentañ gwall (3 prêt.).
peurvarv a. tout à fait mort.
NOTK.p.147 er gevrenn eus Galia a zo bet adkeltieget e
derou ar Grennamzer gant embroadegoù ar Vrezhonez,
e oa marv-mik, peurvaro en holl d'an holl ar
c'heltieg.
peurvat a. parfait.
VALL.p.531 peurvat, tr."parfait, qui atteint la perfection".
peurvedañ v. achever de récolter.
SKET.III p.73 dindan tri deiz e vo peurvedet an eost
(pp.).
peurvervel v. peurvarvet achever de mourir.
MOAO.p.45 e strad ar mor emañ o peur-vervel (inf.).
peurveuziñ v. noyer, inonder complètement.
SKET.III p.93 da peurveuzi ar frankizenn en e sked (inf.).
peurvevennañ v. former la limite extrême (de).
SKET.p.98 mor-meur taer ar C'huzh-Heol a beurvevenn ar bed
(3 prés.).
peurvleuniadur m. -ioù complet épanouissement.
NOTK.p.10 ... o sevenidigezh ; gwellañ lammgreek houmañ,
avat,hag he peurvleuniadur ne gemeras lec'h nemet e
rannamzer an armoù houarn.
peurvoud m. absolu.
VALL.p.4 peurvoud (m.).
peurvoudel a. absolu.
VALL.p.4 peurvoudel.
peurvougañ v. étouffer complètement.
BAHE.24 p.34 pa vo ... peurvouget hor c'hantikoù (pp.).
peurvoulañ v. achever d'imprimer.
VALL.p.817 peurvoulet eo bet ar geriadur-mañ... (pp.).
peurvuiañ adv.(1) pour la plupart.
Dag.221 peur muihaff ez vezint lazet gant an Sacouson.
NOTK.p.41 prizonerien-vrezel e cant evit ar peurvuia.

- (2) le plus souvent, la plupart du temps.
 GReg.p.884 peur-vuyâ, peur-vuyañ, evit ar peur-vuyâ,
 tr."le plus souvent, la plupart du temps"; p.10 an
 ti-se a zoug peurvuyâ gwallchañs dezhañ; CO.p.84
 ne bedan peurvuyâ nemet dre gustum; BD.4207 ar
 merc'hed, a cheñch tour peurvuan pa vezont dimezet.
 BKG II p.298 ... e veze peur-vuia da gentañ o lakaat e
 graban war yalc'h ar mestr; LBM.p.186 petra reer
peurvuiñ ?
 BAHB.25 p.33 peurvuiñ e tremenit goude kreisteiz.
peurwastañ v. ravager complètement.
 SKET.p.86 ar vrezelourien estren a beurwastas ar
 Vro-Wenn (3 prêt.).
peurwastell f. fin du battage.
 VALL.SUP.p.19 peurwastell (T.); bezañ peurwastell,
 tr."avoir achevé le battage".
peurwenn a. complètement blanc.
 SKET.p.61 loened ... dinamm, peurwenn.
peurzebrif v. achever de manger.
 GReg.p.10 peur-zibri; per-debrif (V;)(inf.).
peurzerc'hel v. peurzalc'het (1) accomplir
 GReg.p.8 peur-derc'hel e bromesa, tr."accomplir sa
 promesse" (inf.); peur-dalc'het (pp.).
 ----- (2) occuper complètement.
 NOTK.p.402 peurzalc'het e voe ganto neuze ar pep brasañ
 eus enezennoù an Danuvios (pl.).
peurzeskiñ v. apprendre complètement.
 BAHB.22 p.26 kaout amzer da zeskiñ, da beurzeskiñ an
 holl yezhoù-se (inf.).
peurzeviñ v. brûler complètement, (se) consumer.
 EKSo.3,2 eñ a wale ar vodenn o leskiñ, hep peurzevi
 (inf.); OZB.p.32 devañ ha peurzevi mar deo ret (inf.).
peurzienez f. indigence absolue.
 SKET.III p.38 neuze eo e trivlias kalon ar yaouankañ
 o welout peur-zienez ar ramzed.
peurzieub a. complètement libre.
 SKET.p.135 ar stêr ... ha hi peurzieub a anezennoù.
peurzigemm a. absolument inchangé.
 SKET.II p.29 dalc'het e vez ganto peurzigemm en o c'houn
 an eñvor eus kement o devez gwelet pe glevet.
peurzilezel v.abandonner complètement.
 SKET.II p.85 al labour ... a zo bet ... peurzilezet
 (pp.).
peurziouennañ v. exterminer complètement.
 SKET.III p.37 da lazhañ ar ramzed ha da beurziouenna
 an noueañs anezho (inf.).
peurziskar v. -et abattre complètement.
 MOA.p.99 ar mankoùigoù a zistera un den, hag an
 torfedoù a beurziskar anezhañ (3 prés.).

- SKET.p.126 en unan eus an emgannoù-se, ma voe peurziskaret
 ennañ beli ar Skaled (pp.).
peurzispenn v. -et détruire complètement.
 SKET.II p.82 edo en he menoz peurzispenn an enezenn
 (inf.).
peurzistagañ v. détacher complètement.
 MMFM.p.94 ne felle ket dezhañ peurzistaga ar skoultr
 hanter dorret (inf.).
peurziviañ v. épuiser complètement.
 SKET.p.89 ... e voe peurgollet an neuz-korf ha peurziviet
 ar gwad anezho (pp.).
peurzorn m. fin du battage.
 MOA.p.138 ar heur-zourn.
 VALL.p.61 peurzourn (m.).
peurzornañ v. finir le battage.
 GReg.p.10 peur-zorna, tr."achever de battre les Blez";
per-dorneañ (V;)(inf.).
peurzu a. complètement noir
 SKET.III p.109 blev peurzu.
peus m. -où (1) bourrade.
 L'Arm.p.35 peuce (m.), tr."bourrade (se dit mieux des
 bêtes à cornes)"; peuceu (pl.).
 ----- (2) toux.
 L'Arm.p.386 peuce (m.), tr."toux de pulmonie".
Feuz m. Septuagésime.
 GReg.p.860 Sul ar puch; FElletier.p.696 disul ar peus,
 tr."dimanche antépénultième avant les jours gras".
peusad m. -où durée, époque.
 ERNault.Dict.Vannes p.182 peusad (m.).
peusadur m. (?) toux persistante.
 L'Arm.p.298 peussadur (m.), tr."pousse"; -eu (pl.).
peuset pp. poussif.
 L'Arm.p.298 peucéset, tr."poussif (on ne le dit guères
 des personnes qui toussent)"; ibid.peucétt, tr.
 "poussé".
peusiñ v. donner une bourrade.
 L'Arm.p.35 peusein, tr."bourrer" (inf.).
peuz adv. presque (précédant le mot qu'il détermine et
 souvent joint à lui comme préfixe).
 GReg.p.751 peus, tr."presque"; p.56, tr."assez,
 passablement"; FElletier.peus "est un espece
 d'adverbe fort singulier et rare, signifiant
 Presque"; GS.p.251 e galon peus-rannet.
 NOTK.p.370 un enezenn vihan peuz-dismantret gant tonnoù
 ar mor.
peuzdall a. à demi aveugle.
 GReg.p.264 peus-dall.
peuzdenjentil m. peuzstudjentil demi-gentilhomme.
 GReg.p.265 peus-digentil.

peuzdibeu m. (1) Quinquagésime.
GReg.p.269 disul ar puh-dibuch.
TDE.BF.peuz-dibeu (C.).

----- (2) Sexagésime.
Filletier.p. 696 disul ar peus-dibeu, tr."dimanche pénultième (avant les trois jours gras)".

----- (3) Septuagésime.
RS.p.70 disul ar Septuajezim, pe disul ar Pusdibus.
TDE.BF.826 Sul ar puh-tibuch (T.).

peuzdous a. douceâtre.
GReg.p.304 peus doucz.
peuzdu a. noirâtre.
GReg.p.658 peus-du.
peuzenoret pp. assez honoré.
GReg.p.56 peus enoret.
peuzevet pp. assez bu.
GReg.p.56 peus evet.
peuzfoll a. demi-fou.
GReg.p.422 peus-foll, tr."folâtre"; p.265, tr."demi-fou".
peuzfollentez f. demi-folie.
GReg.p.423 peus-follénte, tr."folâtrerie";-ou (pl.).
peuzheñvel a. similaire, analogue.
NOTK.p.139 tri zra a ziskouez pegen peuzheñvel e oant.
peuzkempenn a. assez propre.
GReg.p.56 peus kempenn.
peuzkerkent adv. presque aussitôt.
SKET.II p.77 dont a reas ... an daou grannard ... ha, war o lerc'h, peuz-kerkent, an div blac'h.
peuzklañv a. indisposé, un peu malade.
VALL.p.386 peusklañv.
peuzlard m. Sexagésime.
Filletier.p.696 disul ar-peus-lard; tr."dimanche dernier (avant les trois jours gras), la séxagesime".
MMEK.p.75 da Verc'her ar puz-lard.
peuzlazhet pp. a demi tué.
GReg.p.265 peus-lazet.
peuzlosket pp. a demi brûlé.
GReg.p.265 peus-losket.
peuznoz f. crépuscule.
VALL.p.169 peuznoz (C.).
peuzpare a. convalescent.
VALL.p.152 peus-pare.
peuztost a. assez proche.
GS.p.257 peus-tost da vord ar mor.
peuzvarv a. presque mort.
GReg.p.751 peus-maro.
SKET.p.115 e-tal an tan peuz-varo.
peuzvat a. assez bon, passable.
GReg.p.699 peus-mad, tr."passablement".
SKET.p.97 peurvanou peuz-vat.

peuzvelen a. jaunâtre.
GReg.p.509 peus-velenn.
peuzvervel v. peuzvarvet mourir presque.
BAHE.24 p.32 aez e oa gwelout ... e oa peuzvarvet ar Feiz (pp).
peuzvev a. à demi vivant.
GReg.p.265 peus-veo, tr."demi-vif".
peuzwenn a. blanchâtre.
GReg.p.97 peus-güenn.
SKET.II p.6 peuz-wenn o blev.
pevar a. numéral masc. quatre.
C.peuar, tr."quatre, lat.quatuor"; M.32 peuar fin;Do.p.11 peuor; Qu.p.47 peuar dez so.
GReg.p.769 pévar; pécar (T.); Filleter.pezwar "prononcé Pévar"; L'Arm.p.317 puar; NG-359 peuar mil; 461 peuar avel; RP.p.282 ar salm pevar ha kant; p.136 dre bevar c'horn ar bed; p.VI ar pevar dra-mañ; p.98 pevar droatad; BD.319 tri pe beuar deiz 'zo; 795 peuar faotr mat.
VNB-p.31 puar ejen; LLB-870 menezioù digor d'ar piar avel; BKG II p.29 pevar soudard (skrivet goudard); SFA.p.242 pevar dra; 243 pevar zra; HTC.p.26 pevar c'hant den; ISV.p.454 ar pevar avel; IAI.p.24 pevar bab; GWE.p.85 ar pevar zroad buoc'h; ANN. p.19 pevar dantad-tan; MOA.p.99 ober an diaoul hag e bevar, tr."faire le diable à quatre"; GBI.p.138 ul loenig rous pevar zroad gwenn; p.148 pevar c'horf; p.146 pevar c'hant skoed; II.p.332 da bevar faotr yaouank.
DIHU-1910 p.6 troc'h et int e pear tamm; p.109 kasit dimp eta an distouwer ha gwer, ma trinkimp hor-pearig (dim.); MMEK.p.206 d'ar bevar a viz C'hwevrer; MKRN.p.90 e peor c'horn ar vro.
pevar-amzer pl. quatre-temps.
Dnal.p.80 ar Pevar-amzer.
TDE.FB.p.744 ar pevar-amzer (T.).
MMEK.p.183 da Wener ha d'ar pevar amzer.
pevarbenveg m.-où quatuor.
VALL.p.608 pevar-benveg (m.); pevar-benvegou (pl.).
pevarc'hement a. ou m. quadruple.
GReg.p.767 pévar-c'hement; e bévar-c'hement a dal, tr. "il vaut son quadruple"; L'Arm.p.315 puar quementi.
pevarc'hementiñ v. quadrupler.
VALL.p.606 pevar-c'hementi, pevarc'hementi (inf.).
pevarc'hognegadur m. quadrature.
VALL.p.606 pevarc'hognegadur (m.).
pevarc'hognek a. quadrangulaire.
GReg.p.767 furm pévar-c'hoignecq, tr."quadrangle".
SKET.III p.55 hirdiez pevar-c'hognek.

pevarc'hornad m. -où quadrangle.
NOTK.p.70 ... ec'h en em stardent a renkadoù stank hag e savent ur pevarc'hornad.

pevarc'hornegadur m. quadrature.
VALL.p.606 pevarc'hornegadur (m.)

pevarc'hornek a. quadrangulaire.
GReg.p.767 furm pevar-c'horneq, tr."quadrangle";
L'Arm-p.315 puar-hornec.
EKSo.27,1 ober a ri ivez un aoter ... ; ... e vezo pevar-c'hornek.
DIHU-1911 p.309 ur c'herl pearkornek ; SKET.III p.77 un ti ... unkombd ha pevarc'hornek.

pevardorneg m.-ed quadrumane.
VALL.p.606 pevardourneg (m.) ; -ed (pl.).

pevardoubl a. ou m. quadruple.
C.(DEBM.p.353) peuar doubl, tr."double en quatre".
GReg.p.767 pevar-doupl.

pevardoublañ v. quadrupler.
Qu.II p.141 peuar doublañ (inf.).
GReg.p.767 pevar-doubla (inf.).

1.pevare a. quatrième.
C.peuare, tr."quart, lat.quartus" ; Em.n.206 an peuare ioae ; M.47 e-n peoare fyn ; 1103 an peuare ; GK. p.216 peuaré ; Qu.p.10 an peuaré chabistr ; II p.142 an palefarz pe an peuaré.
GReg.p.769 pevare ; evit ar bévare, tr."en quatrième lieu, ou quatrièmement" ; p.768 er bévare pazenn ez int kerent ; PELletier.p.698 pezwarez ; GO.p.90 ar pevare devezh ; RP.p.302 da gentañ ... d'an eil ... d'an trede... d'ar pevare ; BD. après 2264 prolog an Antikrist ... ar beuare deus hon istor.
BAZ.p.622 an Dug Konan pevare ; p.723 ar pevare warn-ugent a viz Du ; HTC.p.2 d'ar pevare devezh ; p.43 ur pevare kannad ; GWE.p.93 ar pevare troad ; GBI. p.92 ar bevare bugel ; p.356 c'hwi, Yannig, ... vezo ar bevare ; HSH.p.3 er bevare devezh.
SKRS.p.65 d'ar bevare warn-ugent a viz Genver.

2.pevare adv.quand (interrogatif).
VALL.p.607 pe vare.

pevareeg m. (?) maître de quartier.
C.(DEBM.p.353) pevareec, tr."quartanier".

pevarenn f. -où quart.
GReg.p.768 pévare-rann, pévarearn, pévare-renn, pévarenn ; pérann, ur pérann (V.) ; pévarennou (pl.) ; ur bévarenn ; teir phévarenn ; PELletier.p.698 pezwarearn, pezwareren ; L'Arm-p.316 paqrènn, tr."quart, parlant d'une mesure pour mesurer le grain" ; -eu (pl.) ; p.240 paqrann (m.), tr."minot".
VNB.p.28 ur perann, tr."un quart" ; p.61 ur perann segal tr."un quart de seigle".

SKET.III P.59 ar bevarenn eus an danvez.
pevarenniñ v. diviser en quatre.
VALL.p.608 pevarenn, pevarenni (inf.).

pevarhoalad m. époque quaternaire.
SKET.III p.40 e derou ar pevarhoalad.
pevarhouarnet pp. (cheval) féré aux quatre pieds.
VALL.SUP.p.76 pevar-houarnet (pp.).

pevarigoù pl. quadrille.
VALL.p.606 koroll-pevarigoù (m.) ; pevarigoù (pl.).

pevarlamm m. galop.
VALL.p.328 pevarlamm (m.).

pevarrebed m. -où quatuor a cordes.
VALL.p.608 pevarrebed (m.) ; -ou (pl.).

pevar-ugent a.num. quatre-vingts.
Qu.II p.121 peuar vguent, tr."octante" ; dec ha peuar vguent, tr. "honante" ; an decuet ha peuar vguent bloaz ; Am.ms.n.498 eun den coz pevar huguent bloaz.
GReg.p.769 pevar ugent ; RP.p.163 er bloaz mil dek ha pevarugent.
VNB-p.32 dek ha puar-uguend ; BAZ.p.54 oadet a naontek vloaz ha pevar-ugent.
DIHU-1910 o.29 nav ha pear uigent ; SKRS.p.124 tost da bevar ugent vloaz ; SKET.p.115 an unanvet beleg-meur ha pevar-ugent.

pevarugentvet a. quatre-vingtième.
GReg.p.769 ar pevar-ugentvet ; ar bévar-ugentvet lodenn pevarveder m. nombre quatre.

GReg.p.769 pevarveder, an niver a bevar, tr."quaternaire" ; L'Arm-p.317 puarvédérr.

SKET.II p.15 an nerzh peurreizh a greded a oa er pevarveder.

pevarvet a. quatrième.
GReg.p.769 pevarved ; peharved (V.) ; peoarved, peoarced (T.) ; L'Arm-p.317 d'ar puarvét, tr."quatriéme" ; TB-p.2 ar puarvét deiz.
VNB-p.33 ar puarvéd ; LLB-553 d'ar pierved deiz ; 1086 ar biarved rummad.
DIHU-1911 p.273 d'ar pevarvet deiz ha tregont.

pevarzek a. num. quatorze.
C. peuarzek ; C.(DEBM.p.353) peuardec ; Qu.p.174 peuarzec.
GReg.p.769 pevarzecz ; PELletier.p.698 pezwarzec ; L'Arm-p.317 puarzéc.
VNB-p.31 puarzéc gwele ; LLB-p.113 ar piarzeg a viz Gwengolo ; BAZ.p.7 d'an oad a bevarzec vloaz ; OZB. p.44 pevarzek taolenn ; JAV.p.22 pearzec ; GBI.II p.42 pevarzek kant den.
DIHU-1906 pearzek a vugale.

pevarzekvet a. quatorzième.
C. peuardecuet ; C.(DEBM.p.353) peuarzecuet.
GReg.p.769 pevarzeczved ; PELletier.p.698 pezwarzecvet ;

L'Arm-p.317 puarzevètt ; NG-73 er peuardeuec sin ;
 BD.4128 ar beuarseguet.
 VNB-p.34 ar buarzevèd ; GANe.14,5 d'ar pévarzekved
 bloaz ; HTC.p.52 d'ar pevarzevet devezh eus ar
 miz-mañ.
 DIHU-1910 p.13 ar pearzekvet eskob a Wened.
pevarzroad m. galop.
 MKRN.p.18 d'an drot ha d'ar peor-zroad ; DIHU-1911
 p.270 ur jav spontet hag a ya d'ar pear zroad.
pevarzroadeg m. -ed quadrupède.
 GReg.p.721 pévarzroadéyen (pl.).
 SKBT.p.55 pevarzroadeged (pl.).
pevarzroadek a. quadrupède.
 Qu.III p.37 aneualet peuar-troadec, tr."animaux à quatre
 pieds".
 GReg.p.721 pévarzroadecq.
 GANe.6,20 al loened pévar zroadek.
 SKBT.p.39 al loened pevar-zroadek.
pevarzueg m. -où quadrilatère.
 VALL.p.606 pevarzueg (m.); -ou (pl.).
pevarzuek a. quadrilatéral.
 VALL.p.606 pevarzuek.
peveus pron. relatif de quel.
 RP.p.82 estu peveus a soñjeson ... en em servijas
 gwechall ar c'hofesour.
pevien m. pl. pauvres.
 BD.56 ar beuien.
pezeiz ; ur pezeiz un beau jour , un certain jour.
 VALL.SUP.p.102 eur pezeiz, tr."un jour indéterminé".
pezell f. -ioù jatte.
 C.pezell, tr."iadau ou iate, lat.catinum; schafa"; pezell
 clos, tr."écuelle close, lat.ganata".
 GReg.p.508 pezell, bezell, bezl, tr."jatte"; -you (pl.);
bedell (v.); -yeü (pl.); PELletier.pezell (L.), tr.
 "une écuelle de bois, une gamelle, ou jatte, soit
 pour porter la pâte au four, soit pour tirer le lait.
Pezell clos est une petite écuelle double, dont une
 partie sert de couvercle à l'autre"; L'Arm-p.190
biéle, bidéle (f.), tr."jatte"; biéliou,
bidéliou (pl.).
 EKSo.27,3 pézéliou evit dastum al ludu (pl.).
 DIHU-1911 p.350 ha yehann kroget er bédél.
pezeliad f. -où jattée.
 GReg.p.509 pezellyad, bezellyad, bezlyad ; -ou (pl.);
 L'Arm-p.190 biélat, bidéliatt (f.); bidéliadeu
 (pl.).
 GBI.p.264 ur beseled amanenn.
 DIHU-1911 p.350 evit kargiñ ar mell a bedéliad.
pezh m. -ioù (1) morceau, pièce.

C.pez, tr. "piece, lat.pécia"; Qu.II p. 130' pez, tr.
 "piece"; p.103, tr."lopin"; B.n.480 fustet hy,
 na manet un pez anezy ; Qu.p.59 trouchit diff vase
 vn pez quic ; p.150 vr pez pe daou a vouious.
 GReg.p.721 pez, tr. "piece, partie d'un tout"; -you (pl.);
 PELletier.pezz, pès, pez, tr."pièce, morceau,
 fragment"; peziou, peziou, peziou (pl.); L'Arm-p.
 284 péh (m.), tr."piece"; -ieu (pl.); NG-18 ar mein...
 e kalz a pehiou a zrailho (pl.); RP.p.408 ur pez
 douar ; BD.2658 pa dlefen bout e bev a besio
 kartieret (pl.); EN.3404 diframmet e voe va c'horf
 ha lakaet a bego (pl.).
 SKRS.p.123 ur pez bara gant ur gwiskad amanenn warnañ;
 KLB.D.p.56 pejou ur mekanik (pl.).
 ----- (2) pièce (de monnaie).
 J.p.86 tregont pez arc'hant ; Qu.p.164 an pezyou a dec
 guennec man (pl.).
 GReg.p.721 ur pez moneiz ; L'Arm-p.284 péh argant.
 SKRS.p.112 ur pez ugent real ; MMPM.p.93 peziou ugent
 real (pl.); DIHU-1910 p.51 pehiou gwenn (pl.).
 ----- (3) personne (en mauvaise part)
 EKG.II p.223 pez lous ; MOA.p.77 pez divalav, tr.
 "salope".
 ----- (4) grand (devant un nom).
 MOA.p.74 ur pez bandennad saout ; ISV.p.413 ar bleiz-se
 a oa ur pez loen; HTC.p.63 ur pez bodad-rezin a oa
 re vec'h da un den.
 DIHU-1911 p.262 ur péh a baotr kreñv ha kalonek ; MARL.
 p.19 ur pezh tamm askorn.
 ----- (5) point, pas, aucunement.
 N1.n.428 na failas pez ; N.1464 hep fazi pez ; Pm.n.243
 ne vezo mez pez a-z guezret.
 ----- (6) ce (qui, que) (précédé ou non de l'article défini).
 G.72 an pez so ret ; Jer.Pelletier.p.228 (n.305) hag ez
 goulennas ... pez a hoarvoe ; p.847 (n.465) setu pez
 a'm euz studiet ; N.20 ne gonn ... pez a graff ;
 Qu.p.75 goulennit an pez a plig dech ; p.120 grit
 cher mat a vez an pez so ; M.2949 dre'n pez ...
 ma-z eu absant pep drouc.
 GReg.p.141 ar pez a istiman eo ar vertuz ; RP.p.401 ar
pez a reont ; BD.1159 ar pez a c'hourc'hemennit ;
 NG-p.IV ar péh a zleit kredin.
 MBR.p.76 gra ar pez a vezo lavaret dit ; p.48 ar pez hóc'h
 eus graet da'm filhorez ; LBM.p.190 touiñ a ris e rajen
 ar pez a c'houlenne diganin ; BAL.p.30 hag e roin
 ivez d'ar paour eus ar pezic a c'hellin da ziouret
 (dim.).
 SKRS.p.147... em eus ingalet etrezo ar pezik am boa
 dastumet (dim.).
 ----- (7) autant, tant (que) (précédé ou non de l'article
 défini).

- EN.501 hastit pez a gerhet ; BD.2658 reiñ a ray deoc'h madoù ar pez a zezirit.
- BAL.p.23 da Sul da vihanan e ve kavet amzer ar pez a garfet ; GBI.p.36 me a roio deoc'h ... madoù ar pez ho po c'hoant.
- PRMG.p.264 c'hoarzh breman pez a gari.
- (8) quoi (interrogatif).
- B.n.771 pez a leueret huy yuez ? ; n.773 pez a ue gruet ? ; Pm.n.84 allas, iesu, pez voe did-e ma lesell ... en hiruout ... ?
- (9) quel (interrogatif).
- Jer.ms.n.2 da prydyry ... an punysson a dleeff (lenn : dlee) coezaff en hy, ha pez destruction ; Ca.n.5 pez-a-dra e-z eux te assemblet quemet man a pobl ... ?
- GJ.p.10 lavarit din ... a pez kondision e vezo ar bugel-se ; SG.f.4-b deus a bes nasion e oa deuet an den-se ? ; JV.II 1425 gouzout a raint ... pez kouraj hon eus-ni ; FG.p.30 pez kounnar a zo krog ennout ... ? ; p.63 me a ya atav da welet a bez liv eo ar chans ; p.58 pe tiaoul a fell dit-te 'ta da lavarout din ?
- VNB-p.58 peh oad hoc'h eus-c'hwi ? LLB-4 me a lavaro deoc'h ... peh douar a zo ret c'hoaz ; GBI.p.230 pez torfed am eus-me 'ta graet ... ? p.436 pez ezhomm hoc'h eus anezhan ? ; II p.120 gant pez armoù e c'hoariit ?
- (10) quel (exclamatif)
- ...75 pez spont yen da-n effeñ, pez leff, ha pez greuañ ... ! ; 3327 o pez cite, pez majesté real, pebez tenzor ..., pez ty rial ... !
- BD.3033 o Doue eternal, pez penet zo e-mesk ar gatoliked ! ; HS-p.119 peh un dra drist !
- DIHU-1910 peh ur glac'har ... !
- (A) en ur pezh en un bloc, ensemble.
- BBR.p.44 war-sav ez int holl, en ur pez, da sevel o iliz nevez.
- (B) en e bezh tout entier.
- EKG.II p.279 lakaomp an tan en tiegezh enn he bez (3m) ; p.282 kêr Vrest enn he fez (3f) ; p.281 ... hor boa poazhet kroc'hen, b'lev hag all un ejen enn he bez-pikol (3m).
- SKRS.p.194 dibaot a wech e vez lavaret ar pedemnoù diouzh ar mintin, da vihanan en ho fez (6) ; SKET.III p.40 korf-eskern un olifant en e bez (3m) ; NOTK.p.16 ar rannvro-se en he fez (3f).
- pezh-anez m. (un) meuble.
VALL.p.446 pez-anez (m).
- pezh-arrebeuri m. (un) meuble.
VALL.p.466 pez-arrebeuri (m.).

- pezh-c'hoari m. pièce de théâtre.
DIHU-1910 p.4 ur pêh hoari fentus ; 1911 p.308 péhieu hoari (pl.) ; SKET.II p.87 peziou-c'hoari santel (pl.).
- pezh-dilhad m. (un) vêttement.
VALL.p.780 pez-dilhad m.
- pezhell a.blet,pourri.
C.pezell, tr."blonde".
GReg.p.745 brein-pezell, brein-puzul, tr."tout à fait pourri" ; FElletier.pezell, tr."mou, comme ce qui est pourri, et même pourri, disoit M.Roussel, qui donnoit pour exemple Loür pezell, Ladre pourri, pourri de lépre" ; perenn pezell, tr."poire molle".
MGK.p.63 aval krinet, etre poazh ha pezell.
GBRIadurig Ernault.pezell, tr."blet, trop mûr ; mou, efféminé" ; pehell (V.) ; VALL.p.342 lart-pezell, tr."très gras".
- pezhelladur m. bletissement.
VALL.p.70 pezelladur.
- pezhellaat v. blettir.
GON.pezellaat, tr."rendre ou devenir mou ; il se dit particulièrement des fruits.
- pezh-fall m. personne méchante.
GBI.p.140 roet dezhan da grediñ... ez oa ur pez-fall e bried ; SBI.II p.4 ur pez-fall, tr."une coquine" ; MBR.p.232 an div bez fall-se.
- pezhriad m.-où gros morceau.
EKG.II p.283 daou beziad kig ; BBR.p.150 ... ho tifrannje a bechadou (pl.) ; MOA.p.74 ur pesiad kig pesiadou kig(pl.).
- pezh-ker m. arêtier, pièce formant arête dans une construction.
GReg.p.50 pez-Kér, tr."arêtier, pièce de bois qui forme l'arête ou l'angle des couvertures qui sont en croupe ou en pavillon" ; pezyou-Kér (pl.).
VALL.p.35 pez-ker (m.) ; peziou-ker (pl.).
- pezh-koat m. battoir.
BBR.p.148 c'hwi a glevo trouz ar pez-koat, ganti o skeiñ war an dilhad.
- pezh-ler m. femme de mauvaise vie.
GReg.p.90 pez lezr, tr."bergere, une commode".
- pezh-micher m. coup d'essai (d'un apprenti).
GReg.p.368 pez-micher, tr."essai, coup d'essai" ; pezyou micher (pl.) ; ober e bez-micher.
VALL.p.116 pez-micher, tr."chef-d'oeuvre d'un apprenti".
- pi m. -où pic, pioche.
C.py, tr."idem, lat.malleolus" ; C.(DEBM.p.353), tr."espieu".
GReg.p.720 py (L.), tr."pic, instrument à fouir la terre" ; -ou (pl) ; L'Arm-p.284 pi (m.), tr."pic gros instrument de fer acéré pour tirer la pierre" ; pieu (pl.).

piano m.-ioù piano (instrument).
VALL.p.557 piano (m.); MKRN.p.98 pianoied (pl.).
pianoñ v. jouer du piano.
VALL.p.557 pianoa (inf.).
piaou (forme verbale) (1) possède.
Jer.ms.n.203 an Ker-man ... so e-m belly, me he byaou;
E.n.110 an re man biou glan an bet; n.37 ne lesiff
quet den en bet ... da goms (var.comps) out y...
rac m-e biou; J.p.147 dre guyr hoary m-en biou;
p.237 huy biou (var.chuy biaou) knech ha tnoù.
BD.3551 an heol, loar ha stered ... me bio; 2334 eñ a
zo Mesiaz ha Roue er bed-holl, koulz en neñv, en
douar, rak eñ o fiu holl.
VNB-p.167 ne deo ket mui me o bieu.
DIHU-1910 p.125 den erbet ne bieu an amzer da zont.
----- (2) a la charge de, a la responsabilité de.
NL.n.256 Mary, chuy byaou reiff quehezlou mat; J.p.79-b
an den man dih-uy, Cayphas, so digacet ..., tromper
bras...; evel prallat... gruyt e matery, huy byou
(var.chuy byaou).
piaouañ v. posséder.
GReg.p.741 piaout, piaouat (inf.); piaouët (pp.); piv a
biaou an dra-mañ (3prés.); p.68 piaouët, tr."avoir,
posséder" (inf.).
DEUT.2.31 setu em eus deraouet lakaat Sehon hag e vro
etre da zaoarn, deraou ivez piaou ar vro-se (inf.).
SKET.III p.58 o piaoua saout e-leizh (inf.); NOTK.p.17
er rannvroioù piaouet a-bell 'zo gant ar Gelted
(pp.); p.74 ar pobladoù breizhat a biaoue ar vro
(3imparf.).
piaouer m. -ien possesseur.
VALL.p.578 piaouer (m.); -ien (pl.).
piastre m.-où piastre.
GReg.p.720 piast; -ou,-rou (pl.); L'Arm-p.283 piastre
piastreu (pl.).
pibenn f.-où (1) pipe (à fumer).
MOAO.p.115 ret eo prenañ kalz hiroc'h pibennou (pl.).
----- (2) pointe d'une toupie.
GON.piben (f.), tr."la pointe en fer sur laquelle tourne
une toupie, un sabot"; -nou (pl.).
----- (3) centre d'une tumeur.
PElletier.ar biben, tr."le centre d'un apostume, la
fistule,ou canal par où l'humeur sort du corps,
pour forcer la tumeur".
pibid f. (1) pépie.
Qu.II p.127' an pifit, tr."la pépie, lat.pituita".
GReg.p.711 piffid, ar biffid, pibid, ar bibid; n'emañ
ket ar biffid gant ar plac'hig-se, distagellet-mat
eo ar verc'hig-se; PElletier.pibit,pivit,piffit.

----- (2) os de seiche.
PElletier.pibit (L.).
pibidañ v. avoir la pépie.
VALL.SUP.p.131 pifida, tr."contracter la pépie, et
figuré mourir de soif"; pivida (L.)(inf.).
pibien pluriel de pab.
pibiñ Voir pobañ.
piched m.-où pichet.
GBI.II p.164 pa oan e-tal ar feunteun, va fichet hanter
garget.
pichelota v.-et ramasser des brindilles.
GERIADURIG Ernault.pichelota (C.)(inf.): VALL.p.82
pichelota (inf.).
pichenn f. faisceau de blé ou de blé noir.
GERIadurig Ernault.pichenn (Cap-Sizun,C.), tr.quantité
de blé, récemment coupé, qu'on met debout, les épis
rassemblés et les tiges inclinées; se dit surtout
du blé noir".
picher m.-où, -ioù pot (à eau, etc.).
C.picher, tr."idem, lat.pintanus".
GReg.p.742 picher, tr."petit pot de fafance, tenant
moins d'une pinte"; -you,-ou (pl.); L'Arm-p.297
pichérr; pichérieu (pl.).
ISV.p.305 ne oa ket brav d'an hini en divije sunet re
war ar picher tostaat outañ.
SKET.II p.36 leuniañ dezhañ e bicher a rejont.
picherad m.-où contenu d'un pot.
EKG.II p.127 evañ ur picherad sistr.
1.pichod m. -ed homme minutieux.
VALL.p.470 pichod, tr."minutieux (en T. fainéant,
mal-en-train)"; -ed (pl.).
2.pichod m. -où barre de gouvernail.
L'Arm-p.175 pichott (m.); pichodeu (pl.).
picholenn f. picholoù brindille.
GReg.p.121 picholenn; picholou, tr."brossailles,
touffes de buissons, genêts, épines, jan, etc. qui
ne profitent point" (pl.).
pichon m. -ed (1) pigeon.
C.pichon, tr."pigon, lat. pipio"; Qu.II p.130' pichoun,
tr."pigeon".
----- (2) petit d'un oiseau.
C.pichon goaz, tr."anserulus"; Qu.II p.126 pichoun goaz
tr."vn oison".
GReg.p.717 pichonn, tr."petit de tout oiseau domestique";
pichofned (pl.); L'Arm-p.258 pichon.
VNB-p.20 pichon-koulm, tr."pigeonneau".
----- (3) poulet.
GReg.p.744 pichon (V.); -ed (pl.); L'Arm-p.258 pichon
VNB-p.20 ur pichon-yar.
----- (4) oiseau.

- GReg.p.672 pichon (V.); L'Arm-p.258 pichon, pichune.
 VNB-p.21 e marc'had ar pichonèd (pl.); LLB-935 ar
pichonèd (pl.).
 ----- (5) oiseau (personne).
 DIHU-1911 p.363 me 'oar erwalc'h ec'h out ur brav a
bichon !
pichourell f.-où capuchon.
 GReg.p.135 pichourell ; -ou (pl.).
 VALL.p.96 pichourell (f.); -ou (pl.).
pidenn f.-où pénis.
 PELletier.p.701 piden ; ar biden ; fiden ; viden.
pieton m. homme à pied, messager.
 B.n.16 neuse secret un pieton a leuzras hy ...da
 Alexandry.
pif m.-où fifre.
 GReg.p.411 fiff ; -ou (pl.); L'Arm-p.157 piffre (m.);
piffreu (pl.).
 VALL.p.303 pif (m.).
pifal v. jouer du fifre.
 VALL.p.303 pifa (inf.).
pifer m.-ien joueur de fifre.
 GReg.p.411 fiffer ; fifférvén (pl.); L'Arm-p.157
piffrourr ; piffreion (pl.).
 VALL.p.303 pifer ; -ien (pl.).
pifigañ v. expirer bruyamment après avoir retenu son souffle.
 EKG.II.p.131 edon o vont da bifiga, n'oan ket evit
 harpañ ken, rak n'oan ket evit kaout va alan
 (inf.).
pifon m. fourgon, ringard.
 VALL.SUP.p.81 pifon (m.).
pifonañ v. fourgonner.
 VALL.SUP.p.81 pifonnat (inf.).
 1. pic f.-ed pie.
 C.pic, tr."pic, un oysel, lat.pica";Qu.II p.10 agac
 pè vn pic, tr."agasse, ou pie";III p.45 picq;
 Dnal.p.88 piquet (pl.).
 GReg.p.720 picq ; piqued (pl.); picqet (V.)(pl.);
 PELletier.pic ; piquet (pl.); L'Arm-p.284 pic;
piquett (pl.);CB.ms.p.17 ar piquet (pl.).
 VNB-p.19 ur bik ; MGK.p.21 ur big a oa en ur gaoued ;
 EKG.II p.129 ken dibenn hag ar piked, a ya da guzhet
 o neizh e beg ar gwez (pl.).
 2. pic s.pic, pioche.
 GReg.p.720 pic, picq, tr."pic, instrument à fouir la
 terre";PELletier.pic.
bigal m. ivraie ; ?cf.2.bigell.
 TDE.BF.bigal (m.); SBI.p.148 klaskit gwinizh eus ar
 c'haerañ, bigal pe gorbou 'vo ennañ.
 1. bigell f.-où houe, pioche.
 GReg.p.501 biguell, tr."houe, hoñau"; -ou (pl.);

- PELletier.biguell, tr."pioche";L'Arm-p.187 biguèll,
 tr."houe, hoyau"; -eu (pl.).
 VNB-p.51 ur biguèll, tr."une pioche"; LLB-110 ar bigel
 hag ar rañv; 915 ho forc'h ha ho pegel; 382 kein
 ho bigeleu (pl.).
 SKET.p.75 fust ar bigell ; p.127 da doullañ ar c'hleuzioù
 e raent gant bigellou ha paliou (pl.).
 2. bigell m. ergot du seigle ; ?cf bigal.
 PELletier.bigher, tr."grain noir qui se forme dans les
 épis du blé, et qui est plus long que les autres
 grains".
 VALL.p.269 biger, bigell (m.), tr."ergot de seigle".
bigelladur m. houement, piochage.
 GReg.p.501 biguelladur, tr."l'action de houër".
bigellat v. houer, piocher.
 G.611 guell ve, guell, pyguellat hac arat (inf.).
 GReg.p.501 biguellat, tr."houer, couvrir le blé dans les
 sillons, et unir la terre avec une houë";
biguellein,biguellat (V.)(inf.); PELletier.p.701
bighella (inf.);L'Arm-p.187 biguellein, biguellat,
 tr."houer" (inf.).
 KLBD.p.191 kerkent ha ma tiwanont, e tleer biguelle an
 douar en-dro dezho (inf.); SKET.p.77 an
 arc'houereed a baouzas a bigellat (inf.).
bigeller m. -ien houer, piocheur.
 GReg.p.501 bigueller, tr."houeur"; biguellerén (pl.);
biguellour (V.); -yon (pl.); PELletier.p.701
bigheller; L'Arm-p.187 biguellour ; biguellerion
 (pl.).
 SKET.III p.105 ar meuriadoù bigellerien hag arerien
 (pl.).
bigellerezh m. houement, piochage.
 GReg.p.501 biguellerézh, tr."l'action de houër";L'Arm-p.
 187 biguellerézh (m.).
bigñ ; e bigñ suspendu, en suspens;CF.spign.
 JV.76 pan dedi en ping ar feiz, en hogos da gouezhañ.
 SBI.II p.204 ret e vo stagañ ar sac'h en ping ouzh ur
 gordenn.
 § DIHU-1906 p.212 pa welas brec'h ar c'hrouadur é ping
 ouzh (skrivet ; doh) ar c'havell.
bignadeg f.-où montée.
 GReg.p.636 bignadeg, tr."montée, tertre, lieu qui va
 en montant"; bignadegou (pl.).
bignadur m. -ioù montée.
 C.(DBEM.p.353) pinnadur, tr."montement".
 L'Arm-p.244 pinnadur (m.) -eu (pl.).
bignadurezh f. ascension.
 GReg.p.55 pinnadurez.
bignat v. monter.
 C.pinnat, tr."monter, lat.ascendere"; C.(DBEM.p.352)

pinнат, pingnat (inf.); Pm.n.224 ouz pinнат e-n neffou (inf.); n.115 an guerches ... pan pinнас (var.pinнас)bede roe (3 prêt.); n.18 raeson e pingnech (var.pingnech)an menez (5 cond.I); n.285 ma-z pyrhomp (4 fut.); Gk.p.216 ... a so pinnet e-n nefuou (pp.); Qu.p.129 pinnit eun ouz craçh (5impér.).

GReg.p.636 pinнат; pingneif, pinнат (V.)(inf.); pinнат war varc'h (inf.); PElletier.pinna, pinнат (inf.); NG-1890 L'Arm-p.244 pinnein, pinnale, pinнат (inf.); RP. ar re eirus o pinнат en Neñv gant Jezuz (inf.); RP. p.216 o pinнат en Neñv (inf.); RS.p.220 re all pere a oa dija pinnet el lestr (pp.); JV.335 ... e teufe an dour, hep bezañ sikouret, da pinнат war ar c'hrec'h (inf.); EN.3395 ni a ya da'z pinнат war ur montagn uhel (inf.).

MBR.p.34 pa viot o pinнат ouzh ar wezenn (inf.); BMN.p.33 ret e vezo pinнат ouzh an aoter (inf.); EKG.II p.138 evel ur skeud oan pinnet er siminal (pp.); GBI.II p.104 ar paj bihan... gant ar viñs d'an nec'h zo pinnet (pp.).

MMEK.p.156 a-raok ... pinнат war e varc'h (inf.).

pinnez f. -ed ascenseur.
VALL.p.39 pinnez (f.); -ed (pl.).

pinnidigehz f. ascension.
C.(DBEM.p.353) pinnidiguez, pinnidigaez.
GReg.p.55 pinnidiguez hor Salver en Neñv.
BAHE.I2 p.18 ar C'hrist ... dibouez dija evel e pinnidigehz.

pinnon m.-où pinnon.
C.pinnon, tr."idem, lat.pinnacle"; C.(DBEM.p.353)pinnon.
GReg.p.723 pinnon; -ou (pl.); L'Arm-p.285 pinnon (m.); -eu (pl.).
EKG.II p.153 un ti toenn sklent, ur prenestr bras en e pinnon.

pinnouer m.-où montoir.
GReg.p.636 pinnouer, tr."montoir, ce qui sert à monter a cheval.

pinnos m.-où bec (d'oiseau).
L'Arm-p.28 pinnosse (m.); pinnosseu (pl.).
LLB-1645 pinnos ar pennglaou.
SKET.p.76 nag an erer, nag ar gup... ne ginnigent o gloazañ gant o pinnos.

pinnosat v. (1) becqueter.
GReg.p.720 pinnosat, tr."picoter, becqueter les arbres, comme font les oiseaux"; pinnoszeif, pinnoszat (V.) (inf.); L'Arm-p.28 pinnossein, pinnossett, tr."becqueter" (inf.).

----- frapper (avec un marteau, un bâton, etc.).
BER.p.17 da pinnosat (?lenn: pinnosat) al leurioù (inf.).

MARL.p.62 an tennoù ... a rae estreget pinnosat e groc'hen (inf.).

pin-spern f. pin-ged-spern pie-grièche.
GReg.p.720 pin-spern; pin-ged-spern (pl.); CB.ms.p.18 ar pin-spern.

pik m.-où (1) pique (arme).
Qu.II p.131' picq, tr."pique, lat.lancea, hasta".
GReg.p.724 picq; -ou (pl.); houarn ar picq, tr."le fer d'une pique"; L'Arm-p.286 picque; picqueu (pl.); BD.1314 ne dal din kleze na pic erbet; 3316 gant pic ha gant klezeioù (pl.).

----- (2) point (signe de ponctuation).
VALL.p.571 pik.

pikadenn f. -où piqure.
GReg.p.725 pikadenn; -ou (pl.); pikadeenn (V.); RP.p.174 pikadennou ur spilhenn pe ur c'hwenenn (pl.).
BAHE.24 p.6 grit pikadennou din (pl.).

pikadur m. -ioù piqure.
GReg.p.725 pikadur; -you (pl.); L'Arm-p.286 pikadur (m.); -eu (pl.).

pikadurezh f. picotement.
GReg.p.720 pikadurezh, tr."picotement, impression que fait l'aerimonie des humeurs".

pikañ v. piquer.
Qu.II p.134 picquat, tr."poindre, lat.pungere, fodicare, lancinare"; p.54, tr."elancer et poindre" (inf.); M.969 castiaff glan an quic, pe dre dic ez picquer (pass.prés.).

GReg.p.724 picqat; picqueif (V.); picqat gant ur spilhenn (inf.); L'Arm-p.286 picquein (inf.); RP.p.171 flemmoù...da picat an dud (inf.); BD.851 da gostez gant un taol gwiridik me a pic (3 fut.).
LLB-1885 gant o broud binimus int a bik hep truez (3 prés.).
DIHU-1910 p.123 ne spurmantont ket an drein a zo...o pikañ o zreid (inf.).

----- (2) piquer (la pierre).
GBI.II p.332 da bevar faotr yaouank ..., a zo aet da bikad (inf.).

----- (3) émouvoir, vexer.
SFA.p.158 ar gwel eus an traoù-se a bikaz meur a hini (3 prêt.); EKG.II p.306 ar c'homzoù-se a bike paotred Lopredan (3 imparf.).

pik-du a. tacheté de noir.
VALL.p.724 pik-du (T.); p.561, tr."piqué de taches noires (en parlant du linge)".

piked m. -où (1) piquet.
GReg.p.725 piked, tr."piquet, bâton pointu qu'on fiche en terre pour marquer un terrain, etc"; -ou,

- picqejou (pl.); L'Arm-p.289 piquette jardrin (m.),
tr."plantoir".
- (2) piquet (jeu).
L'Arm-p.286 c'hoari piquett.
pikek a. hérissé.
VALL.p.358 pikek.
pikenaodenn f. piquette.
LLB.2136 evit ar mel bervet, mar en deus troest er grenn,
ne deo mat d'ober ken met ur bikenauden.
pikenaouenn f. piquette.
GERIadurig Ernault.p.464 pikenaouenn (T.).
piker m.-ien (1) piquier.
GReg.p.725 picqer, tr."piquier, soldat armé d'une pique";
picqérvén (pl.).
- (2) piqueur (valet de chiens).
GReg.p.725 picqour (V.); -van, picqeryon (pl.).
- (3) piqueur (surveillant).
GReg.p.725 picqer, tr."piqueur, celui qui fait la pique
des absens".
- (4) piqueur, tailleur de pierre.
Qu.II p.130' vn piquier maen, tr."vn tailleur de pierre".
GReg.p.902 picqer maen, tr."tailleur de pierres";
picqérvén vein (pl.).
SVE.RC.3 p.214 person Tregon a zo piker.
BAHE.22 p.17 ar bikerien-vein (pl.).
pikerez f.-ed moustique.
VALL.p.484 pikerez (V.)(f.).
pikern m. -où, -ioù pic (montagne).
GERIadurig Ernault p.464 pikern (T.)(m.); MARL.p.75 mont
betek kribell ur pikern; p.I08 e reier ar pikernoù
serzh (pl.).
pikerom m. petit piquet.
TDE.BF.p.516 c'hoari pikarom, tr."jeu des petits piquets
que l'on fiche en terre".
VALL.p.561 pikerom, pikarom; sonn evel ur pikerom (T.).
piketez m. piquette.
GReg.p.725 picqetès, tr."piquette, espece de cidre, fait
de marcs de pommes et d'eau"; picqetès-gwin, tr.
"piquette, mechant vin fait de marc de raisin et
d'eau".
TDE.BF. piketez (m.).
1. piketez f. -ed femme effrontée, chicanière.
VALL.p.298 piketez (f.).
2. piketez m. pique (au jeu de cartes).
GReg.p.724 picqès, tr."pique, marque du jeu de cartes".
VALL.p.561 piketez (m.).
pikezenn f.-où (1) carte de pique.
VALL.p.561 pikezenn (f.), tr."pique 'au jeu de cartes".
----- (2) femme dégoûdée, qui fait des tours.
VALL.p.298 pikezenn.

- piklamm m. -où saut sur place.
MGZ.p.16 na nijit mui a biglammou (pl.).
VALL.p.677 biglamm.
piklamm v. sauter sur place.
VALL.p.677 biglamm (inf.); SKET.p.113 teir gwech e
piklamm an doue (3 prêt.).
pikmoan a. inégal, gros et mince, qui n'est pas uni.
GReg.p.475 picqmoan, tr."gros et menu par differens
endroits"; p.412 neud picqmoan, tr."fil qui n'est pas
uni, mais gros en des endroits et menu en d'autres".
pikol m.-où grand, énorme.
Am.FELletier.p.700 (n.787) picol badin; coz-picol badin.
GReg.p.468 picol, tr."grand outre mesure"; picolou,
picolé (pl.); ur picol den; picolaf tud ! (sup.);
pe picolé tud (pl.); picolou mein (pl.); p.453 ar
picqol felpenn lakepod bras-se, tr."ce geant"; p.560
ur picqol lampad a zo aet gantañ, tr."il a pris une
terrible lampée"; FELletier.picol, tr."grand"; picol
fri; picol pezh bara; L'Arm-p.176 piquole (m.), tr.
"grand outre mesure"; p.213 picuol gwerennad, tr.
"lampée".
VNB-p.144 ur picuël aotrou, tr."un gros monsieur"; p.108
picuël sodell !, tr."grande sotté"; KBB.p.4 ur pikol
ki; SBI.II p.48 ur picol manac'h; MOA.p.69 bras-pikol
(C.) tr."énorme"; EKG.II p.281 ... hor boa poazhat
kroc'hen, blev hag all un ejen en e bezh-pikol.
DIHU-1910 p.64 n'en doa ket pikol c'hoant hennen da
lavaret sorbiennoù; p.7 ur pikol sac'had ar e gein;
SKRS.p.123 ur pikol aval; p.98 ar plac'h yaouank a
reas warni he-unan ur pikol sin ar groaz; MKRN.p.
82 koll ar c'husked ne oa ket evitañ pikol tra;
p.85 ne dostae ket pikol d'an iliz; MARL.p.46
pikoloù mein (pl.).
pikoldad f. grosseur.
L'Arm-p.179 picoldadett (m.).
pikolenn f. grande, énorme.
L'Arm-p.176 picoldenn (f.).
SBI.p.34 ar picolen gwriad.
pikotañ v. butiner.
ISV.p.466 e-kichen ar bleuñv, e-lec'h ma'z a ar gwenan da
bicota (inf.).
pikotus a. acre, piquant.
GReg.p.11 picotus, tr."acre, piquant, mordicant"; trenkter
picotus, tr."acrimonie, aigreux piquante".
pikous a. chassieux.
C.picous, tr."chacieux, lat.lippidus".
GReg.p.156 daoulagad picous; p.202 koñchennoù picqous,
tr."contes de vieilles"; FELletier.picous.
----- (A) pikous e zaoulagad de mauvaise humeur.
MARL.p.47 pikousoc'h eget biskoazh ez oa e zaoulagad er
beure-se (comp.).

1. pikouz m. chassie.
GReg.p.156 ar picqous.
2. pikouz m. -ed homme qui a les yeux chassieux.
GReg.p.156 picqous ; -ed (pl.); L'Arm-p.54 picquousse;
picquouzett (pl.).
- pikouzañ v. être ou devenir chassieux.
C.(DEEM.p.353) picousaff, tr."rendre chassieux" (inf.).
GReg.p.156 picqousa, tr."avoir la chassie" (inf.).
ISV. p.478 an daoulagad ... an traoù picouzet-se (pp.).
- pikouzeg m. pikouzeien homme qui a les yeux chassieux.
GReg.p.156 picqousec ; picqouseyen (pl.).
- pikouzek a. chassieux.
GReg.p.170 daoulagad koarek he deus ar wrac'h
picqousec-hont.
- pikousem f. chassie.
C.picosenn, tr."chacîe doeil, lat.lippido"; C.(DEEM.p.
353) picousem.
GReg.p.156 picqousen, ar picqousen ; L'Arm-p.54
picqousem (f.).
- pikroez s. pieu de fer à l'extrémité du manche d'une faux pour
faire contrepoids à la lame.
ERNault. Dict.Vannes.pikroéz.
- pikus a. piquant.
GReg.p.724 picqus ; p.720 debron picqus, tr."picotement";
L'Arm-p.286 picuss.
- pik-virgulenn m. point-virgule.
VALL.p.571 pik-virgulenn.
1. pil ; glav-pil pluie abondante.
GReg.p.5 glao pil.
2. pil m. revers (d'une médaille, etc.).
GReg.p.820 pil ur vedalenn ; pil ur pezh a c'hwec'h real ;
p.6 kacout pil, tr."ne pas recevoir l'absolution,
être différé ou renvoyé"; L'Arm-p.338 pile (m.).
---- (A) pil pe groaz pile ou face.
GReg.p.723 pil pe groaz, tr."pile, ou croix?".
3. pil m.-où tronçon, pièce de bois.
TDB.EF.pil (m.), tr."tronçon de bois, et aussi écorce
(ancien)".
VALL.p.760 pil (m.), tr."gros tronçon"; -ou (pl.).
- pilad m. avoine à gruau.
SVE.RC.3 p.68 pa gan ar ran e-kreiz ar prad, neuze vez
poent gounit pep had,nemet al lann hag ar pilad.
- pilad-dour m. piladoù-dour forte averse.
VALL.p.51 pilad-dour, tr."averse".
- piladeg f. -où ce qui est battu, écrasé à la fois.
GReg.p.84 piladeq, tr."batée, ce qu'on bat à la fois";
piladegou (pl.); ur biladeq paper, tr."une batée de
papier"; ur biladeq avaloù, tr."une batée de pommes
pour faire du cidre"; piladegou lann, tr."des batées
de jan pour les chevaux" (pl.).

- pilad-glav m. piladoù-glav forte averse.
VALL.SUP.p.16 pilad-glao.
- pilat v. (1) battre.
C.pilat et squeiff "tout ung", tr."ferir, lat.ferire";
C.(DEEM.p.353) pillat (inf.); B.n.457 clesquet
bizier ... ha gante ... dezrouet ... d-e pilat
(inf.); n.467 heb respet en bet pilat hy (5 impér);
J.p.123 pan oat ouz e ren ... da-n marv ... a-bil
en pilent (6 imperf.); M.2110 dour erch ha dour
grisill ho pil re peur cillant (3 prés.); Dag.231
gant canoliou ... ez pilhont fier an mogueriou (6
fut.).
- GReg.p.84 pilat ; pilsiñ, pilat (inf.); p.85 hent pilet,
tr."chemin battu" (pp.); PBlletier. pila, pilat,
tr."battre, frapper" (inf.); L'Arm-p.28 pilain,
pilatt (inf.); NG-897 ar un annev gant morzholoù
pilet (pp.);1723 ar c'hon vil en pillas (3 prés.);
RP.p.152 o feultrin a oa bloñset-holl o pilat
warnezhañ (inf.).
- GBI.II.p.228 Riou gozh ... da bilad an aotrou 'zo
komañset (inf.).
- (2) écraser, broyer, piler.
C.(Gloss.p.490) pylat, tr."broyer" (inf.); Qu.II p.130'
pilat, tr."piler" (inf.).
- GReg.p.723 pilat, tr."piler, battre dans un mortier des
herbes, des drogues, des pommes, dans une auge,
etc." (inf.); L'Arm-p.285 pilain, pilatt (inf.).
- LLB-210 lod ... a bil lann d'ar roñseed (3 prés.);1552
o pilat gant o zreid (inf.); EKG.II p.167 ar vevelien
all a zo aet da gerc'hat lann da bilat d'ar chatal
(inf.).
- (3) abattre.
PBlletier.p.701 pilet eo, tr."il est terrassé, battu,
vaincu" (pp.).
- HTC.p.91 dek mil den ... a voe kaset ... da bilat gwéz
(inf.);p.43 ur gorventenn he deus pilet ti ho mab
(pp.).
- (4) battre (en parlant du coeur).
DIHU-1910 p.128 he c'halon a bilé startoc'h (3 imparf.).
- (5) manger gloutonnement.
GReg.p.723 pilat, tr."piler, bien manger"; pilat boued a
c'hoari gaer (inf.).
- (6) faire (du chemin).
DIHU-1910 p.51 pilat a rae start (inf.); BAHE.19 p.11
war-bouez dero'hel da bilat hent ec'h errujont e
Rom (inf.).
- (A) pilat e c'henou babiller.
MOA.p.135 pilat e c'henou (inf.).
- pil-beg m. bavard.
DIHU-1910 p.35 ar pil-beg.

- pil-dour m. forte aversé.
SKET.II p.52 damc'houde e voe dazroudenet an oabl gant ar glav, hag ar pil-dour o kouezhañ en-dro dezhañ.
- piled m.-où cierge.
GREG.p.168 piled; -ou (pl.); piled-koar; L'Arm-p.59 pilette (m.); piletten (pl.); RP.p.49' un daolig vihan e-lec'h ma'z oa ur pilet, ur grusifi hag an olev sakr; RS.p.213 ar piledou (pl.); BT-RC.7 p.326 daou Pilaett.
LLB.1947 ur pilet en e zorn; EKG.II p.132 me a breno deoc'h ur piled-koar a bevar droatad; SFA.p.278 koar a-walc'h da ober kalz pilejou (pl.).
DIHU-1911 p.262 ur pilet-Fask; BAHE-16 p.30 piledoù bras war elum (pl.).
- piledour m.-ien ciergeier.
CHAL.ms.(Gloss.p.490) piletour.
1. piler m.-ien celui qui bat, écrase, pile, abat.
GREG.p.713 pilèr, tr."pileur, celui qui pile avec un pilon, etc." pilèryen (pl.); pilour (V.); pileryon (pl.).
2. piler m.-où, -ioù pilier.
C.piler, tr."pilier, lat.pila"; N.485 a dref piler ne-m gueler quet; J.p.197 eguyt piler a fierdet, da-nn ylis... deviset; p.106-b ouz un pyler... bezet staguet; G.725 Doe, guyr pylyer.
GREG.p.723 pilèr, tr."pilier d'Eglise ou d'édifice voûté"; -ou (pl.); PELletier.piler, tr."pilier, colonne"; L'Arm-p.285 pilèr (m.); -ieu (pl.); CO.p.99 unan eus va Ebestel, choazet ganen evit bezañ unan a bilierou va Iliz (pl.).
VNB-p.8 pilèrieu an telegraf (pl.); HTC.p.70 Samson a voe staget ouz daou bilier.
- pilerad m. -où motte (de beurre).
EKG.II p.283 ur pilerad amanenn
- piler-boued m. pilerien-voed grand mangeur.
GREG.p.723 piler boéd, tr."pileur, qui mange bien."; pilèryen-voéd (pl.).
- pilerezh m. bataille.
DIHU-1910 p.42 d'ur prantad e veze gozik bemdez sach ha pilereh; p.104 tabut, kann ha pilereh.
- piler-gwez m. pilerien-gwez bacheron.
VALL.SUP.p.26 piler-gwez (L.).
- pileter m. bénitier.
ERNault.Dict.Vannes.pilèter (m.).
- pilev m. foëne, fouine à deux dents.
ERNault.Dict.Vannes.pilèu (m.).
- pilevat v. pêcher avec une foëne.
ERNault.Dict.Vannes. pilèvat (inf.).
- pil-genou m. bavard.
NOA.p.139 ur pil ginou, tr."bavard fini (casse-tête)".

- pilgerc'h coll.-enn ivraie.
VALL.p.402 pilgerc'h (C.); -enn (sgf.).
- pilgos Voir piltos.
1. pilh m.-où guenille, chiffon, lambeau, loque.
PELletier.pilh, tr."guenille, lambeau d'habit ou d'autres ou d'autres hardes déchirées"; -ou (pl.).
GBI.IIp.142 al laou hag ar pillo, a zo ouzhoc'h a druilhadoù (pl.).
BAHE.16 p.29 he dilhad e pilhoù (pl.).
2. pilh Voir noazh-pilh.
3. pilh interj. (cri pour exciter un chien).
EKG.II p.28 kis, kis, Polidor ! pilh, pilh 'ta !
- pilhañ v. piller, dépouiller.
C.pillañ, tr."piller ou dépouiller, lat.depillare" (inf.); C.(DEEM.p.353) pillyañ (inf.); Dag.234 pillañ oll an oll madou (inf.).
GREG.p.723 pilha, pilhañ; pilhañ, pilhañ (V.)(inf.).
LLB-1857 int ... a pilla ar mel, a rog an terennou (3 prés.).
- pilhaoua v. -et chercher des chiffons.
GREG.p.476 pilhaoua, tr."amasser des guenilles pour faire du papier" (inf.).
EKG.II p.312 ur pilhaouer ... a deuas da billoua da gostez Plougasnou (inf.).
- pilhaouek a. loqueteux.
GREG.p.476 pilhaouecq, tr."couvert de guenillons, ou de guenilles"; PELletier.p.702 pillaouecq, tr."délabré en ses habits, éguenillé, habillé de lambeaux".
- pilhaouer m.-ien chiffonnier, marchand de chiffons.
GREG.p.476 pilhaouër (non traduit).
GON.pilaouer "(1 mouillé)", tr."celui qui amasse ou achète des loques, des chiffons pour faire du papier"; EKG.II p.312 ur pillaouaer.
MMPM.p.74 ur pillaouer kozh.
- pilhek a. loqueteux.
GREG.p.476 pilheccq, tr."couvert de guenillons, ou de guenilles"; L'Arm-p.179 pillaecq, tr."couvert de guenilles".
- pilhenn f.-où, pilhoù lambeau, loque, guenille.
GREG.p.476 pilhenn, tr."guenille"; -où, pilhoù (pl.); dimezet eo Yann pilhenn da Janed truilhenn; ne deus pilhenn na gav truilhenn, tr."il n'en est pas de si couvert de guenilles qui ne trouve à qui se marier"; PELletier.p.702 pillen, tr."un lambeau"; L'Arm-p.179 pilleenn, tr."guenille"; p.213 pillenn (f.), tr."lambeau"; -eu (pl.).
ISV.p.207 kement-se-holl ne dal ket din-me ur pillen.
- pilhennek a. loqueteux.
GON.pilennek "(1 mouillé)", tr."couvert de guenilles".

pilherezh m. pillage.
G.88 pyllerez ha lazroncy.
pilhon m. -où guenille, loque, haillon.
L'Arm-p.179 pillon (m.), tr."guenille"; p.213, tr.
"lambeau"; -eu (pl.).
---- (A) penn-ha-pilhon, totalement.
L'Arm-p.384 peenn ha pillon.
pilhot m. -où guenille, loque, haillon.
L'Arm-p.179 pilotte (m.), tr."guenille"; pilotteu
(pl.); MG-p.70 n'em eus d'am goleiñ met ar pilotteu
a zo ar va c'hein (pl.).
pilhotadur m. découpage.
C. pilodadur, tr."decoupage, lat.laceruamen"; C.DBEM.
p.353) pilotadur.
pilhotañ v. découper
C. pilotaff, tr."découper robes, lat.laceruare" (inf.).
pilhotek a. loqueteux, en guenilles.
GReg.p.476 pilhotecq (lenn : pilhotecq)(V.), tr."couvert
de guenillons ou de guenilles"; L'Arm-p.179
pilotéc.
DIHU-1910 p.8 ur c'haskour pilotek.
pilhotour m. -ien chiffonnier, marchand de chiffons.
DIHU-1911 p.245 Fourlichou a oa ur billotérez (fém.).
pilhoustennañ v. effiloche.
VALL.SUP.p.60 pilhoustenna (inf.).
pilhoustennek a. effiloché.
VALL.SUP.p.60 pilhoustennek.
pili pluriel de 1.pal.
pilifrenn f. très petite quantité, rien.
VALL.p.660 pouilifrenn, tr."rien, désignant une très petite
quantité dans une phrase négative".
pilikant m. -ed pélican.
C. pelican, tr."idem, ung oisel, lat.pellicanus"; C.
(DBEM.p.351) pellican.
GReg.p.708 pilicant ; -ed, pilicanded (pl.); BD.5399
Jezuz, ar gwir pelican.
NOTK.p.383 ar pilikant, a gaved war devennoù didud an
Hanternoz.
pikoad m. pivert.
VNB-p.19 ur pilcoéd.
pil-lann m. auge à écraser l'ajonc.
KLED.p.190 ur maen kleuz anvet laouer pe pill-lan hag e
pehini e vez pilet munut al lann gant horzhoù koad.
pillig f. -où poêle, bassin.
C. pillic, tr."poille, lat.peluis, arula"; pillic houarn,
tr."poille de ferr, lat.sartago"; C.(Gloss.p.491)
pillic ; Qu.II p.131 pillicq da fritaff, tr."pâille
à frire".
GReg.p.733 pillicq, pillicq, tr."poêle"; pilyou, pilligou
(pl.); ar billicq vras; p.82 pillic, tr."bassin de

rotisseur; bassin de cuivre à faire de la bouillie,
etc."; pillicq-yod ; pillic-kouez ; FElletier.pillic,
tr."bassin d'airain"; -ou (pl.); ur billic; L'Arm-p.
27 billig (f.), tr."bassin"; -ueu (pl.); p.292 billic
koñfiteur (f.), tr."posse à confitures; est une
espèce de chaudron jaune, plat et rond, à deux
ances, qu'on met sur un fourneau".
LLB-2142 en ur billig digor lakait int war an tan ;
SVE.RC.2 p.378 me 'lardo e billik dezhañ, tr."je le
lui ferai payer cher".
MOAO.p.134 graet war ar billik ; MKRN.p.95 pilligou (pl.);
BAHE.10 p.23 arabat eta skeiñ ar billig war-lerc'h an
trebez.
pilligad f. -où (1) poêlée, plein un bassin.
GReg.p.735 pillvad ; -ou (pl.).
DIHU-1911 p.217 ur billigad dour sklaer.
---- (2) grain cuit dans l'eau (pour les bêtes).
LLB.1141 e-mesk ho leueou-tarv, choazit an nerzhusañ ;
roit dezhañ pilligad e-pad holl ar goañv.
pilligañ v. bassiner (un lit).
VALL.p.60 pilliga (inf.).
pilligata v. -et nourrir (le bétail) de grain et de son.
GERIadurig Ernault. pilligatat (V.)(inf.).
pilliger m. -ien chaudronnier.
GReg.p.158 pilliguer, pilyer; -ven (pl.).
VNB-p.51 pilligour, tr."qui vend des bassins".
pillig-friterez f. poêle à frire.
GReg.p.734 pillicq-friterès; pilyou-friterès (pl.).
pillig-lostek f. poêle à manche.
GReg.p.734 pillicq-lostecq; pilyou-lostecq (pl.);
FElletier.p.702 pillic-lostec, tr."bassin à queue,
poêle à fricasser".
pillig-wele f. pilligou-gwele bassinatoire.
TDB.EF.p.517 pillik-wele (f.).
piloch s. pilot.
GReg.p.723 piloich, tr."pilotis, gros pieux brûlés, et
ferrez, fchez de force en terre pour bastir dessus";
-ou (pl.); ur c'hostez eus an iliz-veur a Gemper a
zo diazezet war piloichou (pl.).
piloichañ v. piloter, faire un pilotis.
VALL.p.560 piloicha (inf.).
pilorjed m. -ed oiselleur.
L'Arm-p.258 pilorgätt; pilorgädétt (pl.).
pilorjerezh m. oisellerie, art de l'oiselleur.
L'Arm-p.258 pilorgereah (f.); -eu (pl.).
pilouer m. -où pilon.
GReg.p.723 pilouër ; -ou (pl.); L'Arm-p.285 pilouère
(m.); pilouèreu (pl.).
pilpas m. petits pas.
MOA.m.376 mont d'ar pil-pazik, tr."marcher à petits pas"
(dim.).

pilpasañ v. marcher à petits pas.
VALL.p.449 pilpasa (inf.); MARL.p.93 edo ar chaseer o
pilpasat dre ur parkad panez (inf.).
pil-pave ; seurez pil-pave f. fausse dévote.
VALL.SUP.p.53 seurez pilpave.
pilpot m. toupie à pointe de bois, galoche.
GON.FB.HV.p.371 pilpod ("hors de Léon) (m.), tr.
"galoche, jouet d'enfants".
VALL.p.746 pilpot (m.), tr."toupie à grosse pointe prise
dans le bois au lieu de la pointe de fer".
pilpotad m. -où coup de la toupie appelée "pilpot".
VALL.p.746 pilpotad (m.).
pilpous a. hypocrite.
BAHE.23 p.11 Parizianed faos ha pilpous.
pilpouz m. (1) tissu qui s'effiloche, charpie.
GReg.p.125 pilpous, tr."un tissu de fil et de laine
effilée".TDE.BF.pilpouz (C.) (m.), tr."mélange de
fil et de laine effilés, charpie".
----- (2) (pl.-ed) hypocrite.
GReg.p.125 pilpous, tr."cafard, burlesquement"; -ed
(pl.); p.907 pilpous, tr."tartufe".
EKG.II p.150 ar pilpouzed panenn-se (pl.).
pilpouzañ v. (s') effiler.
GON.pilpouza, tr."effiler du fil et de la laine, pour en
former un tissu jaspé" (inf.); TDE.BF. pilpouza,
tr." effiler un tissu, faire de la charpie" (inf.).
VALL.p.242 pilpouza, tr."effiler"; p.113, tr."faire de la
charpie" (inf.).
----- (2) faire l'hypocrite.
GReg.p.907 pilpouza, tr."tartufier, faire le tartufe"
(inf.).
pilpouzerzh m. hypocrisie.
VALL.p.369 pilpouzerzh (m.).
pil-prenn, pilprenn m. pilou-prenn, pilprennou (1) bille de
bois.
GReg.p.96 pil-prenn, tr."bille de gros bois, ou billot,
tronc d'un arbre coupé, ou une partie du tronc".
pilou-prenn, pil-prennou (pl.).
SKET.II p.102 divouedañ ur pilprenn d'ober ur vag;
III p.77 un ti ... savet gant pilprennou war-o'horre
an douar (pl.).
----- (2) morceau de bois (pour racler, briser, etc.).
GON.pilprenn (m.), tr."grosse planche courte et
grossièrement équarrie, servant particulièrement à
amonceler le blé battu sur l'aire"; -ou (pl.).
GERIadurig Ernault p.465 pil-prenn, pilprenn (m.),
tr."bout de madrier emmanché pour racler le blé sur
l'aire, ou pour briser les mottes dans les champs";
pilou-prenn, pilprennou 'pl.).
pilprennat v. briser les mottes avec un morceau de bois.
GERIadurig Ernault.p.465 pilprennat (inf.).

pilprennek ; bag-pilprennek f. bagoù-pilprennek,
bigi-pilprennek pirogue.
SKET.p.108 un hanter zaouzek a vagou-pilprennek (pl.).
pilprennenn f. -où pirogue.
SKET.p.134 e strad ar pilprennenn
piltos, pilgos m. -où, billot, tronc d'arbre.
PBLletier.pilgos "et selon M. Roussel, Piltoss", tr.
"bille de bois, en latin Stipes. Les ouvriers en
bois donnent ce nom aux grosses extrémités qu'ils
retranchent des pièces comme super fluës".
MMEK.p.29 ar veleien ...; ... kuzhet en tiez war ar
maez, er sanailhoù, er pilkosou derv, e toullou
graet en douar" (pl.); SKET.p.54 gant ur pilgos
prenn kleuz...e reas un daboulin.
piltosek, pilgosek a. massif.
TDE.BF. pilgosek, piltosek, tr."gros courtaud, parlant
d'un homme"; NGK.p.11 an olifant ... pounner,
piltosek, gour, iskis.
piltrenk a. aigrelet.
MOA.p.110 pitrenk, tr."aigre-doux".
VALL.p.15 pil-drénk, pistrénk, tr."aigre-doux, aigrelet
(formes corrompues)".
piltrot m. petit trot.
TDE.BF.piltrotik (m.), tr."trotte-menu"; mont d'ar
piltrotik, tr."aller à cheval au petit trot,
au trot de curé comme on dit dans la cavalerie"
(dim.); MOA.p.506 piltrotik (m.) tr."trot de souris"
(dim.).
VALL.p.761 piltrot, tr."menu trot"; piltrotig (dim.);
MARL.p.40 ha Lezennour da vont d'ar piltrotig
(dim.).
piltrotat v. trotter.
EKG.II.p.27 Polidor ... a biltrote dre an douar (3
imparf.); ibid. an trouz a rae o piltrotat.
pilulenn f. -où pilule.
GReg.p.723 pilulenn ; -ou, pilulés (pl.).
pimant m. piment.
C. pimant, tr."piment, lat.galbanum".
L'Arm.p.285 pimant (m.).
pimp f. -où pipe à tabac ; cf. pip.
L'Arm.p.286 pimpe ; pimpeu (pl.).
pimpad f. -où contenu d'une pipe à tabac.
L'Arm.p.286 pimpatt (f.), tr."pipée"; pimpadeu (pl.).
pimpatrom m. -où modèle, prototype.
VALL.p.601 pimpatrom, tr."prototype, au sens
emphatique".
pimperlamm m. grand galop.
VALL.p.328 mont d'ar pimperlamm (m.).
pimpoellenn f. -où saut périlleux, culbute.
VALL.p.677 pimpoellenn (T.) (f.).

- pimpoellennad f. -où saut périlleux, culbute.
VALL.p.677 pimpoellennad (T.)(f.).
- pimpoellenniñ v. sauter en faisant la culbute.
VALL.p.677 pimpoellenni (inf.).
1. pin coll. -enn pins.
C. pinenn, tr. "cest pin, ung arbre, lat. pinus" (sgf.);
C. (DEEM.p.353) a pin, tr. "de pin".
GReg.p.723 pin; -enn (sgf.); pinenned (pl.); L'Arm-p.
285 pin, tr. "du pin"; pinén (sgf.); pinéneu (pl.).
EGK.II p.194 d'ar mareoù-se, n'oa tamm pin, na gwezenn
all ebet en enezenn Sieg.
SKRS.p.21 ur wezenn bin; SKBT.p.17 ar pinennou bras o
c'holeiñ tor menez Vosagos (pl.); p.34 deil
spilhaouek ar binenn (sgf.).
2. pin m. robinet de barrique.
SBI.II p.162 va zreiz dindan ar varrikenn, va genou
dindan ar pin.
VALL.p.662 pin. (m.).
- pinakl s. -où pinaole.
G.344 questell ha tourellou, ha pynaclou guenn (pl.).
- pinard m. -ed (1) richard.
GReg.p.822 pinard, tr. "richard, terme odieux"; p.616
tr. "milord, gros richard"; -ed (pl.); L'Arm-p.240
pinartt, tr. "milord, richard"; pinardétt (pl.).
----- (2) coq de paroisse.
L'Arm-p.75 pinartt (m.).
- pineg f. -où, -i pinière, pinède, pineraie.
C. pinec, tr. "lieu ou croissent pins, lat. pinetum".
GReg.p.723 pinecg, tr. "lieu planté de pins"; pinegou
(pl.); L'Arm-p.285 pinéc.
VALL.p.560 pineg (f.); -ou, i, pineier (pl.); SKBT.p.97
brugeoù ha pinegou (pl.); II p.48 er pinegi (pl.);
BAHE.16 p.7 pineier a voe plantet (pl.).
- pinenn f. -où grande huche couverte pour grains et son.
GERIadurig Ernault. pinenn (V.)(f.).
- pinfadurezh f. parure.
GReg.p.19 pinfadurez, tr. "agencement, ajustement".
- pinfañ v. parer, orner.
§ GReg.p.61 pinfa, tr. "attifer, parer la tête des femmes";
p.19, tr. "agencer, disposer les choses d'une manière
qui les rende agréables" (inf.); FELLetier. pinfa,
tr. "orner, parer" (inf.).
- pinferezh m. -ioù parure, ornement.
GReg.p.17 pinferez, tr. "affiquets, ornemens de femmes";
pinferezoù (pl.); FELLetier.p.703 pinferez,
tr. "ornement, parure".
- pinijañ v. expier.
C. pinigaff, tr. "repentir, lat. penitet, penituet" (inf.);
M.774 quemant a-z-eux gruet e-n bet a pechedou hep
ho bezaff genet pyniget e-n bedou (pp.); N.595 ma

- n-en piniger quet (pass.prés.); Jer.FELLetier.
dict.ms. (n.A.202) dre ma fez gouzuzet, ho trych
en pynyhet (5 fut.).
- pinijenn f. -où pénitence.
C. pinigenn, tr. "penitance, lat. penitencia"; Qu.III p.94
pinigen; G.541 pynygen ... groet tyzmat; 1142
en pynygen; 526 dre pynygennoù tenn (pl.); M.77
ober Fynigen e-n glen; 552 ober Pinigenn; 530 a
faut doen pynygen; 428 contant hon groa ... a
compret Fynygen; Do.p.41 Pinigen; p.42 Pinigien;
Gnf.p.a/16 eguit ober d'omp distreifi da pinigen;
Mc.p.5 ober á gris an pinigen a voue ordrenet diff;
Dnal.p.41 Pinigennou (pl.).
- GReg.p.710 pinigenn; -ou (pl.); penigenn (V.); -eu (pl.);
FELLetier. pinigen; L'Arm-p.276 pénigenn; -eu (pl.);
NG-437 da ober pinigen a ho holl bec'hedoù; 981
d'ober penigen; CO.p.96 ur binijen; RP.p.83
pinigennou (pl.); BD.1327 en em lakait holl e pinigen;
2445 pinigeno (pl.).
- LLB-30 setu ho penijen; HTC.p.9 eñ a brezego dezho evit o
aliañ da ober pinijen; BAZ.p.723 e binijennou a
estonas ... an holl relijiuzed (pl.).
- DIHU-1906 p.209 setu perak em lakaent d'ober penigen;
SKRS.p.230 Sakramant ar Binijen.
- pinijenner m. -ien pénitent.
DIHU-1910 p.103 ur penijennour bras eo bet.
- pinijennour m. -ien pénitencier (prêtre).
GReg.p.710 "alias" pinigennour; L'Arm-p.276
pénigennour; pénigennourion (pl.).
- pinijennus a. pénitent.
RP.p.99 goude bezañ kunduet ur vuhez ... ken pinigennus.
- pinochenn f. sorte de filet de pêche.
ERNault Dict.Vannes. pinochen (f.), tr. "épinuche, sorte
de filet".
- pinochez coll. -enn épinards.
GReg.p.362 pinochès; pinochesen, tr. "une feuille
d'épinars" (sgf.).
- pinous a. penaud.
VALL.p.545 pinous.
- piñead m. -où pincée.
L'Arm-p.285 piñcatt (m.); piñcadeu (pl.).
DIHU-1910 p.32 ur piñead perisilh.
- piñsadem f. -où (1) pincée.
GReg.p.724 piñsadem, tr. "pincée, ce qu'on peut prendre
avec le bout de deux ou trois doigts"; -ou (pl.).
----- (2) brocard, raillerie.
SAG.p.45 ha ne deo ket an dra-mañ ur piñsadem c'hwek ?
- piñsat v. pincer.
Qu.II p.131' piñcat, tr. "pincer" (inf.).
GBeg.p.724 piñza, piñzal, piñzat; piñzal, piñzeif

- (v.)(inf.); L'Arm+p.285 pincein (inf.).
 ISV.p.484 ur c'hwenenn... hag hen pinsaz neuze betek ar gwad (3 prêt.).
- piñsedoù pl. pincez (outil).
 GReg.p.724 pincédou.
piñsetenn f.-où, piñsetou pincette (s).
 L'Arm-p.285 pincettenn (f.); -eu (pl.); pincëtteu, tr."pincettes de cheminée, pincettes dont se servent presque tous les ouvriers"(pl.).
piñsetez m.-où, -ioù pincette(s).
 Qu.II p.131' pincetesou, tr."pincettes"(pl.).
 GReg.p.724 pincetès; pincetesou (pl.).
 MOA.p.389 piñsetez (pl.), tr."pincettes, ustensile de cheminée".
- piñsin m.-où, -ioù (1) bénitier.
 GReg.p.89 piñcin; -ou (pl.); PELletier.pinacin.
 EKG.II p.81 an dour binniget a oa er piñsin kozh.
 ---- (2) lavabo, cuvette.
 GReg.p.565 piñcin, tr."lavemain"; -ou (pl.); L'Arm-p.215 piñcin (m.), tr."lavoir pour se laver les mains"; ieu (pl.).
- piñs-mezell m. pince-maille.
 Qu.II p.131' piñcemezell.
 1. pint m.-ed pinson.
 GReg.p.724 pint; -ed (pl.).
 MGK.p.21 ar big hag ar pintik (dim.).
 2. pint m.-où pinte, récipient d'une pinte.
 C.pint, tr."pinte, lat pinta".
 GReg.p.724 pint; -ou (pl.); puñsal ar pintou, tr."pinter faire débauche" (pl.); L'Arm-p.285 pinte (m.); pinteu (pl.); BD.5327 ne vo mui dirazout pint na gwerenn na plad.
 SBI.II p.164 ar werenn hag ar pinto, ar re-se din a sono (pl.).
- pintad m. -où contenu d'une pinte.
 G.1158 pyntat gwyn; Qu.p.40 dicacit daou pe try pintat.
 GReg.p.724 pintad, tr."pinte pleine"; -ou (pl.); un pintad Gwin; L'Arm-p.285 pintatt gwin (m.).
 GBI.II p.80 ur pintad gwad.
- pintal v. pinter, boire avec excès.
 GReg.p.724 pintal, tr."pinter, faire débauche".
- pinter m.-ed pinson.
 GReg.p.724 pintêr; pintêred (pl.).
 MKRN.p.79 ur pinterig (dim.).
- pintet pp. perché.
 VALL.p.568 pintet (T.); NOTK.p.60 ar bannieloù a veze anezho ... ur skeudenn loen ... pintet e penn ur fust.
- pinvidig m. pinvidien riche, homme riche.
 M.3516 an pinuzic reuseudic milliguet; Fm.n.261 na fizy, pinuzyc, en rygun; NL.n.12 an pinuzien (pl.); NL.n.383 dre ma-z oant y ho try pinudien (pl.); Dnal.p.55 ar pinvidien (pl.).

- GReg.p.822 ar fals pinvidicq, tr."le mauvais riche"; pinvidyen, pinvizyen, pinvyen (pl.); NG-1118 ar fall peuc; 485 peuidion (pl.); RP.p.177 ar fals Pinvidic; BD.255 ar pinvidic; 441 ti ur pinvic.
 MMK.p.5 ar pinvidik n'en doa truez ebet ouzh an den ezhommek; MOA.p.126 eus ar pinvik ez an da paour; NOTK.p.40 bez' e oa pinvidien e-touez ar varc'hadourien (pl.).
- pinvidigezh f.-ioù richesse.
 C.pinuisigaez (lenn: pinuizigaez), tr."richesse, lat. gaza"; Qu.II p.148 pinuidiguez; Jer.ms.n.52 ne dal da-m quyc pinvyzgyuez; M.1501 pinuisigaez; 216 ne quiffy ... syn á pinuiziguez; G.436 pe tal ... quenet ... na pinvyzgyezou (var. pinvyzgyezou) (pl.); Dnal.p.125 pinvidiguez; p.45 pinvidiguezou (pl.).
 GReg.p.822 pinvidiguez; -ou (pl.); pinuidiguesh, pinuidiguesh (V.); PELletier.p.703 pinuidiguez, tr."richesses, opulence"; pinuizigaezou (pl.); L'Arm-p.339 pinuidiguesh (f.); -eu (pl.); RP.p.71 ne vezo mui evidoc'h na pinvidiguez, nag enor; BD.2416 me a roy dit pinvidigues; 4457 da holl pinvidigueso (pl.).
 SFA.p.8 ar pinvidigesiou (pl.).
 DIHU-1910 p.48 pinuidigesh, gloar ha buhez o bro; SKET. III p.81 ar pinvidigesiou a bep doare fiziet gant ar rouanez en o daouarn (pl.).
- pinvidik a. riche.
 C.pinuzic, tr."riche, lat.diues"; Qu.II p.148 pinuidic; M.283 mar d-out pinuzic meur; Qu.p.138 chetu aman vn kaer bras ha pinuidig; p.139 an den noblaff..., an pinuidicaff ... a ves a-n bro (sup.).
 GReg.p.822 pinvidicq (L., Basse-C.); pinvizic (T.); pinvicq (Hte-C.); pinhuicq, pinhuicq (V.); PELletier. pinvidic, pinvidic, pinvizic; L'Arm-p.239 pinhuic, pinhuic; RP.p.369 en em rentañ pinvidic dre ar pezh a ziskouez hor paourentez; BD.1003 na paour na pinvidic.
 VNB-p.137 evit bout eñrus, ne deo ket erwalc'h eta bout pinhuicq-bras?; LILB-224 an dilost-hañv o reiñ bloaziadoù pinhuikoh (comp.); MGZ.p.247 an holl, paour ha pinvidik.
 SKRS.p.73 un den pinvidik-bras.
- pinvidikaat v. (s') enrichir.
 C.pinuizicat, tr."enrichir, lat.locupletari"(inf.); Qu.II p.58 pinuidicquat, tr."enrichir"(inf.).
 GReg.p.349 pinvidicqât, pinvizicqât, tr."enrichir, faire ou rendre riche, devenir riche"; pinhuidiguesh (V.); p.822 pinhuicqat, pinhuicqat (V.) (inf.); L'Arm-p.135 pinhuiquein, pinhuiquiat (inf.); CO.p.69 bezañ... pinvidicquat eus e c'htasoù (pp.).

MOA.p.31 ar paour, dre ma pinvidika, gant an diaoul buan ez a (3 prés.).

DIHU-1910 p.26 minor ha minorez o c'hoantaat pinuikat (inf.).

pinvidikaerezh m. enrichissement.
L'Arm-p.135 pihuiquereah (m.); -eu (pl.).

pinvidik-mor a. très riche.
MOA.p.448 pinvidik-mor.

pinvidik-peurfonn a. très riche.
MGZ.p.27 pinvidik perfoun.

pioch a. qui a les pieds tournés en dedans.
VALL.p.557 pioch.

pioka s. goémon comestible.
VALL.SUP.p.87 pioka (L.).

pip f.-où (1) tonneau.
C.pip, tr."pipe, lat.pipa"; B.n.469 clesquet diff un pip ...;ret eu ... he disquenn enn hy.
---- (2) pipe, ancienne mesure.
GReg.p.724 pip.tr."pipe, mesure de choses liquides";-ou (pl.); pimp (V.); -äu (pl.).

pipad f.-où (1) contenu d'un tonneau.
C.(Gloss.p.493) vn pipat guyn.
DIHU-1911 p.278 ur bimpad; ibid.pimpadeu sistr (pl.).
---- (2) pipe (ancienne mesure).
GReg.p.724 ur bipad win (skrivet : vin).

pipañ v. avaler.
GERTadurig Ernault,pipa (L.C.), tr."avalor (la bouillie), mot trivial" (inf.).

piped m.-où pivot.
VALL.p.563 piped (m.); -ou, pipejou (pl.).

pipe m.-ien trompeur.
Nom.p.323 (Gloss.p.493) vr pipe.

pipet pp.déçu, trompé.
C.(DBEM.p.353) pipet.

pipi m. freluquet.
TDB.BF. ur pipi (C.), tr."un dandy"; SAG.p.235 rezon a zo sur ... da lesenvel anezhañ Pipi :ur pipi eo,ur frip-e-drantell.

pipial v. piailler, piauler.
GReg.p.720 pipyal, pipya, tr."piailler, ou piauler, crier comme les poussins après leur mere"(inf.).

pipoul m. pourprier.
L'Arm-p.298 pipoul (m.).

piramidenn f. -où pyramide.
SIM.p.196 evel ur piramiden : ar renkoù uhelañ zo strizh.
SKET.p.18 ar piramidennou brudet (pl.).

pirc'hirin m.-ed pèlerin.
C.pirchirin, tr."pèlerin, lat. peregrinus";C.(Gloss.p.493)pirchiryn; Qu.II p.127' pirchirin; B.n.126

un Ermit pirchirin; J.p.206 pirchyrin; Jer.ms.n. 27 heman eu un pyrchirin; Gk.II p.146 (H.p.43) an pirchirynven; Dnal.p.69 ar Perc'herinet (pl.).
GReg.p.708 pirc'hirin; ed (pl.); FElletier.pirchirin; -ien (pl.).

GANe.23,4 diavaeziad ha pirc'hirin on en ho touez.
NOTK.p.415 pirc'hirined a-viliadoù (pl.); BAHB.11 p.5 ar berc'herined. (pl.).

pirc'hirinadenn f. -où pèlerinage.
VALL.p.544 pirc'hirinadenn (f.).

pirc'hirinañ v. aller en pèlerinage.
VALL.SUP.p.131 perc'herina (inf.).

pirc'hirinata v. -et aller en pèlerinage.
VALL.SUP.p.131 perc'herinata (inf.).

pirc'hirinded f. -où pèlerinage.
C. pirchirindet, tr."pèlerinage, lat.peregrinatio"; B.n.126 ret eu ... dispartiaff en pirchirindet; Jer.ms.n.28 e pyrchyrindet.
GReg.p.708 pirc'hirinded; -ou (pl.); L'Arm-p.275 prehindaett (m.); prehindaedeu (pl.);MG-p.122 moxt e perhindaed; ibid. perhindaedeu (pl.).
DIHU-1910 p.12 gwezharall e oa ur perhinded kaer eno; p.54 e berhindedeu (pl.); BAHB.11 p.5 ar berc'herinded vroadel.

pirc'hirinder m. -ioù pèlerinage.
FElletier.p.704 pirchirinder.

pirc'hirindour m. -ien pèlerin.
L'Arm-p.275 prehindour, perhindour; prehinderion, perhinderion (pl.).
LLB-p.117 perhenderez (fém).
DIHU-1911 p.306 daou berhindour; 1910 p.12 ar perhinderion (pl.).

pirc'hirinerezh m. -ioù pèlerinage.
NOTK.p.428 pirc'hirinerez d'ar bezioù.

pirien pluriel de par.

pirilh m. -où péril.
C.pirill, tr."perill, lat.periculum"; Qu.II p.128' perill; Pm.n.86 oz pirill d-oz miret; M.925 castell eo dit da corff ... hac a-rencoez dre guir ouz pirilh da miret;246 pirillou an Ifern (pl.); G.152 hep pyryll na tourmant;Nl.n.527 euel un den guir ouz pirilh ez myre map Doue.
GReg.p.713 pirilh; -ou (pl.); L'Arm-p.279 pirill (m.); -eu (pl.); RP.p.244 treuziñ a reont ar mor e pirill o buhez; p.132 e-kreiz ar pirillou eus an Ifern (pl.).

pirilhañ v. (1) périr.
C.pirillaff, tr."perir, lat.perire" (inf.; B.n.615 Doe eu a-m mir na pirillaff (1 prés.); n.626 diuisquet

- eu ... en noaz pill da pirillaff (inf.).
- (2) faire périr.
Fm.n.9 ouz pep pirill me oz miro, na tra diguir n-o pirillo (3 fit.).
- (3) être en péril.
GReg.p.713 pirilha (inf.).
pirilhus a. périlleux.
C.pirillus, tr."perilleux, lat.periculoŕus"; Qu.II p.128' pirillus.
GReg.p.713 pirilhus; L'Arm-p.279 périlluss; BD.4131 an deiz-se a vo pirillius-meurbet.
- piromañsi s.pyromancie.
N.772 dre pyromancy m-o gray doff.
- piron m. estomac.
VALL.p.274 piron (C.)(m.).
- pironenn f.-où viscères, boyaux, fressure.
L'Arm-p.403 pironnenn a vab-den (f.), tr."viscères"; p.165 pironneenn leue (f.), tr."fressure de veau"; -eu (pl.).
DIHU-1906 p.189 teir eur, peder eur e chome Pipi e tavarn Mari Kekac'h da lavaret kaer ha da zouraat e biroñnen; 1911 p.347 hor piroñnenn (pl.).
- pismig m. -ed celui qui fait des façons pour manger.
Gon.pismik (a.etm.), tr."celui qui mange par petits morceaux et avec dégoût"; pismiged (pl.).
- pismigañ v.(1) faire le difficile (en mangeant).
GReg.p.724 pismigal, pismigat, tr."pinocher, manger par petits morceaux et avec dégoût" (inf.).
- (2) critiquer malignement.
VALL.p.171 pismigat, tr."éplucher malignement les actes de quelqu'un" (inf.); BAHE.22 p.24 n'eo ket gant ar c'hoant pismigañ labour tud a galon e verkan an holl rebechoù-se (inf.).
- pismigellat v. muser (dans son travail).
VALL.p.487 pismigellat e labour (inf.).
- pismiger m.-ien (1) celui qui fait le difficile (en mangeant).
GReg.p.724 pismiguer, tr."pinocheur"; pismiguéryen (pl.).
- (2) homme disposé à critiquer.
VALL.p.171 pismiger, tr."critique (en mauvaise part)"; BAHE.25 p.9 ret eo bezañ ur pismiger daonet evel don evit tabutal war vunudoù evel-se.
- pismigou pl. cérémonies, façons.
TDE.BF.ober pismigou, tr."faire des cérémonies, des façons"; MOA.p.218 ne reas ket a bismigou evit stagañ gant e vara, tr."il mangea son pain sans faire le difficile".
- pismigus a. difficile, exigeant.
VALL.p.217 pismigus, tr."difficile pour la nourriture".
- pistachenn f. -où pistache.
VALL.p.562 pistachenn (f.).

- pistachez coll.-enn pistaches.
VALL.p.562 pistachez.
- pistig m.-où (1) mal, douleur.
B.n.260 ... ma-z voe groaet an paralytic saluet dic e holl pistigou (pl.).
- (2) élancement, douleur vive, point de côté.
Am.Pelletier p.554 (n.774) pistigou a loupenn (pl.).
GReg.p.327 pistig, tr."élancement, douleur vive de quelque partie du corps"; p.735 pistic (L.,Hte-C), tr."pointe de douleur"; pistigou (pl.); reiñ pistic, tr."causer des pointes"; Pelletier.pistic, tr."pointe, douleur interne"; pistigou (pl.).
- pistigadur m.-iou, piqûre, blessure, élancement.
C.pistigadur, tr."bleceure, lat.lesio".
L'Arm-p.126 pisstiguadur (m.), tr."élancement de douleur"; -eu (pl.).
VALL.p.562 pistigadur, tr."piqûre, blessure d'un coup de pointe".
- pistigañ v. blesser, piquer, lancer, donner des élancements.
C.pistigaff, tr."blecier, lat.ledere" (inf.).
GReg.p.98 pistiga, tr."incommoder de façon à être presque blessé" (inf.); p.327 pistiguet on gant va droug, tr."mon mal me donne des élancements" (pp.); Pelletier.p.705 pistiga, tr."piquer, pointer, causer des pointes douloureuses dans le corps" (inf.); RF.p.237 ... na vezo netra kapapl d'e vlesiñ na d'e bistiga (inf.).
- KAS.p.2 ar brezhoneg hag ar feiz ... n'heller ket pistiga hennezh hep glac'hariñ houmañ (inf.).
- SKRS.p.186 ar paour kaezh maouez gwall bistiget a c'hellas koulskoude en em stlejañ betek ar gêr (pp.); MARL.p.48 d'e bistiga a daolioù skilfoù (inf.).
- pistigenn f. fontañ e bistigenn gaspiller son bien.
VALL.p.85 fontañ e bistigenn (T.).
- pistiger m.-ien celui qui blesse.
C.(DEBM.p.354) pistiger, tr."blesseur".
- pistigus a. qui blesse, lancinant.
C.(DEBM.p.354) pistigus, tr."blessable".
GReg.p.98 pistigus, tr."sujet à blesser quand il frappe".
MOA.p.61 ar werbl pistiguez.
- pistol m. -ed, -où pistole.
Am.Pelletier.p.792 (n.805) me a m'b'ca carguet leun va bougeden a scoetyou heoll meur a pistolet (pl.).
GReg.p.726 pistol; -ed, -you, -ou (pl.); L'Arm-p.287 pistole (m.).
GBI.II p.326 ur pistol dezhi en deus roet.
- pistoled m.-où pistolet.
L'Arm-p.287 pisstollette (m.); pistollette (pl.).

pistoleidin v. frapper d'un coup de pistolet.
L'Arm-p.287 pisistolâdein, tr."pistoler un cavalier, le passer par les armes" (inf.).

pistoleidour m.-ien pistoler (soldat).
L'Arm-p.287 pisistolâdour (m.); pistolâderion (pl.).

pistolemm f. -où (1) pistolet.
Qu.II p.131' vn pistolen, tr."pistolet, baston à feu".
GReg.p.726 pistolemm; -ou (pl.); EN.799 ...
bistolenier (pl.).
LBM.p.217 ... e kemeras ur bistolen, hag e laoskas un tenn.

---- (2) pistole.
L'Arm-p.287 pisstolânn-Spagn (f.), tr."monnaie d'or, battue en Espagne" pisstolânnou-Spagn (pl.).

pistolemm-dro f. pistolemmou-tro revolver.
VALL.p.659 pistolemm-dro (f.); pistolemmou-tro (pl.).

pistri s. poison.
C.pistri, tr."poison, lat.uenificium".
GReg.p.336 pistry, tr."empoisonnement".

pistriadur m. empoisonnement.
VALL.p.251 pistriadur.

pistriañ v. empoisonner.
TDE.BF.pistria, tr."faire mourir par poison (ancien)" (inf.).

pistrier m. -ien empoisonneur.
VALL.p.251 pistrier.

pistrioniezh f. toxicologie.
VALL.p.749 pistrioniezh (f.).

pistrioniour m.-ien toxicologue.
VALL.p.749 pistrioniour.

pistrius a. toxique.
VALL.p.749 pistrius.

pistroll s. chevalier (oiseau).
GERIadurig Ernault.pistroll (Ouessant,L.).

pistronkenn f. pistronked pétoncle.
L'Arm-p.282 pisstronquenn (f.); pisstronquett (pl.).

pitaod m. -ed richard.
DIHU-1910 p.26 diaesoc'h eo d'ur pitaod mont dre zor ar Baradoz evit d'ur c'hañval mont dre doull an nadoz ; p.7 ur miliner pitaud.

pitell m. homme qui s'occupe des choses du ménage.
VALL.p.299 pitel, tr."homme qui fait un travail de femme"; p.754 pitell, tr."qui travaille mal ou à contre-temps".

pitellat v. s'occuper des choses du ménage (parlant d'un homme).
VALL.p.299 pitelat (inf.).

piti; boullou piti billes à jouer.
TDE.BF.p.519 c'hoari boullou piti.

pitilh a.sot.
MOA.p.473 sot-pitill, tr."très sot".

VALL.p.701 pitilh-sot, diot-pitilh, tr."très sot"; p.16 bezañ sot-pitilh gant, tr."aimer à la folie".

pitouilh a. délicat, douillet.
GReg.p.261 pitouilh, tr."qui a le goût délicat, friand; pitouilhéven (pl.); p.464 ar skiant eus ar vlaz a zo pitouilh; p.437 pitouilh, tr."friand, qui aime les morceaux délicats et bien assaisonnés"; p.305, tr."douillet, qui ne peut souffrir aucune incommodité"; FElletier.pitouil, pitouil, tr."friand, friandise"; "un Dictionnaire porte Pitouil, Lèche-plat".

pitouilh v.(1) manger par petits morceaux.
VALL.p.445 pitouilh (L.), tr."mangeoter" (inf.).

---- (2) manger des friandises.
GON.pitoula "1 mouillé", tr."manger des friandises, se nourrir de friandises".(inf.).

pitouilher m. -ien celui qui mange par petits morceaux.
VALL.p.445 pitouilher, tr."celui qui mangeote".

pitrouilhez coll.(1) chiffons.
FVR.p.188 merc'hedigom ar pitrouilhez, goloet-holl gant dantelezh.

---- (2) gueux.
BAHB.25 p.37 ne fell ket din kaout pitrouilhez da vab-den din.

pitus a. piteux.
Qu.II p.131' pitus.

piv pron. qui (interrogatif).
C.piu, tr."qui, lat.quis"; Qu.II p.142 piu, tr."quel"; Jer.ms.n.116 ne goum pyu; n.362 ma ostye quer, diff leveret pyu ouc; G.551 ne onn pyou en queleennas; Do.p.5 piou e-n heny a dle bezañ galvet Christen?; Qu.p.91 piu ouc-hu ?; p.58 pe da piu oz heuz hu effet?; p.66 quen lies ha (lenn:a) gaou á lauarer na gouffet pe da biou crediff.

GReg.p.772 piou; piu (V.); FElletier.piou; L'Arm-p.318 pihué; DO.p.5 piou eo an hini a dle bezañ galvet kristen ?; NG-1591 piue eo an den kriz a galon na ouelze.; BD.1071 piou vezo; EN.170 da c'houzout pif 'ray an dorn kentañ.

VNB-p.56 piw zo aze ?; EKG.II p.24 piou oa an dud-se?; p.47 mouezh piou oa 'ta ?; MBR.p.80 ne ouie tamm piou oa; TDE.BF.p.813 lavar din gant piou ez ez, me 'lavaro dit petra rez; SAG.p.36 piou ne reont ket sin ar Groaz; EMN.p.III da biou all e oufen-me gwelloc'h kimmig va levr ?

DIHU-1911 p.268 piu oc'h-c'hwil ?

---- (A) piv bennak quiconque; Voir bennak et neb.

pivier pluriel de par.

pivoena s. pivoine.
GReg.726 pivoena.

piz coll.-enn pois.
C. pesen, tr. "poix, lat. pisa" (sgf.); Qu. II p. 134 vn pisen,
tr. "vn pois" (sgf.).
GReg. p. 736 pès, pis; -en (sgf.); FElletier. pis, pès;
pisen, pesen (sgf.); L'Arm-p. 292 piss; pisenn
(sgf.); CB.ms. p. 20 ar pis.
KRL. p. 22 lakaat piz er seier gant ar forc'h.
pizaj m. sorte de goémon à petites vésicules.
GERIadurig Ernault. p. 470 pizaj, pizach (m.).
pizañ v. perler, se former en gouttes.
VALL. p. 549 piza (inf.).
pizañs s. paille de pois.
Jer.ms. n. 166 pesacz.
GERIadurig Ernault. p. 470 pézañs, pizañs.
pizaod m. pétoncle.
VALL. p. 553 pizaod, pizod (m.).
pizaota v. -et ramasser des pétoncles.
VALL. p. 553 pizaota (inf.).
piz-bihan coll. pizenn-vihan petits pois.
VALL. p. 572 piz bihan, tr. "petits pois, pois chiches".
MOAO. p. 109 ar pez bihan.
piz-bras coll. pizenn-vras haricots.
VALL. p. 353 péz bras (v.).
pizeg f. -i, -où champ de pois.
L'Arm-p. 292 pizec (f.).
VALL. p. 572 pizeg (f.); -ou, -i, pizeier (pl.).
pizek a. abondant en pois.
VALL. p. 572 pizek.
pizel m. (1) ivraie.
GReg. p. 978 pizeel (v.), tr. "yvroie".
LLB-389 doujit bras a welst ho kwizh daougrommet,
ereet d'ar pizel.
---- (2) vesce.
VALL. p. 780 pizell (v.) (m.).
pizennañ v. perler, se former en gouttes
BKG. II p. 120 ar c'hwezenn a oa pizennet war va zal (pp.).
pizenneg m. -ed plante légumineuse.
VALL. p. 422 pizenneg; -ed (pl.).
pizennek a. légumineux.
VALL. p. 422 pizennek.
piz-gris m. pizenn-c'hris pois chiches.
L'Arm-p. 57 piss gris.
pizh a. (1) exact, précis, minutieux, strict, attentif.
M. 862 contaff a renquy piz; 643 an Barner á vezo striz
ha piz; 702 te roas dezaff ... guisquamant ma he
mirse ent piz; G. 1101 duet pyz; J. p. 61-b breman
eu pret da sellet piz; Am. FElletier. p. 894 (n. 821)
clasqu-y a se pyz hen touez da dillat.
GReg. p. 655 piz, tr. "nettement"; skupañ piz, tr. "balafer
nettement"; FElletier. pis, tr. "nettement,

exactement, attentivement, scrupuleusement"; RP.
p. 105 ur gwir gristen a zo piz ha perverzh-
estrañch war e amzer; p. 294 ober... ur gont piz;
IN. p. 173 pizoc'h (comp.); JV. 230 sellit war-dro
pis; 199 ... ma invanto ken pis ar vrasañ traizon
a voe gwelet biskoazh en andred e itron.
BKG. II p. 1 o sellet piz en-dro deomp; MBR. p. 36 goude
selaou piz an hini gozh.
---- (2) zélé, diligent, fort, bien.
Em. n. 195 glan roanes, pan petes piz, absoluenna caffenn
quen tiz; n. 1105 neuse ma-z ezont piz tizmat gant
corff ar guerches; M. 604 ma-z scinghes peguen piz
ez vezy castizet; G. 1032 etre-n holl re ... e-m
care pyz; 1017 gant un anquen quen pyz ez eo
scouyz dystryzet; 1035 duet pyz en dyvez ha tyzmat;
N. b. 463 he pilat tiz ha piz gant hoz bizyer; n. 637
oz he fustaff a taulou piz heb discuzaff.
---- (3) chiche, avare.
C. (DBBM. p. 354) piz, tr. "chiche"; Qu. p. 83 re piz ouch.
tr. "vous estes trop chiche".
GReg. p. 164 piz, tr. "chiche, qui craint de dépenser";
pih, peh (v.).
KRL. p. 27 bezañ piz er gomañsamant eo penn an hent d'an
arboellamant.
pizhardenn f. femme avare.
ATST. p. 86 ur bizhardenn evel hounnezh.
pizhder m. avarice.
GReg. p. 166 pizder, tr. "chicheté".
pizhderi f. avarice.
GReg. p. 164 pizdery, tr. "chicheté".
pizhenn f. femme avare.
VALL. p. 50 pizenn.
pizheñvel a. légumineux.
VALL. p. 422 pizheñvel.
pizh-ha-pizh adv. exactement, minutieusement.
MGZ. p. XXII paeet en deus piz ha piz hon dle da justis
Doue.
pizhoni f. avarice.
GReg. p. 164 pizony, tr. "chicheté".
pizhskejadur m. -ioù dissection.
VALL. p. 223 pizhskejadur (-korfoù).
piz-logod coll. vesces.
C. pes logot, tr. "lat. citrulus".
GReg. p. 957 pis logod, tr. "vesseron, vesce sauvage qui
croît parmi les blez".
piz-moc'h coll. pizenn-voc'h (1) pois sauvages.
VALL. p. 572 piz-moc'h.
---- (2) glands.
VALL. p. 572 piz-moc'h (c.).

- piz-munut coll. pizenn-vunut petits pois.
DIHU-1910 p.32 piz menut.
- piz-plat coll. pizenn-blat lupins.
GReg.p.587 piz plad; L'Arm-p.223 piss-platt.
- piz-Rom coll. haricots.
GReg.p.487 piz ram (V.); L'Arm-p.182 piss-romm.
DIHU-1910 p.41 piz-rom poazhet en dour.
- piz-rous coll. lentilles.
GReg.p.568 piz rous, pisigou rous, tr. "lentille, espece de legume".
- piz-sisez coll. pois chiches.
GReg.p.736 pès cicès, pis cicès.
- piz-soubenn coll. pois chiches.
VALL.p.572 piz soubenn (V.).
- plabourzh m. plat-bord.
L'Arm-p.289 plabourh (m.).
- plac'h f. -ed (1) Jeune fille.
Qu.II p.70 vn plach demezet, tr. "vne fiancée"; Mo.p.41 plach iacuanc pe demezet; Cnf.p.a/10 Sampson...
Salomon, pé ré ho dou so bezet deceuet dré plachet ha femellennet (pl.); Am.ms.n.659 ma ne-m bez plach ... ne veffen eur pas; n.498 eur plac'h jaoanc hen cad a c'huezeoc bloaz; n.570 ar plachicq jolis (dim.); Qu.p.138 chetu aman vr plach caër; Dnal.p.154 plachet coant (pl.).
- GReg.p.413 plac'h, tr. "fille"; -ed (pl.); plac'hicq tr. "petite fille" (dim); plac'hedigou (dim.pl.); plac'h yaouank, tr. "jeune fille"; PElletier. plac'h tr. "fille nubile, vierge, pucelle"; -et (pl.); L'Arm-p.157 plah; -éti (pl.); BD.4205 ur plac'h yaouank dimezet, me 'laka, a cheñcho.
- EKG.II p.145 lavar deomp, plac'h hihan...; p.196 plac'hed yaouank (pl.); ANN.p.3 plac'h vraw oa Annaig.
- DIHU-1910 p.4 ur plah yaouank.
- (2) servante.
GReg.p.90 plac'h an deñved, tr. "bergère".
EKG.II.p.69 Lanzeon a oa unan eus ar gwellañ tiegezhioù a oa er vro; meur a vevel ha meur a blac'h a oa ennañ.
- plac'h-a-gambr f. femme de chambre.
GReg.p.414 plac'h a gambr, tr. "fille de chambre".
- plac'h-enor f. fille d'honneur (dans un mariage).
VALL.p.364 plac'h-enor.
- plac'heta v. -et courir les filles.
Am.PElletier.p.769 (n.803) plac'heta (inf.).
- plac'h-eured f. nouvelle mariées.
Nom.p.334 (Gloss.p.494) an plach à euret.
GReg.p.604 plac'h an eured.
DIHU-1911 p.264 sonenn ar plah éred.

- plac'h-krot f. bonne d'enfants
ISV.p.313 ha pa ve da blac'h crot pe da blac'h ar yer e ve.
- plac'h nevez f. nouvelle mariée.
GReg.p.604 ar plac'h névez.
- plac'h-sacut f. vachère.
EKG.II p.144 ur baotrezig a zek vloaz hanter, Glaodina Ar Faou, a oa plac'h-sacut gant Iacu Ar Floc'h.
- plac'h-ti f. servante, bonne.
EKG.II p.70 Janed Ar Go ha Manuel Koñseilh a oa ... plac'hed-ti e Lanzeon (pl.).
- plad m. -où plat.
C.plat euit an boet, tr. "plat pour viande, lat.discuss"; Qu.III p.14 plat bras; p.15 pladou (pl.); J.p.59 e dorn hec en deveux lequaet e-n plat guenef me; Qu.p.59 ne allaff quet direz an plat; p.37 grit plac vase euit lacquat an pladou (pl.).
GReg.p.729 plad; -ou, plajou (pl.); PElletier. plat; pladou, plajou (pl.); BD.5326 ne vo mui dirazout pint na gwerenn na plad.
LLB-2115 ur plad don; VNB-p.46 pladeu argent (pl.); EKG.II p.42 ur plat staen; HTC.p.93 war plajou aour e veze servijet ar boued (pl.); GBI.II p.70 ur plad alaouret; p.126 o lipat da plajo n'on ket bet (pl.).
- pladad m. -où platée.
GReg.p.3 ur pladad hon eus etre pevar.
VNB-p.59 ur pladad kig; HTC.p.22 ur pladad legumaj.
DIHU-1910 p.137 ur pladad dour binniget.
- pladeñ v. (1) (s')aplatir.
GReg.p.44 pladeñ; pladeñ (v.)(inf.); L'Arm-p.15 pladeñ (inf.).
SFA.p.25 e zivoc'h pladad gant ar binijenn (pp.).
SKRS.p.66 war ar groaz-se eo e voe tizhet; ar bolod a pladas warni hag a gouezhas d'an douar (3 prêt.); MARL.p.68 kaer en doe... pladeñ ar gwez yaouank dindan bouez e gorf (inf.).
- (2) écraser, être écrasé.
B.n.75 me dougo... bechyout mat, pan delhen (lenn :dlehenn) da-n stat tiz mat pladaf (inf.).
- (3) tomber dans l'affaissement.
MOA.p.107 pladeñ (inf.).
- plad-barver m. plat à barbe.
GReg.p.82 plad-barber, tr. "bassin à barbe"; plageou-barber (pl.).
- pladek a. fainéant.
VALL.SUP.p.73 pladek (L.).
- pladenn f. -où (1) plateau (de balance, etc.).
GReg.p.729 pladenn, pladenn valañ, tr. "plateau de balance, le fond de bois des grosses balances";

- ou (pl.); L'Arm-p.289 pladenn (f.), tr."plateau d'une grosse balance"; -eu (pl.).
- (2) plaque.
TDE.BF.pladenn (f.), tr."plaque pour couvrir le feu".
VALL.p.565 pladenn (L.T.), tr."plaque de fer que l'on met sous la poêle".
- (3) tourteau, galette.
GReg.p.933 pladeenn (V.), tr."tourteau plat, gâteau"; L'Arm-p.386 pladeenn, tr."tourteau, ne se dit qu'en Blason".
VALL.SUP.p.84 pladenn (f.), tr."sorte de galette de pâte ajoutée à la fournée de pains".
- (4) disque (de phonographe).
BAHE.11 p.19 un toullad mat a bladennoù gant danvez breizhek ha brezhonek.
- (5) femme hypocrite.
VFBV-p.52 pladen (f.); pladenaj (pl.).
- pladenn-douar f. plate-forme, terrasse.
GReg.p.729 pladenn douar, tr."plateforme, maniere de terrasse"; pladennoù douar (pl.).
TDE.BF.pladenn-douar, tr."terrasse de jardin".
- plader m. -ien fainéant.
VALL. SUP.p.73 plader.
- pladerezh m. aplatissement.
L'Arm.-p.415 pladereah (m.).
- plad-gwalc'her m. cuvette.
GReg.p.62 plad goalc'her, tr."bassin, grand plat rond ou ovale et peu creux, pour laver les mains et pour parer des buffets"; plagsou-goalc'her (pl.).
- pladorenn f. -ed femme paresseuse.
VALL.p.298 pladorenn, tr."femme paresseuse, qui aime à s'étendre".
- pladorenniñ v. fainéanter.
TDE.BF pladorenn, tr."rester assis par paresse, au lieu de travailler" (inf.).
BAHE.18 p.12 Renan pladorennet en e goazez (pp.).
- plad-prof m. plat pour les offrandes.
GReg.p.82 plad ar proff; ur plad-proff, tr."bassin pour les offrandes à l'Eglise".
- plad-soubenn m. soupière.
TDE.BF.plad-soubenn, tr."soupière; à la campagne, la soupe est servie dans de grands plats creux".
- pladur m. -où basse, bas-fond sous-marin.
L'Arm-p.420 pladurr (m.), tr."basses"; -eu (pl.).
1. plae a. (1) plat, uni.
C. plen, tr."plain, ouert, sanz fiction, lat. planus";
Qu. II p.131' plae ha coupès, tr."plain et uny".
GReg.p.727 pleen, plae, tr."plain, uni, sanz inegalité"; pleen (V.); ur vro blean; L'Arm-p.288 pléne; BD.3810 ar menezioù uhel ... a vezo rentet

- holl ken plen hag an diñsoù.
LLB-p.107 ar vag ... a riskl ar ar mor plein.
BAHE.8, p.7 ... e tiskennen grav vihan ar Ruvignodet hag en em gaven war ar plae.
- (2) simple, clair.
G.1011 me ya ... da comps plen a-m genou.
- (3) égal, régulier, uniforme.
LLB-1317 magit plein ho loemed ha bouetaint int bemdez.
MMFM.p.95 ren ur vuhez plean ha reolet-mat war an debrñ hag an evañ.
- (4) bien, certainement, tout à fait.
M.3344 gouezet plen; B.n.45 paeet net ha contantet plen;
Jer.FEletier.p.221 (n.303 a-ve galvet plen Nazarenus; Nl.n.262 tut plen a enor.
2. plae m. -où plane, doloire.
L'Arm-p.289 plein (m.), tr."plane, outil de tourneur, charron, etc"; p.115, tr."doloire"; -eu (pl.).
- plaeaat v. (s') aplanir.
C. plenhat, tr."aplanir, lat. lenire" (inf.); B.n.598 homan so lem ...; nen d-euz (lenn : d-eux) pez en den na plenne (3 cond. I).
GReg.p.44 plaeaat (inf.); plaeéet (pp.);
L'Arm-p.15 pleinnatt (inf.).
LLB-112 na c'hortozit ket miz Bost evit priñ ho leur, nag evit he flenat gant ur rolled pounner (inf.).
DIHU-1911 p.210 gwezhave e vez ret plénat ar skoaselloù (inf.); 1910 p.99 an traoù-se diwezhatoc'h a vo pléneit dirak Doue (pp.); BAHE.17 p.13 setu perak e vo dibabet ur Prelad brudet ... da plaeaat ar traoù (inf.).
- plaenadur m. -ioù aplanissement.
GReg.p.44 plaenadur, tr."l'action d'aplanir"; L'Arm-p.15 pleinnadur (m.).
- plaeañ v. (1) (s') aplanir.
Qu. II p.172 plenañ, tr."vnir" (inf.); Pm.n.269 ... na pleno an bro man (3 fut.).
- (2) lire couramment.
GReg.p.359 plena, tr."epeler, former les mots après avoir assemblé les syllabes" (inf.).
VALL.p.428 pléna, tr."lire couramment" (inf.).
- plaeander m. qualité de ce qui est plat.
BD.3811 ar menezioù ... a vezo rentet holl ken plae hag an diñsoù; neuze, pa vint holl rentet en ur plaeander, ne vo na bod na gwezenn.
- plaeenn f. -où plaine.
GReg.p.728 plaeenn, plaeenn; -ou (pl.).
LLB-192 menez ha pléinen; 725 laoskit ho marc'h diheud da skripal er bleinen; GBI. II p.116 plaeenn Ar Folgoad.
BAHE.16 p.26 ur wezenn sec'h e-kreiz ur plaeenn didud.

- plaeennad f. -où contenu d'une plaine.
GReg.p.728 ur plaeennad kaer a ed.
SKET.p.16 etre div stêr, ur plaeennad all ec'hon.
- plais coll. -enn plies (poissons).
C.plaicenn, tr."plaiz, lat.pecten"; C.(DEEM.p.354)
placyenn (sgf.).
L'Arm-p.291 pleizenn (f.); pleizétt (pl.); ne zeban
chevr na pleizenn, redit da glask va nouenn (sgf.);
CB.ms.p.19 ar brizhili, pladis ha harinked.
VNB-p.21 ur bleizen (sgf.).
DIHU-1911 p.343 pleised (pl.).
- plak s. -où plaque.
GReg.p.729 placq ; -ou (pl.).
- plakenn f. -où plaque.
BAHB.13 p.5 ur blakenn staget en iliz; 24,p.9 plakennou
houarn (pl.).
- plaker m. -ien afficheur.
GReg.p.16 placqer ; placqerien (pl.).
- plamouster m. plamousteien homme sale, qui gâche l'ouvrage.
VALL.SUP.p.130 plamouster (V.), tr."personne patouilleuse";
plamousteien (pl.).
- plamoustek a. sale, qui gâche l'ouvrage.
GERIadurig Ernault p.471 plamoustek, tr."gâcheux,
patouilleur".
- plamoustenn f. -ed femme sale.
VALL.SUP.p.130 plamoustenn (V.) tr."personne
patouilleuse".
- plamoustiñ v. manier grossièrement, tripoter.
GERIadurig Ernault p.471 plamoustein (V.) (inf.);
VALL.SUP.p.130 plamoustein (V.), tr."patouiller,
manier grossièrement" (inf.).
- plañch m. où plancher.
GReg.p.728 plañch ; -ou (pl.); ur plañch graet mat.
- plañchenn f. -où planche de jardin.
GReg.p.728 plañchenn (V.); -äu (pl.); L'Arm-p.288
plañchénn (f.); -eu (pl.).
- plañcheris m. -où plancher.
GReg.p.728 plañcheriz (V.); -äu (pl.); L'Arm-p.289
plañcherisse (m.).
VNB-p.54 ar plañcheris.
DIHU-1911 p.246 ar blañcheriz.
- plañcherisiñ v. planchier.
L'Arm-p.289 plañcherissein (inf.).
- plañchiñ v. planchier; cf. plañchañ.
GReg.p.728 plañchein (V.) (inf.).
LLB.809 ne gayhet ket koad gwell ... da blañchein ho
ti (inf.).
- plañchod m. (ou pl.) plancher.
MOA.p.392 plañchod (pl.), tr."planche, poutre, solive".
GERIadurig Ernault p.471 plañchod; VALL.p.465 plañchod.

- plañchodiñ v. planchier.
MOA.p.393 plañchodi (inf.).
- planed s. -où planète.
C.planet, tr."planete, lat."planeta"; B.n.106 an douar,
an tan ha pep planet; Fm.n.108 quement planet so
e-n aer ; M.626 e-n heaul ha-n loar ... hac e-n
holl planedou (pl.).
- planedenn f. -où (1) planète.
GReg.p.729 planedenn; -ou (pl.); L'Arm-p.289 plañchedenn
(f.); -eu (pl.); BD.3788 ... e kouezho deus an neñv
plañchedo a dan (pl.).
- (2) destinée.
GReg.p.65 ar planedenn (L.), tr."la bonne aventure, la
destinée"; lavaret e planedenn da ur re, tr."dire
la bonne aventure à quelqu'un"; BD.4182 setu ar
planaden zo ganen erruet ; 828 almanakou ... ma
tisklerin enne plañchedo ar bed (pl.).
SKRS.p.146 me zo trist va planeden war an douar;
SKET.III p.67 ar marv pe ar sklavezh e voe o
planedenn ; BAHB.11 p.10 mar kirit e lennin deoc'h
ho Planedenn.
- plancken m. plenk planche.
C.planquenn, tr."ays ou planche, lat.asser"; C.(DEEM.
p.354) planquenn ; Qu.II p.132' vn planquenn;
Nom.p.144 (Gloss.p.495) plaign, plancoet (pl.);
p.136 planchot (pl.); Fm.n.264 pemp planquen a prenn
fau.
GReg.p.728 plancqenn ; plañch, plañcquod, plancquod (pl.);
plancquod, plancquod (V.) (pl.); PELletier.plank,
"singulier Planken"; plaink, plaink, plankennou
(pl.); "le P. Maunoir nous présente quatre pluriels,
sçavoir Plancoet, Plenkin, Plencoet et Plancoët;
L'Arm-p.288 plañquenn (m.); plañquett (pl.).
GON.plancken (f.p); plenk, plench (pl.); EKG.II p.295 war
ar plankenn n'ho pezo ket kement-se a frankiz da
fringal ; GBI.II p.106 klaskit din plenkenn va
arched (pl.).
VALL.p.565 plankenn (m.); plénk, plénch (pl.); DIHU-1910
p.138 ur plancken.
- plankenn-brusk m. sternum.
VALL.p.709 plankenn brusk.
- plankenn-skoaz m. oplate.
GReg.p.673 plancqenn ar scoaz ; ar plancqenn scoz (V.);
L'Arm-p.259 plañquenn-scoai ; plañquenn-scoai
(pl.).
SKET.III p.104 etre daou planken-skoaz ar sorserez.
- plañson m. tresse.
PELletier.plañson (L.), tr."toute tresse, de paille, de
fil, de cheveux, etc".
VALL.p.757 plañson (M.).

plañsonañ v. tresser.
 PELletier.plañsons (inf.); blev plañsonet (pp.); tog
plañsonet (pp).
 ISV.p.321 ur gordenn golo blañsonet ganto (pp); SFA.
 p.156 torchennoù blañsounet gant broenn pe gant
 kolo (pp); EKG.II p.157 ur c'hrouadur ... ur foet
blañsounet-kroaz gantañ en-dro d'e c'houzoug (pp).
 SKET.II p.77 ar blev plañsonet e nav nac'hennad (pp).
plañsonenn f.-où, -ed jeune arbre.
 C. plañsonenn, tr."plante, lat.planta"; C.(DEBM.p.354)
plañsonenn; G.28 ef a vezo ... plañsonen.
 GReg.p.729 plañsounenn, tr."jeune arbre qu'on a planté";
 -ou, -ed (pl.); PELletier.plañson "singulier Plañsonen",
 tr."jeune arbre, arbrisseau"; L'Arm-p.289 plañsonenn
 (f.), tr."jeune arbre qu'on a planté"; -eu (pl.);
 HS-p.27 evel m'en doa hor C'hrouer lakaet ar an
 douar plañsonenneu ha gwez a bep sort" (pl.).
plañsonenneñ v. tresser.
 GReg.p.163 blev plañsounenneñ (pp.).
 1. plant coll. -enn plantes.
 Qu.II p.132' vn planten guezenn, tr."vne plante d'arbre"
 (sgf); M.176 bezaff a-ra da neuz en fañson vn
 bleuzuen, e-n haff ez vez plesant ha galant e-n
plantenn (sgf); Dnal.p.25 ar loznet, ... ar plant.
 GReg.p.729 plant gwez; plant gwini; plantenn (sgf);
plantennou (pl.); planteenn (V.); (sgf) planteennou
 L'Arm-p.289 plandenn (sgf); plandenneu (pl.); RF.p.
 171 ar plant glas-se; TB-p.2 plandeu ha gwez (pl.).
 LLB.685 ar planten (sgf); 384 ar planteneu dister
 (pl.); HTC.p.2 Doue a c'houre'hemennas d'an douar
 dougen plant ha gwez a bep seurt; SFA.p.207
plantennou roz (pl.).
 DIHU-1910 p.21 hep planten vev (skrivet: biù) edan an
 heol (sgf); 1911 p.212 ur blantennig (dim.sgf);
 SKRS.p.258 ar plantennik iliav (dim.sgf).
 2. plant s.-où (1) plante(du pied).
 C. plant an troat, tr."plante de pie ou de terre, lat.
 planta"; Qu.II p.132' plant an treit, tr."la plante
 des pieds"; Nl.n.41 a-n diou abrant bet plant an
 troat; M.2417 plantou an dou troat (pl.); Do.p.61
 a dyou Abrant bet e-n plantou (pl.).
 GReg.p.729 plant an troad; plantou an treid (pl.); koll
plant, tr."perdre plante dans l'eau"; NG-1942 a
 lein ar penn bet plant an troad.
 HTC.p.44 adalek kern e benn betek plantou e dreid (pl.).
 ----- (2) prise, action de fouler avec la plante du pied.
 Fm.n.252 da pep eneff plant so gantaff.
plantadurezh f. plantage.
 GReg.p.729 plantadurez.
plantañ v. (1) planter.
 C.plantaff, tr."planter, lat.serere" (inf.); Qu II p.132'

plantaff (inf.).
 GReg.p.729 planta; planteiñ (V.)(inf.); PELletier.planta
 (inf.); L'Arm-p.289 plantein (inf.).
 LLB-632 hadiñ ha plantein ha lagadiñ ar gwez (inf.).
 KLBD.p.79 ret eo planta abred (inf.); SKET.II p.14 ar
planta bleunioù war ar prenester (inf.).
 ----- (2) planter, enfoncer.
 M.2277 an drouc Aglez ... ardant d-o tourmantaff, ... tan
 gourmant d-o plantaff (inf.).
 RP.p.197 en toull-mañ voe en em welis plantet da chom
 (pp); BD.727 ar binim ... me a strinko; pelec'h ...
 hen plantin-me kentañ? (1 fut.).
 MBR.p.38 goude planta don e gleze er wezenn (inf.).
 SKRS.p.174 e-kreiz an dañs ... e plant an diaoul e gador
 (3 prés.).
 ----- (3) implanter, inculquer.
 M.30 me queff é effet plantet dour ... en hon calonou
 (pp).
 BD.2296 da plantan e lezenn ha prezeg e zoktrin (inf.).
 BMN.p.VIII silañ en eneoù gwirioneziou ar feiz, ha
planta kentel gant ar re o selaou (inf.).
 ----- (4) flanquer, décocher, asséner.
 EKG.II p.70 treiñ a reas ouzh ar soudard en ur planta
 gantañ ur stlafad a-dreuz e c'henou (inf.).
 SKRS.p.186 planta a reas ganti taolioù ken didruez ma
 voe hanter lazhet gantañ (inf.).
 ----- (5) mettre.
 SKRS.p.15 diwallit da planta ho treid er palez-mañ (inf.);
 p.199 kaer en deus sachañ a-bouez e zivrec'h ha
planta bole er c'hloc'h, ne glev den ebet an disterañ
 trouz.
planteiz m.-où terrain planté d'arbres.
 GReg.p.729 planteiz, tr."plant ou complant, lieu où l'on
 élève plusieurs piez d'arbres"; -ou (pl.); p.48 ur
planteiz, tr."lieu planté d'arbres nouvellement";
 CB.ms.p.25 ar frouezh kaer ... hag ar planteizo
 (pl.).
plantek a. végétal.
 VALL.p.774 plantek.
plantel a. végétal.
 VALL.p.774 plantel.
planter m.-ien planteur.
 GReg.p.planter, tr."planteur, qui fait état de planter
 de jeunes arbres"; plantéven (pl.); plantour (V.);
 -yon, -yan (pl.); L'Arm-p.289 plantourr; planterion
 (pl.).
planterezh m. plantage.
 GReg.p.729 plantérez; plantereah, plantereh (V.).
 L'Arm-p.289 planterean (M.); -eu (pl.).

- planteris f.-où terrain planté d'arbres.
GReg.p.729 plantericqz (V.), tr."plant ou complant, lieu où l'on élève plusieurs piez d'arbres"; -éu (pl.); L'Arm-p.289 planterisse (f.); planterisseu (pl.).
- plaouiañ v. (1) se jeter sur, attaquer.
M.2069 gant an Diaoulou, poanyou ouz ho plono (lenn : plouo)(inf.); 2349 rac se ez dlehe den ... pridiñ ... er nac ahe da-n tnou, da-n yffernou plouet, da bout en poan ha nec'h (pp.); Am.ms.n.647 quen na vez plaouyvet (pp); Am.FEilletier p.707 (n.789)plaouhyvet (pp).
- GReg.p.98 plaouya, tr."blesser une bête, parlant du loup" (inf.); FEilletier. plaouhia, "que je n'ai jamais entendu, a pour participe passif Plaouhiet, assez usité, pour dire celui qui est blessé d'un coup de griffe d'une bête féroce, selon que M.Roussel me l'a appris"; RP.p.313 ur bleiz ... o tevorin gant e zaoulagad ar pezh na c'hell ket da blaouya gant e c'hriou (inf.).
- MBR.p.136 an holl a gredas ez oa bet plaouiet gant ur bleiz (pp.).
- SKFT.p.17 yud al leoned o troiata ouzh e heul ... evit e blaouia (inf.).
- (2) happer.
- TDE.BF.plaouia, tr."gober ou attraper comme fait un chien à qui on jette en l'air un morceau de pain, de viande, et qui l'attrape avant qu'il soit à terre" (inf.).
- VALL.p.353 plaouia, plaoufa, tr."happer, comme les chiens" (inf.).
- plarik adv. doucement, sans bruit.
FEilletier.plâric (V.); L'Arm-p.116 plaric.
- plas m. -où (1) place, lieu, endroit.
C.place, tr."idem, lat.platea"; C.DEBM.p.354) placc ; B.n.54 an lech, an placc, an spacc hac an faczon; G.1240 a-m place ne flayghaf ; Fm.n.252 sclacc a placzou (pl.); Mc.p.41 hentamant a placou pere à ro occasion da-n pechet (pl.).
- GReg.p.726 placz; -ou (pl.); p.16 ar placzou enoraplañ er c'hrouviou (pl.); L'Arm-p.287 place (m.); NG-875 an infern zo ur plac...; 397 kemerit ho placeu (pl.); BD.3798 ne vo nemet daou blas ; 1469 ur plassic distro a gemerin (dim.).
- ISV.p.411 atav e teue da azezañ er memes plas ; BAZ.p.740 sortial a reas eus ar retred evel un den all en e blas ; MGZ.p.250 ar placou-se ... a zo santel-meurbet (pl.); GBI.II p.106 bale hardizh e-barzh e pep plas; p.110 e bried ... da galz a blaso santel he deus añ bet gouestlet (pl.).
- (2) place (étendue suffisante).

- Qu.II p.131' ober placc, tr."faire place".
HTC.p.15 er vro-mañ ez eus plas a-walc'h da vevañ evidomp hon-daou.
- (3) place publique.
(?) G.578 hep ehanaf ez af da-n place da coroll.
MMBK.p.19 e plas ar marc'had ; BAHB.16 p.8 ar straedoù en em gavas re strizh, plas-kêr re enk.
- (4) terre, domaine.
GReg.p.11 akuisitañ ur placz, tr."acquérir une terre".
- (5) place forte.
Jer.FEilletier p.772 (n.447) d'a toullaf an place...
- (6) place (emploi).
BAHE.25 p.39 ur plas eus ar gwellañ am eus.
- plasel f. -où (1) place publique.
L'Arm-p.51 placell (f.), tr."champ, place publique"; -eu (pl.).
- (2) champ, espace libre.
L'Arm-p.60 placelleu e-kreiz ar forest, tr."clairieres" (pl.).
- plasenn f.où (1) place publique.
C.placenn commun, tr."place publique, lat.teatrum"; G.582 me a ray soulace e-n placenn.
GReg.p.727 placzenn ; -ou (pl.); L'Arm-p.287 placenn (f.); -eu (pl.); BD.4154 me he gwel er placenn.
BAZ.p.674 ... e prezegas antronoz vintin e-kreiz ar blasenn; MOA.p.98 plasenn an amanenn.
KLED.p.60 war blasenn ar marc'had; BAHB.16 p.26 war blasennoù ar c'harioù (pl.).
- (2) place, endroit.
Fm.n.277 heruez e dellyt ... ez choaso dilacc e placenn.
plasennad f.-où contenu d'une place.
MOA.p.67 plasennad kerc'h.
- plas-kreñv m. place forte.
Qu.II p.131' vn placc cré, tr."vne forte place".
- plastr m. plâtre.
C.plast, tr."plastre ou gips, lat.gypsum".
GReg.p.729 plastr; FEilletier.plastr; L'Arm-p.290 palasstre (m.); BT-RC.7 p.326 limaj ar Werc'hez, a balastre pe a goad.
- plastrach m. plâtras.
GReg.p.729 plastrach.
- plastradur m. plâtrage.
GReg.p.729 plastradur, tr."l'action de plâtrer".
- plastrañ v. plâtrer.
GReg.p.729 plastr ; plastreif (V.)(inf.); FEilletier. p.707 plastr (inf.); L'Arm-p.290 palasstrein (inf.).
- plastrer m.-ien plâtrier.
GReg.p.729 plastrêr; plastrérvan (pl.); plastrour (V.); -yon (pl.).

plastrevezh m. plâtrage.
 GReg.p.729 plastrerez, tr."l'action de plâtrer".
plastereah (v.).
plastrezi f. -où carrière de plâtre.
 GReg.p.730 plastrery; -ou (pl.).
plastrigell f. -où carrière de plâtre.
 GReg.p.730 plastriguell; -ou (pl.).
plat a. (1) plat.
 C.plat, tr."idem, lat.latus"; V.n.67 morzouloù ha loacou
plat; n.368 silsiyuenn plat.
 GReg.p.729 pladt; fri plad; plad evel ar spanell.
 SFA.p.227 ur roc'h plad.
 BAHE.24 p.11 plat e oan evel ur planken.
 ----- (2) rude.
 M.1011 dre'n maru plat; 1825 da-n yfferm plat cadarn
 ... mar en barnner; J.p.77-6 marv gant niou plat.
 ----- (3) nettement, absolument.
 J.p.201 gou a levezet plat.
platanenn f. -ed platane.
 VALL.p.566 platanenn (f.); -ed (pl.).
platen s. patène.
 C.platen an caleir, tr."plataine de calice, lat.patena";
 C.(DEEM.p.354) pladenn.
 1.platinenn f. -où platine, plaque de métal.
 GReg.p.729 pladinnenn; -ou (pl.).
 2.platinenn f. -où patène.
 GReg.p.702 platinen; -nou (pl.); L'Arm-p.272 platinenn
 (f.); -eu (pl.).
 GBI.p.44 ur platinenn c'hwezhet en acour melen.
platonad m. platoniz platonicien.
 VALL.p.566 platonad; -ed, platoniz (pl.).
platonegezh f. platonisme.
 VALL.p.566 platonegez (f.).
platonek a. platonique.
 VALL.p.566 platonek; BAHE.10 p.3 disklerizduriou
platonek.
plavañ v. (1) s'abattre (en parlant d'un oiseau).
 TDE.BF.plafa, plava, tr."se percher sur un arbre,
 s'abattre sur un arbre, sur un champ, parlant de
 gros oiseaux, comme pigeons et autres" (inf.);
 MOA.p.100 ur vandenn dubeed a zo plavet war an ed
 (pp.); SFA.p.285 ur vandenn laboused a zeuas...
 da blafa war an doenn (inf.).
 ----- (2) planer.
 VALL.p.565 plava (inf.); MARL.p.71 an erer bras, dalc'hmat
 o plaviñ e don an neñv (inf.).
 ----- (3) se tapir, se coucher à plat.
 VALL.p.727 plave, tr."se tapir en se couchant à plat
 comme les poules" (inf.).
plaverez f. -ed planeur (avion).
 VALL.p.565 plaverez (f.).

plaverezh m. vol plané.
 VALL.p.565 plaverez (m.).
pled s. attention.
 B.n.105 doen plet ... d-o fetou; M.577 caret neubet an
 bet, hep doen plet d-e metal.
 GReg.p.60 teurel pledt, tr."donner, ou faire attention";
 taolit pledt war ho labour, ouzh ho labour; CB.ms.
 p.7 taol ple ... na rahes fact; p.55 taolit ple
 ouzh Satan, rak mar gell ho tromplo.
 SKET.p.115 taolet en doa pled ez oa truilhennek dilhad
 ar merc'hed.
plede m. discours.
 BAHE.17 p.18 goude plede Lamy e savas Prezidant ar
 G'huzul da zifenn e lizher-kelc'h.
plediñ v. s'occuper (de), faire attention (a).
 BAHE.25 p.34 poent eo plediñ gant merenn (inf.); 22 p.6
pleal gant al laezh, gant ar jardin (inf.); 15 p.17
 evel ma oar kement hini a bled tamm pe damm gant
 ar Yezh (3 prés.).
 1.pleg a. plié.
 GReg.p.731 plecg.
 2.pleg m. -où, -ioù (1) pli.
 C.plec, tr."ploy, lat.plica"; plec an garr, tr."le ploy
 de la jambe, lat.poplex".
 GReg.p.731 plecg; plegou (pl.); plecg ar vrec'h, tr.
 "le pli du bras"; FElletier.plec; L'Arm-p.290 pléc;
plégueu (pl.).
 MARL.p.62 e zaou daol a dizhas Skilfoù Lemm e pleg e
 skoaz.
 ----- (2) penchant, instinct.
 GReg.p.689 pleg, tr."penchant, inclination"; ur pleg
 terrupl en deus en tu diouzh ar gwin; RP.p.140
 an holl plegou eus ho koustiañs (pl.).
 SKRS.p.155 mestr oa war e plegou (pl.).
 ----- (3) pli, habitude.
 GReg.p.731 kemer ur pleg mat, tr."prendre un bon pli,
 de bonnes habitudes.
 BAZ.p.692 kemeret en deus abred ur pleg mat.
 SKRS.p.111 ar pleg zo kemeret; p.126 hennezh zo ur pleg
 fall eus ar re fallañ; p.14 an dimezell-se... a
 zalc'has mat d'ar plegou santel he doa kemeret
 (pl.).
 ----- (4) circonstance, situation
 G.1070 ez ouf duet a reded d-o plec hep dyeguy.
 ----- (5) moyen (de réussir).
 EKG.II p.116 chom a ris ur pennad er c'hiz-se da c'houzout
 penaos tennañ ar bravañ va pleg evit mont betek an
 iliz; p.306 abalamour ma ouie giz ar vro, ha ma
 kave aesoc'h e bleg da ober poan ha droug d'an dud
 vat; p.316 me a oar ar pleg warnezho.

- (A) e pleg ar skouarn (parler) dans le creux de l'oreille.
 FElletier.p.708 komz e plec ar skouarn.
 MBR.p.144 ... o lavaret dezhañ e pleg e skouarn.
plegañ v. (1) (se) plier.
 C.plegaff, tr."ployer, lat.plicare" (inf.); Qu.II p.133
plegaff, tr."plier"; p.72 plegaff vn dra bennac,
 tr."fleschir et polir quelque chose" (inf.); Qu.p.
 153 nep en deueus à displeguet en plego adarre
 (3fut.).
 GReg.p.731 plega; pleguesiñ (V.); plega dindan e vec'h
 (inf.); FElletier.p.708 plega (inf.); L'Arm-p.191
pléguein (inf.); BD.5200 plegan a ray da c'houzoug
 dindan bouez an hernach (inf.).
 LLB-1017 ar frouezh ar ar barroù; plegein a reont emberr
 edan o bec'h pouner (inf.); SVE.RC.2 p.364 aescoc'h
 eo plega plantenn evit n'eo displegañ gwezenn (inf.);
 EKG.II p.39 plega a ris da sellet dre zindan an nor
 (inf.); p.225 he divesker a blege a-zindani (3
 imparf.).
 ----- (2) baisser (la tête, les yeux, etc.).
 LLB-1819 n'hoc'h eus ... nemet plegein ho penn (inf.);
 MBR.p.34 arabat plega ho penn nag ho taoulagad
 (inf.).
 ----- (3) plier, céder.
 LLB-1296 e-pad ma c'hellit c'hoazh o lakaat da sentiñ, ma
 selaouont ho mouezh ha ma vennont plegein (inf.);
 EKG.II p.256 ret eo deomp plega da volonteaz an
 Aotrou Doue.(inf.).
 SKRS.p.83 evit plega ne ray ket sur, na ne ray (inf.).
plegenn f. -où (1) haie de branches.
 L'Arm-p.182 pléguenn (f.), tr."haye de branches
 entrelacées qu'on nomme Schalier"; -eu (pl.).
 ----- (2) bois courbé.
 GReg.p.101 pleguenn (V.), tr."bois courbé pour une anse
 de panier, etc."; -eu (pl.).
 ----- (3) cas, circonstance.
 BAHE.25 p.2 deverioù ar gristenien er blegenn-mañ.
pleger m. -ien plieur (homme).
 GReg.p.731 pleguer; pleguérvan (pl.); L'Arm-p.291
plégourr; pléguerion (pl.).
plegerez f. -ed plieuse (machine).
 VALL.p.567 plegerez; -ed (pl.).
plegerezh m. pliage
 L'Arm-p.290 pléguereah (m.); -eu (pl.).
pleg-hent m. détour de chemin, tournant.
 VALL.p.747 pleg-hent (m.); tr."tournant de chemin".
pleg-mor m. anse, baie, golfe.
 GReg.p.39 pleg-mor, tr."anse de mer"; plegou-mor (pl.);
 FElletier.p.708 plec-mor, tr."anse ou golfe de mer".
 SKET.p.18 Brigantion, war bleg-mor Galia; p.94 dre

- blegiou-mor diwallet-mat (pl.); MARL.p.65 ur
pleg-mor strizh o vont don en douaroù.
pleg-rod m. jante.
 L'Arm-p.189 plég-rott (m.), tr."jante, courbe de roue".
pleg-tro m. détour.
 SKBT.II p.45 e nesañ pleg-tro ar stêr.
plegus a. flexible.
 GReg.p.869 plegus (V.), tr."sinueux".
 VALL.p.308 plegus.
plegusted f. flexibilité.
 VALL.p.308 plegusted (f.).
pleisinet pp. infirme.
 G.125I enguyn (lenn : en amguin) playsynet ha coezet
 en badou.
 RS.p.118 tud vouzar, paralitik, tropik, ha pep seurt
pleissinet all.
pleñch pl. planches.
 GReg.p.728 pleñch.
 EKG.II p.120 houmañ a zo un nor vihan, derv tev oc'h ober
 anezhi, ha ne blego ket ar plençh enni.
 MMKE.p.39 an diri hag ar plençh ... a zo torret.
pleñchañ v. planchéier; cf. planchiñ.
 GReg.p.728 pleñcha (inf.).
pleñchezañ v. planchéier.
 GReg.p.728 pleñchosa (inf.).
plenk pluriel de planke.
pleustr m. (1) plaisir, agrément.
 FElletier.p.711 plustr, pleustr (Basse-C.).
 ----- (2) dressage.
 VALL.p.231 pleustr (m.).
pleustrad m. -où exercice.
 VALL.p.283 pleustrad (m.).
pleustradeg f. -où manoeuvre (militaire).
 VALL.p.447 pleustradegou-brezel, tr."grandes manoeuvres"
 (pl.).
pleustradur m. dressage.
 VALL.p.231 pleustradur.
pleustrer m. -ien (1) dresseur (d'animaux).
 GReg.p.307 pleustrer, tr."celui qui dresse ainsi (des
 taureaux au travail)"; pleustrérvan (pl.).
 ----- (2) prétendant (à la main d'une fille).
 GReg.p.787 pleustrêr (St-Brieuc et T.), tr."celui qui
 recherche une fille en mariage"; pleustrérvan (pl.).
pleustrerezh m. (1) fréquentation, accoutumance.
 GON.pleustrérez, plustrérez (m.), tr."action de
 fréquenter, de s'habituer, de dresser, etc."
 ----- (2) dressage.
 VALL.p.231 pleustrerezh (m.).
pleustridigezh f. dressage.
 VALL.p.231 pleustridigez (f.).

pleustrin v. (1) s'occuper, s'exercer.
PElletier.plustra, tr."s'accoutumer, se plaire à quelque action ou travail, persévérer dans une entreprise, etc."(inf.); "le P.Grégoire m'a dit qu'à Audierne, où il a demeuré longtemps, Pleustret veut dire Accoutumé à bien faire, avec diligence, et agréablement; et que dans le diocèse de S.Brieuc, Pleustrin veut dire se faire une habitude, et une coutume, fréquenter, hanter souvent".
 BAL.p.15 ret eo eta lakaat ar spered da gompren, da bleustri war afer ar bed all (inf.); IAL.p.266 gwelet hon eus mistri vras an douar, e-lec'h skoazellañ an Iliz, pleustra d'he gwaskañ (inf.).
 NOTK.p.53 diskouezet e vezo ... o deus ar Gelted pleustret war skiantoù estreget skiant an helvar ha hini ar brezel (pp.); SKET.p.13 an Hellaz ... ma vez enoret ar furnez ha pleustret ar ouiziegezh (pp.).
 ----- (2) fréquenter (une école, etc.).
 BAHE.25 p.19 skol ar vabiged ... ; pleustret e oa gant holl vugale Feilbingert (pp).
 ----- (3) dresser (des animaux).
 GReg.p.307 pleustra, pleustri, tr."dresser des taureaux au travail"; pleustrin (T.); p.556 pleustra tirvi, pleustri koleoù (inf.).
 SKET.p.56 e vab ... a zônvaas hag a bleustras darn eus al loened (3 prêt.).
 ----- (4) rechercher en mariage.
 GReg.p.787 pleustrin, pleustriñ ur verc'h (St-Brieuc et It-T.) tr."rechercher une fille en mariage, la voir sur le pié de mariage" (inf.).
plezañs f. agrément.
 M.2175 goude lesell ... traou raes ha plesans.
plezant a. agréable.
 Fm.n.88 glan roanes cazres plesant ; M.391 plesant guysquamantou.
plezh f. tresse.
 C.plez bleau.
 VALL.p.757 plez (f.).
plezhan v. tresser.
 C.(DEEM.p.354) plezaff, tr."ployer" (inf.).
 SKET.p.35 pleza ... kurunennoù (inf.).
plezhenn f. -où (1) haie de branches entrelacées, échelier.
 L'Arm-p.265 pléhenn (f.), tr."palis"; -eu (pl.); p.183 pléhenn, tr."haye de branches entrelacées qu'on nomme Echelier".
 ----- (2) tresse, natte.
 VALL.p.757 plezenn (f.), tr."tresse"; p.490, tr."natte".
plezhennin v. entrelacer, tresser, natter.
 VALL.p.757 plezenna, plezenni, tr."tresser"; p.490, tr."natter" (inf.); SKET.p.40 bleunioù a gutuilhent

d'o plezenni e kurunennoù (inf.).
plijadur f. -ioù plaisir.
 C.pligadur, tr."plaisance, lat.placencia"; Qu.II p.132' ober pligadur da vnar bennac ; B.n. 333 pan guelas Doe-n Tat ho natur, na rent nep stat e pligadur; Fm.n.107 da mam doe ebat, pligadur ; Nl.n.148 e grat, e plijatur ; Cnf.p.a/12 da beuaff en ho pligeadur; Qu.p.190 neuse ez coumsimp à ves hon afferou en on plygadur.
 GReg.p.728 pligeadur ; -you (pl.); p.10 ar pligeadur-se a zo koustet ker din-me; p.13 roet d'ar gwin, ha d'e pligeaduryou (pl.); L'Arm-p.288 pligeadurr; -eu (pl.); NG-915 ar re luksurius, d'o pligeadur sujet; 1495 dre pligeaduren en em gollomp (pl.); RF.p.71 ne vezo mui evidoc'h na pinvidigezh, nag enor, na pligeadur; BD.4504 ur pligadur ; 4548 en hor pligadurio (pl.).
 VNB-p.97 eo bout ar ar maezoù ; p.100 ur plijadur oa gwelet ar gwiniegi ; MER.p.162 evit bezañ c'hoazh pell amzer en he plijadur ; SFA.p.81 ... e rae an dra-se plujadur dezho.
 DIHU-1906 p.210 un dra a rahe plijadur bras din ; MMPM.p.82 plijadurio (pl.).
plijadurezh f. -ioù plaisir.
 C.(DEEM.p.354) pligadurez, tr."plaisance"; M.260 peguen creff deeffet ynt bezet dre'n fet man en ho pligadurez; Mc.p.87 grit ma-z vezo ho pligadurez gret enoff; p.100 pligadurez an corff ; Dnal.p.45 galloudou, pligadurez, enoriou; p.60 pligadurezou (pl).
 GReg.p.728 pligadurez ; -ou (pl.); pligadureh (V.); RF.p.125 pligadurez va c'horf ; GO.p.17 pligadurezou ar vuhez-mañ (pl.); BD.4023 deuit ganen, va breudeur, deuet da'm rouantelezh, noz ha deiz da repiziñ en ho pligadures.
 BAZ.p.740 plijadurez pehini ne bado nemet ur momant; MGZ.p.255 plijadurezou ar bed (pl.)SFA.p.13 plujadurezou ar bed (pl.).
plijadurus a. agréable.
 MOA.p.109 plijadurus.
plijadus a.(1) agréable.
 C.(DEEM.p.354) pligadus.
 ----- (2) qui aime son plaisir.
 GReg.p.728 pligadus.
plijandus a. agréable.
 N.1382 plesant ha pligandus.
plijant s. plaisir, volonté.
 Fm.n.88 pardonet d-oz car, ho parant, na guere hep trig hoz pligant.

PLIJOUT

plijout v. plaire.
 C.pligaff, tr."plaire, lat. placere"; C.(DEBM.p.354)
pligaff (inf.); Qu.II p.132' pligout (inf.); an
 ty-man a plig demp (3 prés.); B.n.55 mar plig
 guenoch (3 prés.); G.325 mar plig da Roe an tron
 (3 prés.); Fm.n.27 pliget guenoch, autrou hael,
 (3 prés.); Gk.II p.137
 ez duy ... hoz abestel (3 impér.);
 (H.p.16) mar 'fel dimp pligout da-n autrou (inf.);
 Qu.p.5 pliget guenoch receu an leur-man (3 impér.);
 p.143 sellit á me m-eus nettra á plig dech (3 cond.I).
 GReg.p.728 pligea, pligeout; pligeñ (V.) (inf.);
 PElletier. plich, plicha, pligea, pligeout (inf.);
 L'Arm-p.288 pligein (inf.); NG-597 pliget ganeoc'h
 bepred sikour ar Vretoned (3 impér.); 579 pliget
 ganeoc'h ma vehemp puniset (3 impér.); CO.p.94 pliget
 ganeoc'h, va Salver, treuziñ va c'halon gant ur gwir
 gontrision (3 impér.); p.5 pliche gant ho madelezh
 divin e servijhe al levrig-mañ d'an euvr vat-se!
 (3 cond.I); RP.p.303 pa n'ho ps ken soñj nemet da
pligout d'an dud (inf.); p.326 evit bevañ diouzh
 ma plich ganto, ha nompes diouzh ma plich gant Doue
 (3 prés.); BD.965 terrupl e pligea din (2 prés.);
 1126 pliget gant Doue va sikour (3 impér.); 3505 ma
plig ganeoc'h (3 prés.); 4269 pligout a rit ... d'an
 neb zo o sellet (inf.).
 VNB-p.59 mar plij ganeoc'h (3 prés.); LLB-1626 laokit an
 dudjentil d'em plijein er c'hêrioù (inf.); 180 evel
 un tad e-mesk e vugale, en em plij o tispieg a-leizh
 e garantez (3 prés.); 821 choazit ... an douar a
plijou gwellañ d'ho plantennoù (3 fut.); MOA.p.37
 evit plijout d'an holl ez eo ret bezañ fur ha foll
 (inf.); BAI.p.28 evit plizout deoc'h (inf.); MGZ.p.
 238 hemañ n'eo ket bet plijet gantañ chom da glevet
 petra eo ar wirionez (pp.); EKG.II p.99 ra plijo gant
 Doue ankounac'haat o gwallobezou (3 fut.).
 DIHU-1910 p.54 ur c'hrouadur amiapl e oa ha em plijein
 bras a raent anezhañ (inf.); SKRS.p.43 n'eo ket souezh
 mar en em plijent o pediñ eno (6 imparf.); p.145
plijet gant Doue e ve an holl dadou hag an holl
 vammoù heñvel outañ (3 impér.).
plijus a. plaisant, agréable.
 GReg.p.728 plijus, tr."plaisant".
 BAHE.19 p.18 ur gêrig plijus.
plionek a. kador plionek chaise pliante.
 L'Arm-p.279 kador plionnek, tr."perroquet, chaise pliante".
plionenn f. -où haie de branches
 entrelacées, échelier.
 L'Arm-p.183 plionenn (f.), tr."haye de branches entrelacées",
 qu'on nomme Echelier"; -ou (pl.).
plioniñ v. palisser.
 L'Arm-p.459 plionnein (inf.).

PLOG

plog m.-ed (1) petit d'un oiseau.
 L'Arm-p.181 ploc (m.), tr."petit oiseau, leurs petits et
 de tout oiseau domestique".
 ----- (2) enfant.
 DIHU-1911 p.220 biskoazh n'em eus gwelet liv ul liard
 toull a he re evit gwiskiñ va fologed (pl.).
plogus a. vivipare.
 L'Arm-p.467 ploguss, tr."vivipare, opposé à ovipare".
 1. ploom m. -où (1) plomb.
 C.ploom, tr."plomb, lat. plumbum"; Qu.II p.133 ploom; J.p.12
 niver a cauteriou a ploom tommet; M.1674 ne guell
 bout quet comparachet ... muy-guet poes pluff ouz
ploom.
 GReg.p.731 ploom; ploom (V.); PElletier. ploom; L'Arm-p.
 191 ploom (m.); NG-814 plomb bervant.
 BAZ.p.739 skourjezoù gwarniset gant ploom.
 ----- (2) niveau à plomb, niveau de maçon.
 C.ploom maczon, tr."cramaillee, lat. amussis, propendiclinum".
 GReg.p.731 ur ploom, tr."plomb pour aligner"; -ou (pl.).
 ----- (3) plomb (de chasse).
 L'Arm-p.291 ploom, tr."plomb de fusil".
 MARL.p.93 ar chaseer diouzhtu ha buhañ e fuzuilh ha
 tennañ; ... me 'grede din em boa roet ploom dezhañ,
 eme ar chaseer.
 ----- (4) sonde (de navire).
 TDE.BF.p.522 ploom (m.); teurel ar ploom.
 2. ploom a. d'aplomb, droit, ferme, escarpé, à pic.
 KRL.p.14 goude pardon Tregrom, serr an nor ploom; SFA.
 p.135 un aneval... o vont da gouezhañ ploom war
 ho penn.
 DIHU-1910 p.38 ha c'hwi ... ploom en ho sav bepred; p.124
 ar menezioù ploom a gaver o vont da Wern; FRMG.p.
 266 Youenn ... sonn e benn, ploom war e dachou;
 BAHE.23 p.17 ploom evel ur maen.
 3. ploom m. position droite, ferme, stable.
 LLB.-1189 evit derc'hel e plomb ho pandennoù; SVE.RC.II
 p.78 an tamm hag al lomm a zalc'h an den en e blom.
 DIHU-1910 p.3 ... e labouromp kevret evit kas hon
 dastumadennig da blom; SKRS.p.177 ur sac'h goull
 ne chom ket... en e bloum.
plomadeg f. -où bêchage en commun.
 GERIadurig Ernault. plomadeg (f.), tr."réunion pour bêcher".
plomadur m. plombage.
 VALL.p.567 plomadur, plomadur (m.).
plomañ v. (1) plomber.
 C.(DEBM.p.354) plommet, tr."plombé" (pp.).
 GReg.p.731 plouma, tr."plomber, appliquer le plomb";
ploumeif (V.) (inf.); PElletier.p.709 plouma, tr.
 "couvrir, garnir de plomb" (inf.); L'Arm-p.191
plommein (inf.).
 ----- (2) plonger.

- Qu. II p.133 ploummaff, plumyaff en dour, tr."plonger en l'eau" (inf.).
 PELletier.p.709 plouma (inf.).
 ----- (3) attraper des deux mains, empaumer.
 GReg.p.461 plouma, tr."gober, attraper des deux mains une chose jettée"; p.334, tr."empaumer, recevoir dans la paume de la main une balle, etc., qu'on a lancée" (inf.); PELletier.p.709 plouma, tr."jetter, par jeu ou exercice, une bale de plomb dans la main d'un autre" (inf.).
 ----- (4) gober, croire naïvement.
 GReg.p.641 plouma, tr."gober, croire de leger ce qu'on entend dire de faux" (inf.).
 TDE.BF.p.522 reiñ kelien da blouma (inf.).
 ----- (5) pâlir, blêmir.
 VALL.p.568 ploma, plouma, tr."se plomber, se décolorer (teint)" (inf.).
 ----- (6) défoncer la terre.
 Renault. Dict. Vannes. plomein, tr."défoncer, défricher la terre avec la tranche" (inf.).
 VALL.p.62 plommañ (T.), "bêcher perpendiculairement" (inf.).
plomeis m. émail.
 VALL.p.247 plomeis (Ouessant, L.) (m.).
plomeisiañ v. émailler.
 VALL.p.247 plomeisia (Ouessant, L.) (inf.).
plomeiz s. baquet.
 C. plomeiz, tr."buette, petite cruche, lat. aristophorum, concula"; C. (DEEM.p.354) "alias baraz"; pot plommeiz.
 GReg.p.74 "alias" ploumeiz, tr."baquet".
plomenn f. -où (1) morceau de plomb; objet en plomb.
 VALL.p.567 plomenn, ploumenn, tr."objet en plomb".
 ----- (2) pompe (appareil, machine).
 GReg.p.738 ploumenn, tr."pompe, jet d'eau"; -ou (pl.); L'Arm-p.294 plomménn (f.), tr."pompe qui donne de l'eau"; -eu (pl.).
 SIM.p.179 an ezhoñm bras ... a oa da gaout plomennou e Montroulez ... ha setu dija teir deomp (pl.).
 ----- (3) jet d'eau.
 GReg.p.510 ploumenn, tr."jet d'eau, eau élançée en l'air"; L'Arm-p.191 ploménn a daol d'al laez.
 ----- (4) grumeau (de sang).
 L'Arm-p.179 plomménn wad (skrivet : goëtt).
plomenn-skouer f. niveau a plomb, niveau de maçon.
 L'Arm-p.191 plomenn-squère (f.), tr."plomb de niveau".
plomenn-sond f. sonde (de navire).
 VALL.p.699 plomenn-sond (f.).
plomer m. -ien (1) plombier.
 GReg.p.731 ploumër, tr."plombier, marchand de plomb";

- plouméryen (pl.); PELletier.p.709 ploumer; L'Arm-p.291 plommérr; plommerion (pl.).
 ----- (2) plongeur.
 PELletier.p.709 ploumer.
 ----- (3) ivrogne.
 PELletier.p.709 ploumerien "qui signifie dans le burlesque de grands bûveurs" (pl.).
plomerez f. -ed charrue défonceuse.
 VALL.p.113 plomerez (f.), tr."charrue pour labours profonds, défonceuse".
plomerig m. -ed plongeur (oiseau).
 GReg.p.731 ploumericg; ploumerigued (pl.).
plomezon f. aplomb.
 MOA.p.118 ploumezoun.
plouñjer m. -ien plongeur (oiseau).
 LLB-507 ar blonjerion a nij holl d'an aodoù (pl.).
plouñjiñ v. plonger.
 LLB-524 ploujein (inf.); 525 kant gwezh o deus ploujet, kant gwezh e ploujeint c'hoazh (pp et 6 fut.).
plorant a. pleurant.
 G.457 plorant, dolant.
ploue m. -où (1) campagne.
 J.p.221-b en kaer man ... ha oar an ploue; B.n.372 chede peguen buan an Roe, ez due e-n ploue ... oar lerch he merch; n.424 ploue ha kaer.
 GReg.p.132 ploué, tr."campagne, ce qui est en dehors des villes"; -ou (pl.); war ar ploué, tr."à la campagne"; denjentil diwar ar ploué; PELletier. ploué "anciennement Plouéf", tr."champ, campagne, territoire".
 ----- (2) pays.
 J.P.204-b ;;; ez vihe roe en Hierusalem hac e-n ploue; B.N.104 ouz guelet en pep ploue doecou, manyer errol a ydolou; Dnal.p.22 Doue, é pep ploue avouet.
 ----- (3) peuple, nation.
 Nl.n.95 pep ploue a voe crouet, eznet ha loeznet bras; Nlou.n.558 Doe Roe an ploueou (pl.).
 ----- (4) paysans.
 G.613 bouch ha ploue; M.764 bouch na ploue.
plouead m. plouez (1) paysan, campagnard.
 N.1350 me ... a laz ... terrian, gentil hag ylys, bouch... hac an plouez (pl.); Nlou.n.543 hon myr, hon Doue, bouch ha plouez, ouz an adzrouant (pl.); Nl.n.404 bouch ha plouez (pl.).
 PELletier.p.708 plouiat; plouis, tr."commune, populace d'un territoire" (pl.).
 ----- (2) (pl) habitants de la Terre.
 J.p.48-b Doe, roe-n plouez.
 ----- (3) (pl.) compatriotes.
 Jer.PELletier.p.708 (n.431) ma plouez.

ploueziad m. ploueziz paysan, campagnard.
 M.207 ne aznafes nep guis bouchis diouz plouisyen (pl.)
 GReg.p.687 plouisyad, tr."paysan, villageois"; plouïsis
plouïsyen (pl.); FElletier.p.708 plouisyat;
plouïsyen (pl.).
 Kas.p.1 roue ha plouziad.
 MPMF.p.69 ur plouezad.
plouza v. -et chercher de la paille.
 VALL.p.524 plouza (T.) (inf.).
plouz coll. -enn paille.
 C.plousenn, tr."fueure, lat stamen" (sgf.); Qu.II p.131
plousen, tr."paille" (sgf.); Dnal.p.173 eno sioul
 hep trous var an plous me cousco.
 GReg.p.685 plous; plousenn, tr."paille, le tufau du blé"
 (sgf.); plous, "qui se dit partout hors de Leon, est
 l'enveloppe qui couvre le tufau, depuis un neud
 jusqu'à l'autre"; FElletier.plous; -een (sgf);
 L'Arm-p.264 plouss (m.), tr."de la paille"; plousenn
 (sgf.); plouzeu, plousenneu (pl.); RP.p.278 ar c'holo
 hag ar plous a lakay da zeviñ.
 LLB-98 plouz hir ha greun mat; 427 a pa welit ar blouzen
 o sec'hiñ (sgf.); ISV.p.462 geot pe blous sec'h;
 KRI.p.22 lakait ur blousen en ho plas (sgf.).
plouzañ v. (1) garnir de paille.
 GReg.p.685 plouza an ti, tr."couvrir une maison de paille";
plouza dindan ar saout, tr."mettre de la paille pour
 litière sous les bestiaux" (inf.).
 ----- (2) empailler.
 VALL.p.250 plouza (inf.).
plouz-berr coll. courte paille.
 EKG.II.p.111 tennomp plouz-berr.
plouzeg f. -i, -où pailler.
 GReg.p.685 plouseg, tr."paillier, meulon de paille";
plousegou (pl.).
plouzen-verr f. courte paille.
 GReg.p.685 plousen verr; tennañ d'ar blousen, tennañ
 d'ar blousen verr; L'Arm-p.264 plouseenn-vârre.
 DIHU-1910 p.5 d'ar blouzen-verr o deus tennet.
plouzer m. -ien empailler.
 VALL.p.250 plouzer.
plouz-to coll. paille à couvrir (un toit).
 GReg.p.685 plous to, tr."paille longue qu'on trie sur
 l'aire pour couvrir les maisons."
 LLB-1694 gant pri melen, bevennit ho ruskad, goloit
 int gant plous tō.
plu coll. -enn plumes.
 C. pluenn, pluffenn, tr."plume, lat. pluma"; C.(DEHM.
 p.355) pluenn, plufuenn (sgf.); Qu.II p.101 vn guele
 plu, tr."vn liot de plume"; G.485 an pluff bras oz
 asquell; M.389 gueleou pluff.

GReg.p.732 plun; pluenn, pluenn (sgf.); pluf (v.);
plumen, pluen (sgf.); FElletier.pluf, pliv; plûven,
plûnen (sgf); L'Arm-.291 plu; plûenn (sgf);
plûenneu (pl.); RP.p.242 ul labous ... pep seurt liv
 selestiel war e blun; BD.1831 ma edi da weleoù ha
 da c'holc'hedoù plun ... ?
 SFA.p.264 er gwele plun ar boukañ; GBI.II p.210 pluenn en
 avel taolet 'vo (sgf.).
 SKRS.p.57 plun e c'houzoug zo liv ar gwad; SKET.II p.47
 ar balmezenn ... a sav ... he fennad barroù evel
pluennou gwariet-flour (pl.).
pluaat v. (s') emplumer.
 GReg.p.336 pluñhat, tr."s'emplumer, s'enrichir" (inf.).
pluañ v. (1) (s') emplumer.
 GReg.p.336 pluñva, tr."s'emplumer, se garnir de plumes,
 se couvrir de plumes" (inf.); FElletier.plunha,
plûnva, tr."plumer, produire de la plume" (inf.)
 ----- (2) tracer (avec une plume).
 GReg.p.231 pluñva gant ar plom, tr."crayonner" (inf.).
pluaser m. -ien plumassier.
 L'Arm-p.291 pluagour.
plueg f. -où coussin de plumes, traversin.
 C. pluffec, tr."traversin de lit, lat pluinar".
 GReg.p.162 pluffecq, pluec, tr."chevet, traversin de
 lit"; pluffegou, pluegou (pl.).
 GBI.p.168 da blusk ur maen kalet.
plueg-penn f. oreiller.
 VALL.p.516 plueg-penn (f.); pluegou-penn, plueier-penn
 (pl.).
plueg-treid f. édreton.
 VALL.p.241 plueg-treid.
pluek a. couvert de plumes.
 GReg.p.732 pluñvecq, pluñecq; FElletier.p.709 plûñhec.
plûvec, plûhec, tr."plumé, qui a des plumes, ou qui
 est de plume"; L'Arm-p.291 plûéc.
pluenn f. -où (1) plume (à écrire).
 Qu.II p.133 vn plûen da scriffaff, tr."vne plume à
 escrire"; Dnal.p.167 ar Speret Santel ...; ma deuzie
 ... da conduy pep tu ma pluen.
 GReg.p.732 kemeret ar pluenn evit skrivañ; L'Arm-p.291
 plûenn da skriv; JV.240 e bluen.
 GBI.II p.292 pluenn, liv ha paper.
 ----- (2) détente (d'arme à feu).
 EKG.II p.94 edo va biz war bluen va fuzuilh.
 ----- (3) pène.
 VALL.p.546 pluenn (f.).
 ----- (4) cadenas pour fermer les entraves.
 GReg.p.353 pluñn; pluennou (pl.).
 ----- (5) clef de robinet.
 GReg.p.825 pluenn, tr."robinet, clef d'une canelle".

---- (6) flocon (de neige).
 GReg.p.419 pluenn erc'h.
pluennad f. -où plumée (d'encre).
 GReg.p.732 pluennad liv ; -où (pl.).
pluenn-blom f. pluennod-plom crayon (de graphite).
 GReg.p.231 pluenn-blom ; pluennou-blom (pl.).
pluenn-gleiz f. pluennod-kleiz crayon (de craie).
 GReg.p.231 pluenn-gleiz ; pluennou-gleiz (pl.).
pluiañ v. plonger.
 C.plunchaff, tr."plungier, noier, lat.mergere" (inf.).
 GReg.p.732 pluñgea ; plugeñ (V.) ; PELletier. plumvia,
plunvia, plunhia, tr."plonger, se mettre sous l'eau"
 (inf.) ; L'Arm-p.291 plungein (inf.).
 GON.pluia, plunia (inf.).
pluier m. -ien (1) plongeur.
 GReg.p.731 pluñger ; -yen (pl.) ; plugeour (V.) ; plugervon
 (pl.) ; L'Arm-p.291 plujourr ; plujerion (pl.).
 GON.pluier, plunier ; -ien (pl.).
 ---- (2) plongeon (oiseau).
 L'Arm-p.291 plujourr.
pluierig f. -ed plongeon (oiseau).
 C.pluncheres, tr."plungon, cest ung oisel, lat.mergus".
pluierig m. -ed plongeon (oiseau).
 GReg.p.731 pluñgericq ; pluñgerigued (pl.).
pluj m. plongeon (action de plonger).
 VALL.p.568 pluj (V.) (m.).
plumach s. plumet, panache.
 GReg.p.732 plumach, tr."plumet" ; p.688, tr."panache".
plumachenn f. -où plumet, panache.
 GReg.p.732 plumaichenn, tr."plumet" ; p.688 tr."panache" ;
 -ou (pl.).
plumachennañ v. empanacher.
 GReg.p.334 plumachenna (inf.).
plumachennek a. muni d'un plumet, empanaché.
 VALL.p.568 plumachennek, plumajennek, tr."qui a un plumet".
pluñv Voir plu.
plus adv. plus.
 M.654 ne achapo plus ; 2128 reiff plus alusen.
plusk coll. -enn écorce(s), pelure(s), coque(s), cosse(s).
 C.pluquenn aual, tr."lat.parizoma" ; pluquenn kanouenn,
 tr."lat.testa" (sgf.) ; Qu.II p.125 pluquen vn vy,
 tr."la cocque d'un oeuf" ; III p.23 pluquen a
 grenadès, tr."l'escorce d'un grenade" (sgf.).
 GReg.p.318 plusa ; pluquen, tr."la seconde écorce d'un
 arbre" (sgf.) ; pluq orañjez ; p.709 pluquenn,
 tr."pelure, la peau qu'on ôte de dessus quelque fruit"
 (sgf.) ; pluquennou (pl.) ; plucheenn, pluquen (V.) (sgf.) ;
pluq avaloù ; p.110 pluquenn-graon, tr."coque de noix"
 (sgf.) ; pluquenn-vi, tr."coque d'oeufs" (sgf.) ;
 PELletier.plusk, tr."peau ou écorce des fruits, tels

que noix, châtaignes, amandes, pommes et poires
 etc." ; pluskenn (sgf.) ; pluskennou, "et peut-être
pluscou" (pl.) ; L'Arm-p.275 pluskenn, tr."pelure"
 (sgf.).
 NOTK.p.425 pluskennou vioù (pl.) ; BAHE.19 p.7 ... en ur
 zebriñ avaloù ; teurel a raent ar plusk war an hent
pluskad coll. écorces, pelures, coques, cosses.
 GReg.p.709 pluskad (V.), tr."pelures".
 § LLB-1679 ar ruskenn plouz segal, gwriet gant pluskad
 drein.
pluskadur m. épiluchures.
 VALL.p.545 pluskadur (m.).
plustrenn f. -où tache naturelle sur la peau.
 C.plustrenn, tr."tache qui naist au corps, lat.papula".
 GReg.p.901 plustrenn, tr."tache naturelle en quelque
 partie du corps" ; -ou (pl.).
 SKET.III p.183 penaos e tegouezhas gant Diarmuid e
blustrenn.
poan f. -ioù peine (physique ou morale).
 C.poan, tr."paine, lat.pena" ; Qu.II p.126' poan ; Nl.n.25
 ha ne voua poan ? ; Dag.207 didan poan da vezaff
 dipennet ; Fm.n.32 goude hoz poan (var.poan) ;
 Cnf.p.a/16 hac ez laquaemp poan ... de em
 dishualaff ; B.n.464 poan ; Fm.n.167 goude cals a
 doan ha poanyou (pl.) ; M.236 ha-n eneff so e-n tan,
 ouz gouzaff an poanyou (pl.) ; Dnal.p.161 ar poaniou
 eux an Iffern (pl.).
 GReg.p.707 poan ; -you (pl.) ; poñ (V.) ; -yñ (pl.) ;
 PELletier.poan, tr."peine, douleur, mal, maladie" ;
 L'Arm-p.274 poñ ; poñnieu (pl.) ; NG-185I ur wreg e
poen ; 1852 poñ ; 1922 poñ ; 1080 poñnieu
 (pl.) ; RP.p.V kalz a poan hag a sourei ; p.176 ur
poan benn, pe ur poan dent ; p.VI poanyou an Iffern
 (pl.) ; CO.p.55 ret eo deoc'h lakaat ho poan d'en em
 unisañ ervat gant hor Salver ; BD.2519 poan yras
 2592 dindan poan a vezañ ... ; 498 m'ho lamo ... a
poanio ar bed-mañ (pl.) ; GJ.p.7 poan vezo ganti sur
 intentiñ penaos ve e oufe ur werc'hez inkarniñ he
 Doue.
 LLB-861 ... en he deus bet lies dousaet ho poñnieu (pl.) ;
 SVE.RC.1 p.250 gant ar poan hag an amzer, a-benn a
 bep tra e teuer ; MGZ.p.229 poan o devoa o krediñ
 e voe savet o mestr ; MOA.p.97 mervel ouzh ar poan ;
 EKG.II p.92 ur poan gris a reas an taol-se din ;
 p.40 setu ar pezh a ris, dre poan, mar kirlt, mes
 mont a c'hellis dreist evelato ; p.146 n'oa ket evit
 barn ar maout d'ar marv, dindan poan da vezañ
 goapaet ; p.6 gouzout a ran e vezo poan ; SFA.p.272
poan gollet, siwazh ; p.124 me n'on nemet ur glaouer
 paour o vevañ diwar poan va divrec'h.

DIHU-1910 p.66 ne vez ket kollet ar boén o studial ar brezhoneg ; SKRS.p.112 ar rebech-se a yeas ken don e kalon ar mevel ma lakaas e boan diwar neuze d'en em ziwall diouzh e dech fall.

poan-galon f. chagrin.

EKG.II p.181 lavaret e vije e rae poan-galoun d'ar soudarded klevet daou veleg o pediñ Doue.

poanieñ v. peiner.

Qu.II p.127' poanyaff, tr."pener" (inf.); M.1248 dougaff ... an Barmn ha poanyaff (inf.); B.n.372 m-e guelas dison ouz monet he hunan, ha hy quen poanyet (pp.); Am. ms.n.626 he-m zeot ouff dalchet bras ar poanyetta (pp.sup.).

GReg.p.707 poanya, tr."peiner, faire ou donner de la peine, se peiner" (inf.); PELletier.p.711 poania, tr."peiner causer ou avoir de la peine, de la douleur, tourmenter" (inf.); L'Arm-p.275 poéniein, tr."peiner, travailler" (inf.); NG-768 me am eus poinet ar e dro (pp); 790 holl hon eus poinet gantañ (pp).

LLB-22 Adam ... hag Ev ... a serre, hep poéniein, ar frouezh (inf.); EKG.II p.51 dont a ris evelato, a-forzh da poania, a-benn eus va stal (inf.); MGZ.p.251 tud poaniet ha sammet (pp); GBI.II p.244 matezh vihan, poania a rit (inf.).

DIHU-1910 p.120 ret eo poéniein e koulz an haderezh (inf.); MMEK.p.152 kaer ho pezo poania gant ho park, ma ne zegas e heol, e c'hlizh, e c'hlav, netra ne ziwano ennañ (inf.); SKRS.p.21 diouzhtu e poagn da vougañ an tan (3 prés.).

poanidigezh f. peine.

PELletier p.711 poanidigezh.

poanier m. -ien celui qui peine.

NOTK.p.386 gounideien ha poanierien start (pl.).

poanius a. pénible, qui cause de la peine.

J.p.13-b an punczou man so leun a tan poanyus; M.3197 caffau poanius.

GReg.p.710 poanyus; PELletier.p.711 poanius, tr."pénible, difficile, douloureux"; L'Arm-p.276 poéniuss; RP. p.37' war ar gwele poanyus-mañ.

EKG.II p.171 poaniuz eo d'ur vamm lezel war he lerc'h he bugale; MGZ.p.236 setu echuet gantañ e veaj poaniuz.

MMFM.p.97 ur veaj hir ha poagnuz.

poan-vugale f. douleurs de l'enfantement.

GReg.p.219 poan-vugale, tr."couches, le travail d'une femme qui enfante".

1. poazh a. (1) cuit.

C. poaz, tr."cuytz, lat.coctus"; Am.PELletier.dict.ms.n.A.

367 pa vez hen calet gant he bonet poaz.

GReg.p.240 poaz; PELletier. poaz; kig poas; BD.326 ne deus ket un eskenn vara poas e-barzh em zi; 394 na kriz na poas.

FR ISSN 0032-7158

Koumanant 12 niverenn (*Geriadur Istorel* e-barzh)

75 F

Koumanant da 6 rann eus ar *Geriadur Istorel*

75 F

Renner : G.ÉTIENNE
 Embanner : G.CHEREL
 Sekretouriezh : PREDER, Penn Menez, PLOMELIN
 29000 QUIMPER

An arc'hant da : PREDER, CCP 16 093 13 PARIS

Priz ar c'haier-mañ : 15 F

Diskleriet hervez lezenn, trede trimiziad 1976.

